

సంపుటి: 73 సంచిక: 06 వ్యవధి: 52

జాగృతి

50 5121 - శ్రీ శార్వరి కార్తిక అమావాస్య

14 - 20 డిసెంబర్ 2020

వెల: ₹15/-

రైతు ఉద్యమమా?
రాజకీయ సేద్యమా?

జహాచ్‌ఎంసీలో హంగ్
బీజేపీ మోత
తెరాసకు వాత

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్‌ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/14814> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

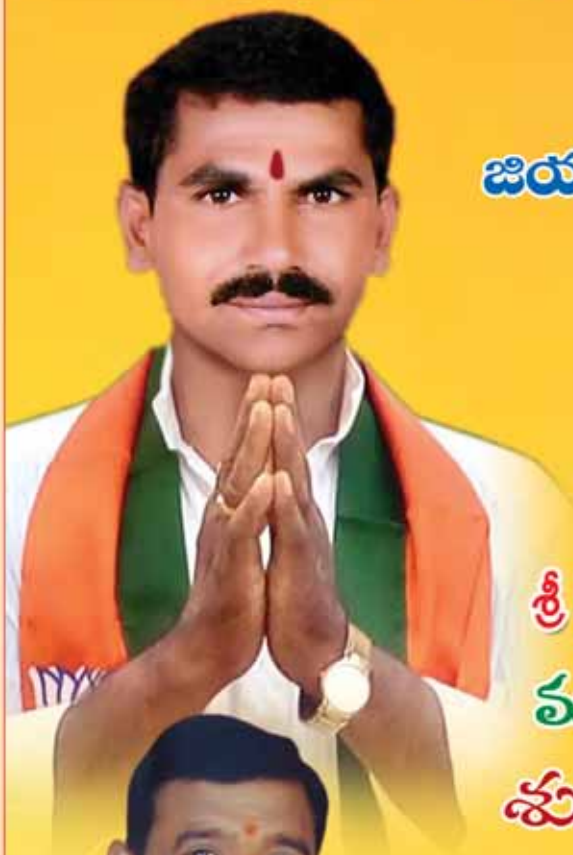

GHMC ఎన్నికల్లో
జియాగూడ డివిజన్ (62)

కార్పొరేటర్గా
అత్యధిక మెజార్టీతో
గెలుపొందిన

శ్రీ బోయిని డర్బన్ గారికి
మా హృదయపూర్వక
శుభాభినందనలు..

ఆకుల సుదర్శన్

గుమ్మల భాస్కర్ రెడ్డి

**GHMC ఎన్నికల్లో భాజపా తరపున
రాంగోపాల్ పేట డివిజన్ (148) నుండి**

పోటీ చేసిన నాకు

**ఓటు వేసి గెలిపించిన ప్రజలకు,
శ్రమించి పనిచేసి నా విజయానికి
తోడ్పడిన రాష్ట్ర నాయకులకు,
డివిజన్ నాయకులకు**

నా హృదయ పూర్వక

కృతజ్ఞతలతో...

చీర సుచిత్ర ప్రకాంత్

రాంగోపాల్ పేట డివిజన్ (148) కార్పొరేటర్

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అడ్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొదలై నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు పసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 సంబర్ధకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం

(ఉ॥ 11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

కుటుంబానికి, జాతికి, భాషకు, ప్రాంతానికి, దేశానికి ద్రోహం చేయడానికి ఎవరూ సాహసించరు. ద్రోహచింతనను వ్యతిరేకించడం మానవ నైజం. స్వార్థ ప్రయోజనాలు నెరవేర్చుకోవడానికి ద్రోహానికి పాల్పడేవారు చాటుమాటుగానో, రహస్యంగానో అట్టి చర్యలకు పాల్పడుతుంటారు. స్వాతంత్ర్య సమరం జరిగే రోజుల్లో బ్రిటిష్ వారికి వత్తాసు పలకడానికి భారతీయులు, తెలంగాణ ఉద్యమం సాగే రోజుల్లో సమైక్యవాదం వినిపించడానికి తెలుగువారు భయపడడం చరిత్ర. దేశభక్తికి, జాతీయతకు గీటురాయిగా ఉన్న 'పందేమాతరం' నినాదాన్ని కాంగ్రెస్లోని కొందరు ముస్లిములే వ్యతిరేకించడంతో ఆంగ్లేయులకు ఆహ్లాదం, గాంధీ, నెహ్రూలకు కలవరం కలిగాయి. దాంతో 'హిందూ ముస్లిం భాయ్ భాయ్' నినాదాన్ని ప్రచారంలో పెట్టి, సంతుష్టికరణ రాజకీయాలకు కాంగ్రెస్ శ్రీకారం చుట్టింది. జాతి సమైక్యతా మంత్రంగా కాంగ్రెస్ భావించిన నినాదాన్ని హిందువులు ఎలాంటి శషభీషలు లేకుండా అందుకోగా జిన్నా నాయకత్వంలోని ముస్లిం లీగ్ తిరస్కరించింది. జిన్నాను, లీగ్ను తప్పు పట్టలేని గాంధీ, నెహ్రూ అనుయాయులు 'పందేమాతరం' అని నినదించే హిందువులను మతోన్మాదులుగా చిత్రించడం రాజకీయ వైవిధ్యం. దేశ విభజనకు దారితీసిన ఈ సంతుష్టికరణ రాజకీయం దేశ విభజన తరువాత స్వతంత్ర భారతావనిలో కూడా కొనసాగడమే విషాదం. నెహ్రూ కొనసాగించిన ఈ జాడ్యానికి రాజ్యాంగబద్ధంగా సెక్యులరిజం ముసుగేసి ఇందిర మరింత బలోపేతం చేశారు.

కాంగ్రెస్ అడుగుజాడల్లో ఊపిరి పోసుకున్న ప్రాంతీయ పార్టీలు రాజకీయ అధికారాన్ని సత్వరం అందుకోవాలనే ఆశ్రుతలో సంతుష్టికరణకు పాల్పడడం నేర్పాయి. హిందువులు వేర్వేరు రాజకీయ పార్టీల పంచన చేరి, రాజకీయంగా చీలిపోతున్నారు. కనుక మైనారిటీల

శాలివాహన 1941 శ్రీ శార్వరి కార్తీక అమావాస్య

6లో

ముఖపత్ర కథనం

జీహాచ్ఎంసీలో హంగ్

బీజేపీ మోత, తెరాసకు వాత

ముఖపత్ర కథనం

రైతాంగ ఉద్యమమా?

రాజకీయ సేద్యమా?

10లో

గమనిక: కరోనా సృష్టించిన సమస్యల కారణంగా జాగృతి-2021 డైరీని అందించలేకపోతున్నాం. పాఠకులు, శ్రేయోభిలాషులు సహకరించాలని మనవి.

- అసోసియేట్ ఎడిటర్

జాగృతి

సంపాదక్రియం

మద్దతు పొందిన వారికి గెలుపు తథ్యం అనే విశ్లేషణల సారాంశం ప్రాంతీయ పార్టీలను సంతుష్టికరణకు పురికొల్పుతోంది. జాతీయదృష్టి కొరవడిన పార్టీల రాజకీయ స్వార్థం వల్లనే పశ్చిమబంగాలో అక్రమ చొరబాటుదారులైన బంగ్లా ముస్లిములకు, రోహింగ్యాలకు ఆశ్రయం, రాజకీయ మద్దతు లభిస్తోంది. హైదరాబాద్‌లోని పాతబస్తీలో కూడా వీసా గడువు ముగిసిపోయిన పాకిస్తానీయులకు, అక్రమ చొరబాటుదారులైన

ద్రోహానికి మూల్యం చెల్లించక తప్పదు!

రోహింగ్యాలకు, బంగ్లా దేశీయులకు ఆశ్రయం లభించడం వెనుక గల కారణాలు ఇవే. నిన్నటి జీహెచ్‌ఎంసీ ఎన్నికలను ప్రభావితం చేసిన అంశాల్లో అక్రమ చొరబాట్లు, విజాతీయత, వంటి అంశాలు ప్రధాన పాత్ర వహించడం శుభ పరిణామం.

నాలుగేళ్ల క్రితం మహానగర్ ఎన్నికలు గెలిచి మేయర్ పీఠాన్ని, రెండేళ్ల క్రితం అసెంబ్లీ ఎన్నికలు గెలిచి ముఖ్యమంత్రి పదవిని దక్కించుకున్న తెరాసకు ఈసారి మేయర్ ఖాయుమని చాలామంది భావించారు. 150 డివిజన్‌లు ఉన్న మహానగర్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లో తెరాస (35.81శాతం ఓట్లతో) 55 స్థానాలను, బీజేపీ (35.56శాతం ఓట్లతో) 48 స్థానాలను దక్కించుకోగా కాంగ్రెస్ 2 స్థానాలకు పరిమితమైంది. నువ్వా నేనా అన్నట్లు పోటీ పడిన

తెరాస, బీజేపీల మధ్య ఓట్ల తేడా 0.28 శాతమే. గతంలో 99 స్థానాలను గెలుచుకున్న తెరాస 44 స్థానాలను కోల్పోగా నాలుగు స్థానాలున్న బీజేపీ 44 స్థానాలను అదనంగా గెలుచుకుని 48కి చేరింది. మజ్లీస్ గతంలో తనకున్న 44 స్థానాలను ఈసారి కూడా నిలుపుకున్నది. ఈ వివరాలను విశ్లేషిస్తే నిన్నటి దుబ్బాక ఫలితం భాగ్యనగర్‌లో ప్రతిఫలించినట్టే, జీహెచ్‌ఎంసీ ఫలితం రేపు తెలంగాణ అంతటా ప్రతిఫలించబోతోంది అన్న బీజేపీ జోస్యం నిజమవుతున్నట్టే కనిపిస్తోంది. గతంలో గెలిచి, 2020లో వెనుకపడిన తెరాస ఇప్పుడు ఎన్ని ఓట్లు కోల్పోయిందో, అవన్నీ గతంలో ఓడి ఈసారి గెలిచిన బీజేపీకి దక్కాయి. తెరాస కోల్పోయిన 44 స్థానాలు ఈసారి బీజేపీ ఖాతాలో చేరాయి. ఓట్లలో తేడా శాతం మరీ స్వల్పం. తెరాస పాలిట చావు తప్పి కన్ను లోట్టపోయినట్లున్న ఈ ఫలితాలను ఆ పార్టీ లోతుగా విశ్లేషించుకోవాలి. తప్పాప్పులు ఎన్నున్నా కేసీఆర్ పట్ల తెలంగాణ ప్రజల్లో అభిమానం సన్నగిల్లిందే కాని పూర్తిగా తొలగలేదు. ఎన్నికల ఫలితాల్లో ఓటరు మనోగతం స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని పలు ప్రాంతాల ప్రజలు హైదరాబాద్ నగరంలో ఉంటున్నారు. ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధకునిగా తెలంగాణ ప్రజలకు కేసీఆర్ పట్ల ఎంత అభిమానం ఉందో, రజాకార్ల అవశేషం మజ్లీస్ పట్ల అంతే వ్యతిరేకత ఉంది. భారతీయ ముస్లింలకు మద్దతుగా వ్యవహరిస్తే లౌకికవాదం అవుతుందని అనుకోవచ్చునేమో కానీ, ముస్లింలే అయినా విదేశీయులు, విభజనవాదులను సమర్థిస్తే అది దేశద్రోహం అవుతుంది! బీజేపీ అభిమానులే కాక జాతీయవాదాన్ని సమర్థించేవారు, దేశభక్తులైన పౌరులు దేశద్రోహ చింతనను వ్యతిరేకించడం సహజం. ఇనుముతో స్నేహం చేసినందుకు అగ్ని కూడా సుత్తిదెబ్బలు తినడం లోకరీతి. మజ్లీస్‌తో దోస్తీ మత్తులో కేసీఆర్ ఇంత చిన్న లాజిక్‌ను ఎలా మిస్సయ్యారో!

14 డిసెంబర్ 2020, సోమవారం

అసతో మా సగ్లమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

కథ
కమ్యూనిస్ట్ భార్య
- దేశరాజు

20లో

ప్రత్యేక వ్యాసం

'తిరుప్పావై'తో తరించాలి..

26లో

కథ
ఆహ్వానం
- డా॥ కె.జె. రావు

32లో

శుభవార్త

వ్యాక్సిన్ వచ్చేసింది!

44లో

ఓ ఉదారవాద విద్యార్థి నాయకురాలు (జాతీయం)	-	16
మందీర నిర్మాణంలో...	-	18
వికృత విన్యాసాల వేదిక (ఆంధ్రప్రదేశ్)	-	24
జిత్తులమారి చైనా.. మరో ఎత్తుగడ (అంతర్జాతీయం)	-	28
ఎవరితో ముప్పు? ఎవరిది ద్వేషం? (ఔనా?)	-	30

నిశ్శబ్దంగా.. బొమ్మ పడింది! (సినిమా)	-	39
కాలానికి పట్టిన మురికిని కడిగినవాడు...	-	40
బాలజాగృతి	-	46
వారఫలాలు	-	48
పదరసం-299	-	49

ఎగ్జిట్ పోల్స్ మాదిరే, తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి అంచనాలు కూడా ఘోరంగా భగ్నమయ్యాయి. పందొమ్మిదేళ్ల తెరాస ఉద్యమ, పాలన దశల ప్రస్థానంలో అత్యంత నిరాశకు గురి చేసిన ఫలితాలు, కుంగబీసిన పరిణామం గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలలో స్పష్టంగా కనిపించింది. ముందస్తు ఎన్నికల వ్యూహం పరమ వికృతంగా వెక్కిరించింది. తెలంగాణ కోసమే పుట్టిందంటూ, తెలంగాణ అభివృద్ధి శ్వాస అంటూ నిత్యం ప్రకటించుకునే పార్టీ ఉక్కిరి బిక్కిరి అయింది. నీళ్లు, నిధులు, నియామకాలు నినాదం నివ్వెరబోయింది. తెలంగాణ గుండెకాయ హైదరాబాద్ లోనే కారుకు రివర్స్ గేర్ పడింది. ఎవరిని లక్ష్యంగా చేసుకుని పోరాడారో, ఎవరిని తెలంగాణ నుంచి, ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ నుంచి తరిమికొడతామని ఉద్యమకాలంలో శపథం చేశారో... వాళ్ల అండతోనే జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల ఫలితాలలో తెరాస పెద్ద పార్టీ హోదాను దక్కించుకోవడమూ ఓ వైచిత్రి, గల్లీ ఎన్నికలకు ఢిల్లీ నుంచి నాయకులు రావాలా అంటూ మాటలతో అడ్డుకట్ట వేయాలనుకున్న ఆ పార్టీ పెద్దలు ఇప్పుడు ఈ ఫలితాలు యావద్దేశం దృష్టిని ఆకర్షిస్తుంటే నోట మాట రాక వ్రాన్స్ డిపోయారు. 2016లో 99 స్థానాలు గెలిచిన తెరాస 2020 ఎన్నికలలో 56కు పరిమితం కావడం స్వయంకృతమే. నాలుగు స్థానాల నుంచి 48 స్థానాలకు ఎగబాకిన జీజేపీది నిశ్చయంగా పోరాటపటిమ. ఇప్పుడు అంతా భావిస్తున్నదేకంటే- జీహెచ్ఎంసీ ఫలితాలు భవిష్యత్ తెలంగాణ రాజకీయాలకు దిక్సూచి. దుబ్బాక, ఆ వెంటనే వచ్చిన ఈ ఫలితాల నుంచి కోలువడం అంత సులభం మాత్రం కాదు. రెండు పార్టీలకు వచ్చిన ఓట్ల తేడా కేవలం 0.28 శాతమే. తెరాస ఎంతమంది ఆ పార్టీ పెద్దలను, ఎమ్మెల్యేలను, ఎంపీలను మోహరించినా కమల వికాసం ఆగలేదు.

జీహెచ్ఎంసీలో హంగ్

బీజేపీ మోత,

జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో హంగ్ ఏర్పడింది. టీఆర్ఎస్ బలం దాదాపు సగానికి తగ్గి 55 దగ్గర పడిపోయింది. భారతీయ జనతాపార్టీ బలం 12 రెట్లు పెరిగి 48కి ఎగబాకింది. తెరాస కోల్పోయిన 44 స్థానాలు బీజేపీ ఖాతాలో చేరాయి. ఎంఐఎం తన ఇలాకాలో 44 సీట్లతో ప్రాబల్యాన్ని నిలబెట్టు కుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ కేవలం రెండు సీట్లకు పరిమితమైంది. టీడీపీ, కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ధరావత్తు కూడా దక్కించుకోలేకపోయాయి. తెలంగాణలో

తెరాసకు ప్రత్యామ్నాయం బీజేపీ మాత్రమేనని ఈ ఎన్నికలతో ప్రజలు చాటారు. దుబ్బాకలో సత్తాచాటిన బీజేపీ ఒక్క ఉదుటున జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో విశ్వరూపం చూపింది. అంతేకాదు.. దాదాపు మిగతా చాలా డివిజన్లలో రెండవ స్థానంలో నిలిచి, కొత్త సవాలుకు సిద్ధంగా ఉంది. భారీగా ఓట్ల శాతాన్ని తన ఖాతాలో వేసుకుంది. తెరాస అభ్యర్థులు గెలిచిన చోట కూడా బొటాబొటీ మెజారిటీతో గట్టెక్కారంటే కాషాయం హైదరాబాద్ ను ఎంతగా ఆవరించిందో,

సుజాత గోపగోని, 6302164068

తెరాసకు వాత

ఓటర్లపై ఎంతగా ప్రభావం చూపించిందో అర్థమవుతోంది. గత ఎన్నికల్లో మూడింట రెండొంతుల సీట్లను గెలుచుకొని మేయర్ పీఠాన్నికైవసం చేసుకున్న తెరాస, ఈసారి పెద్ద పార్టీగా అవతరించినా, వక్కనలోపాయికారి మిత్రపక్షం ఎంబిఎం 44 స్థానాలతో ఉన్నా కూడా, మేయర్ పీఠం కేసి దింపుడు కక్షం ఆశతోనే చూస్తోంది. అసలు గ్రేటర్ హైదరాబాద్ ఎన్నికల్లో తెరాస గ్రాఫ్ నగానికి వడిపోవడం విశ్లేషకులను సైతం దిగ్భ్రమకు గురి చేసింది.

మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు ఇన్చార్జ్లుగా పనిచేసినా పలు డివిజన్లలో తెరాస అభ్యర్థులు ఓడిపోయారు. ఇది ప్రజాగ్రహానికి ప్రబల నిదర్శనం. అంతేకాదు, ఎమ్మెల్యేలు, మంత్రుల సమీప బంధువులు కూడా పరాజయం పాలయ్యారు. ఉప్పల్ ఎమ్మెల్యే భేతి సుభాష్ రెడ్డి భార్య, సిట్టింగ్ కార్పొరేటర్ స్వప్న హబ్బిగూడ డివిజన్లో ఓడిపోయారు. రాజేంద్రనగర్ ఎమ్మెల్యే ప్రకాశ్ గౌడ్ సోదరుడు ప్రేమ్దాస్ గౌడ్ మైలారీదేవ్ పల్లిలో ఓటమి పాలయ్యారు. దివంగత

నేత నాయని నర్సింహారెడ్డి అల్లుడు శ్రీనివాస్ రెడ్డి రాంనగర్ డివిజన్లో, మాజీ ఎమ్మెల్యే తీగల కృష్ణారెడ్డి కోడలు సుచరిత రెడ్డి మూసారాంబాగ్ డివిజన్లో, మాజీ ఎమ్మెల్యే కూన శ్రీశైలంగౌడ్ తమ్ముడు శ్రీనివాస్ గౌడ్ గాజుల రామారం డివిజన్లో పోటీ చేసి ఓడిపోయారు.

కొనసాగిన దుబ్బాక జోష్

దుబ్బాక ఉప ఎన్నికల్లో సంచలన విజయం నమోదు చేసుకున్న భారతీయ జనతాపార్టీ అదే ఊపుతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలను ఉద్యమస్ఫూర్తితో ఎదుర్కొంది. ఇంకాస్త సమయం ఉంటే బీజేపీ మరింత బలపడే ప్రమాదాన్ని పసిగట్టిన తెరాస వెనువెంటనే జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలను ముందుకు తెచ్చింది. ఇది గులాబీ దళ నేత అత్యవశ్వాసమా? లేక తడబాటా తేలవలసి ఉంది. కేవలం 20 రోజుల వ్యవధిలోనే ఎన్నికలు నిర్వహించారు. అయినా బీజేపీ నిరుత్సాహ పడలేదు. నాయకులు పక్కా ప్రణాళికతో జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల ప్రచార వ్యూహాలు రచించారు. కేంద్ర మంత్రులు, జాతీయస్థాయి నేతలను ప్రచారానికి రప్పించారు. స్థానిక నాయకత్వం సమర్థంగా తనపాత్ర పోషించింది. ముప్పయ్యేకి పైగా ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు ఉన్నా కూడా, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ గడ్డను ఎక్కేందుకు అవసరమైన మెజార్టీకి తెరాసను దూరంగా నిలబెట్టింది. గతంలో ఉన్న 99 సీట్లే కాదు, ఇంకో ఐదారు ఎక్కువే గెలుస్తామని ప్రగల్భాలు వలికినా తెరాస దారుణంగా చతికిలపడింది.

ఈ ఎన్నికల్లో బీజేపీ ప్రదర్శించిన దూకుడు వ్యూహం అద్భుతంగా విజయవంతమయింది. రాష్ట్ర బీజేపీ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ ప్రయోగించిన పాతబస్తీ మీద 'సర్దికల్ స్ప్రియిక్' పెను సంచలనమే రేపింది. కానీ ఈ అంశాన్ని వివాదాస్పదం చేయ దలచిన తెరాస నాయకత్వానికి అదే ఎదురుదెబ్బగా మారింది. చెరువుల ఆక్రమణలు కాదు, పీవీ, ఎన్టీఆర్ల సమాధులు తొలగించండి చూద్దాం అంటూ ఎంబిఎం నాయకుడు అశ్వురుద్దీన్ ప్రదర్శించిన వాచాలత తెరాస పీకకే చుట్టుకుంది. అశ్వురుద్దీన్ ను దీటుగా ఖండించే దమ్ము వారికి లేదని తేలిపోయింది. ఎందుకంటే సర్దికల్ స్ప్రియిక్ వ్యాఖ్యను ఖండించడానికి చూపించిన వీరత్వం, పీవీ, ఎన్టీఆర్ సమాధుల కూల్చివేత మాటను ఖండించడం దగ్గర కాస్త కూడా కనిపించలేదు. ఇంకా, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం కొన్ని నిర్ణయాలు వివాదాస్పదం కావడం, వాటిని సమర్థంగా బీజేపీ లేవనెత్తడం, అధికార పార్టీ వైఫల్యాలను ఎండగట్టడంలో బీజేపీ నేతలు అనుసరించిన విధానం కూడా విజయవంతం అయింది. దీనికి అంతిమంగా వరద బాధితులకు పదివేల రూపాయల సాయంలో ప్రభుత్వ అవకతవకలు తోడయ్యాయి. ఈ సాయంలో స్థానిక నాయకుల

చేతివాటం ఆరోపణ కూడా తెరాసకు మొండిచేయి చూపించింది.

తెరాస, ఎంఐఎం లక్ష్యంగా బీజేపీ ముఖ్యనేతలు చేసిన విమర్శలు ఓటర్లలోకి బలంగా చొచ్చుకు పోయాయి. ఇక, బీజేపీ దూకుడుతో తత్తరపాటుకు గురైన అధికార తెరాస పలు పాచికలు వేసింది. అవేవీ పనిచేయలేదు. గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా హైదరాబాద్ లో శాంతిభద్రతల ముప్పు ఉందంటూ ప్రచారం లేవనెత్తారు. మత కల్లోలాలు చెలరేగే అవకాశం ఉందంటూ సాక్షాత్తు ముఖ్యమంత్రి, పోలీసులు అనుమానాలు వ్యక్తంచేసి, ఒక బూచిని సృష్టించేందుకు శతభాయత్పించారు. తెరాస ప్రభుత్వం ఒంటెత్తు పోకడలు, కరోనా కాలంలోనూ ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితిని పట్టించుకోకుండా కొత్త విధానాలు రూపొందించడం, ప్రజలందరి మీద భారం మోపడం వంటి అంశాలు మౌనంగానే ప్రభావం చూపాయి. తెరాసలో మితిమీరిన ఆత్మవిశ్వాసం, అత్యుత్సాహం, అహంకారం, విరగబాటు నరనరానా కనిపించింద న్నది ఓటర్ల వాదన. కానీ, బీజేపీ సమయం ఏమాత్రం వృథా చేయకుండా తనదైన శైలిలో ప్రచారంలో దూసుకుపోయింది.

గ్రేటర్ ఎన్నికల ఫలితాల్లో పోస్టల్ బ్యాలెట్ నుంచే బీజేపీ స్పష్టమైన ఆధిక్యాన్ని కనబరిచింది. పోస్టల్ బ్యాలెట్ లో బీజేపీకి అధిక సంఖ్యలో ఓట్లు నమోదు కావడం తెరాస నాయకుల గొంతులో పచ్చిచెలక్కాయ పడ్డట్లు అయ్యింది. అత్యధిక డివిజన్లలో బీజేపీ ఆధిక్యంలో కొనసాగడం ఆదిలోనే ఆ పార్టీ నేతల్లో జోష్ ను నింపింది. పెట్రెలలోని బ్యాలెట్ పేపర్ల లెక్కింపు మొదలైన తర్వాత కూడా అదే ట్రెండ్ కొనసాగింది. ఒకదశలో బీజేపీ 50కి పైగా డివిజన్లు గెలుస్తుందని అనుకున్నారు. కానీ, కొన్ని సీట్లను స్వల్ప ఓట్ల తేడాతో కోల్పోయింది. పాతబస్తీలో ఏకంగా పది సీట్లు గెలుచుకొని ఎంఐఎం కోటాకూ బీజేపీ బీటలు వేసింది. ఎల్ బీ నగర్, మహేశ్వరం, గోపా మహల్, ముషీరాబాద్ నియోజకవర్గాల్లో ఏకపక్షంగా

విజయం సాధించింది. ఇక సెటిల్ ల్లు ఎక్కువగా ఉండే కూకట్ పల్లి, శేరి లింగంపల్లి ప్రాంతాల్లో తెరాస ఆధిక్యం చాటింది. ఫలితంగా బీజేపీ కంటే ఏడు సీట్లు అదనంగా గెలుచుకుంది. లేదంటే ఆ పార్టీ పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉండేది.

ఇన్ చార్జ్ లకు మొట్టికాయ - ప్రముఖులకూ పరాభవం

మొత్తంగా జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో తెరాస బోల్తా కొట్టడం ఒక ఎత్తయితే.. ముఖ్యనేతలు, మంత్రులు ఇన్ చార్జ్ లుగా వ్యవహరించిన, హోరాహోరీగా ప్రచారం చేసిన డివిజన్లలో బీజేపీ అభ్యర్థులు గెలుపొందడం అధికార పార్టీకి శరాభాతమనే చెప్పవచ్చు. సీఎం కేసీఆర్ కూతురు, ఎమ్మెల్యే కవితకు ఊహించని ఎదురుదెబ్బ తగిలింది. ఆమె ఇన్ చార్జ్ గా ఉన్న గాంధీనగర్ లో టీఆర్ఎస్ అభ్యర్థి ఓటమి పాలయ్యారు. కల్లుకుంట కవిత తానే అభ్యర్థి అన్న స్థాయిలో ప్రచారం నిర్వహించినప్పటికీ ప్రజలు మాత్రం తెరాస పట్ల ఆసక్తి చూపించలేదు. నామినేషన్ దాఖలైనది మొదలు, ప్రచారం ముగిసేవరకు కూడా గాంధీనగర్ డివిజన్ కోసమే కవిత ప్రచారం చేసినా, అక్కడ అనూహ్యంగా బీజేపీ అభ్యర్థి పావని విజయం సాధించారు. పైగా అది కవిత ఇన్ చార్జ్ గా ఉన్న డివిజన్ మాత్రమేనా? స్వయంగా ఎమ్మెల్యే మురారీ గోపాల్ సోదరుడి భార్య పద్మ అక్కడ అభ్యర్థి. దీనితో విజయం తప్పదనుకున్నారు. అయితే, ఫలితాలు దిమ్మతిరిగిపోయేటట్లు వచ్చాయి.

ఈటల రాజేందర్, జగదీశ్ రెడ్డి, గంగుల కమలాకర్, శ్రీనివాస్ గౌడ్ ఇన్ చార్జ్ లుగా వ్యవహరించిన డివిజన్లలో తెరాస అభ్యర్థులు గెలుపు సాధించలేకపోయారు. ఎంపీలు రంజిత రెడ్డి, మాలోతు కవిత, పసునూరు దయాకర్ ఇన్ చార్జ్ లుగా ఉన్న డివిజన్లలోనూ తెరాస అభ్యర్థులు ఓటమి పాలయ్యారు. పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు బాధ్యులుగా ఉన్న డివిజన్లలోనూ అధికారపక్ష అభ్యర్థులు ఎక్కువగా ఓటమి చెందారు. మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్

నియోజకవర్గం ససత్ నగర్ లో ఐదు డివిజన్లు ఉండగా, రెండింటినీ టీఆర్ఎస్ గెలిచింది. మిగతా మూడు సిట్టింగ్ స్థానాలైన అమీర్ పేట, రాంగోపాల్ పేట, మోండా మార్కెట్ లో అధికార పార్టీ ఓడిపోయింది. మంత్రి నవీతా ఇంద్రారెడ్డి నియోజకవర్గం మహేశ్వరం పరిధిలోని సరూర్ నగర్, ఆర్కే పురం డివిజన్లు తెరాస చేజారాయి.

కొన్ని డివిజన్లలో ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్యే కలిసి బాధ్యత తీసుకున్నా గెలుపును అందుకోలేకపోయారు. మంగళవోట్ డివిజన్ కు ఎమ్మెల్యే పోచంపల్లి శ్రీనివాసరెడ్డి, ఎమ్మెల్యే టి. రాజయ్యను బాధ్యులుగా నియమించినప్పటికీ.. అక్కడ తెరాసకు ఓటమి తప్పలేదు. ఎమ్మెల్యే ఎంఎస్ ప్రభాకర్, ఎమ్మెల్యే కాలే యాదయ్య ఇన్ చార్జ్ లుగా పనిచేసిన విజయనగర్ కాలనీలోనూ తెరాస చతికిలవడింది. ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాకు చెందిన 10 మంది ఎమ్మెల్యేలు ఇన్ చార్జ్ లుగా ఉన్న అన్ని డివిజన్లలో తెరాస అభ్యర్థులు ఓటమి పాలయ్యారు.

ఎంఐఎంతో టీఆర్ఎస్ చెట్టాపట్టాలే?

జీహెచ్ఎంసీ ఫలితాల్లో సెంచరీ కొట్టడం ఖాయమని చెప్పిన తెరాస, అందులో దాదాపు సగానికే పరిమితమైంది. పెద్ద పార్టీగా అవతరించినప్పటికీ గత ఎన్నికలతో పోల్చితే గ్రాఫ్ గణనీయంగా పడిపోయింది. ఎంఐఎంతో తమకు ఎలాంటి పొత్తు, సంబంధం లేదని ఎంత బొంకినా, మేయర్ పీఠం దక్కించుకోవాలంటే ఇప్పుడు ఆ పార్టీతోనే జత కట్టక తప్పని పరిస్థితి నెలకొందని విశ్లేషకులు గట్టిగా భావిస్తున్నారు. అయితే, 'మేం తలచుకుంటే రెండు నెలల్లో కేసీఆర్ ప్రభుత్వాన్ని కూలగొట్టగలం' అని తీవ్ర వ్యాఖ్యలు చేసిన వారితో పొత్తు ఉంటుందా? అనే సందేహం సహజమే. పైగా గతంలో కలిసి పోటీ చేసిన తెరాస, ఎంఐఎం ఈసారి ఎవరికివారే పోటీ చేశామని, ఎలాంటి పొత్తు లేదని ప్రకటించు కున్నాయి. కానీ, పదవికోసం తెరాస వాటన్నిటిని 'ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం' వక్కనబెట్టినా ఆశ్చర్యపోనక్కరలేదు.

మరోవైపు, తెరాస ఎక్స్ అఫీషియో మెంబర్లను నమ్ముకుంటోంది. అయినా మేయర్ పీఠం దక్కే పరిస్థితి లేదు. అందుకే ఎంఐఎం మద్దతు అనివార్యంగా మారుతోంది. ఒకవేళ అదే జరిగితే బీజేపీకి మరో అస్త్రం దొరికినట్లే అంటున్నారు పరిశీలకులు. దమ్ముంటే చీకటి పొత్తులు కాదు.. నేరుగా పొత్తు పెట్టుకోవాలంటూ ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా అమితే షా సవాల్ కూడా చేశారు. కానీ తమకు ఎంఐఎంతో ఎలాంటి పొత్తు లేదని టీఆర్ఎస్ వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ పేర్కొన్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో బద్రియా పీఠాన్ని కైవసం చేసుకోవడానికి ఎంఐఎం మద్దతు తీసుకుంటే బీజేపీ ఈ విషయాన్ని బాగా హైలైట్ చేయడం ఖాయం. ఆ

ఆనందోత్సాహాలలో రాష్ట్ర నాయకులు

రెండు పార్టీలూ ఒకటేనని.. ఎన్నికల్లో ద్రామాలాగు తున్నాయనే సంగతిని బలంగా ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్తారు. ఈ నేపథ్యంలో ఈ అంశాలన్నింటినీ బేరీజు వేసుకుంటున్న టీఆర్ఎస్ పార్టీ.. బల్లియా పీఠాన్ని ఎలా కైవసం చేసుకోవాలా అనే అంశంపై సమాలోచనలు చేస్తోంది. నేరుగా ఎంబిఎం మద్దతు తీసుకోవడం కంటే ఓటింగ్ రోజున ఆ పార్టీని గైర్బాజరు అయ్యేలా చేస్తే ఎలా ఉంటుందనే అంశాన్ని పరిశీలిస్తోంది. ఒకవేళ అలా చేసినా ఇద్దరూ అవగాహనకు వచ్చారని బీజేపీ ఫోకస్ చేసే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి మేయర్ పీఠం దక్కినా, అది తెరాస పాలిట శాపమే అవుతుంది.

ఈ నేపథ్యంలో టీఆర్ఎస్ తో పాటు ఎంబిఎం కూడా మేయర్ అభ్యర్థిని బరిలో నిలిపేలా చేయడం ద్వారా పీఠం దక్కించుకోవాలని యోచిస్తున్నట్లు సమాచారం. టీఆర్ఎస్ కు 55 మంది కార్పొరేటర్లతో పాటు 32 మంది ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యుల బలం ఉంది. అంటే.. ఆ పార్టీకి 87 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. ఇక బల్లియాలో 150 మంది కార్పొరేటర్లు, 45 మంది ఎక్స్ అఫీషియో సభ్యులు కలిపి మొత్తం 195 ఓట్లు ఉన్నాయి. మేయర్ కుర్చీ దక్కాలంటే మ్యూజిక్ ఫిగర్ 98.

కేటీఆర్ నిర్వేదం

గ్రేటర్ ఎన్నికలను తానొక్కడినే ఒంటిచేత్తో ఎదుర్కొంటానంటూ మొదట్లో అంతర్గతంగా చెప్పుకున్న కేటీఆర్ లో ఎన్నికల ఫలితాల తర్వాత నిర్వేదం కనిపించింది. బీజేపీ జోష్ ముందు కేసీఆర్ బయటకు రాని పరిస్థితి తలెత్తింది. గెలుపోటములు రాజకీయాలలో సహజమంటూ ఎంత మేకపోతు గాంభీర్యం ప్రదర్శిస్తున్నా, పార్టీ కార్యాలయం ముందు బాణసంచా కాల్చినా, ఫలితాలతో పార్టీ తీవ్ర నిరాశకు గురయిందన్నదే నిజం. జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల్లో తాము ఆశించిన ఫలితం రాలేదని కేసీఆర్ కుమారుడు, తెరాస వర్గింగ్ ప్రెసిడెంట్ కేటీఆర్ చెప్పేసారు. తమ పార్టీకి మరో 25 స్థానాలు అదనంగా వస్తాయని భావించామన్నారు. మేయర్ అభ్యర్థి ఎంపిక గురించి

తెలంగాణ ప్రజలకు బీజేపీ ప్రత్యామ్నాయంగా అవతరించిందని, 2023లో రాష్ట్రంలో అధికారం లోకి రావడానికి ఈ ఎన్నికలు తమకు వేదికగా నిలుస్తాయని బీజేపీ ప్రకటించుకుంది. అడుగుడుగునా బీజేపీ అభ్యర్థులను, నాయకులను తెరాస ప్రభుత్వం ఇబ్బందులకు గురిచేసిందని, తప్పుడు కేసులతో నైతిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసిందని, అయినా తమ పోరాట వీరీమ ఎక్కడా చెక్కుచెదరలేదని, ప్రభుత్వానికి దీటైన సమాధానం ఇవ్వగలిగామని, కేంద్రహాంశాఖ సహాయమంత్రి కిషన్ రెడ్డి బీజేపీ తెలంగాణ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ మీడియాకు చెప్పారు.

ఇంకా రెండు నెలల సమయం ఉందంటూ దాట వేయడం పార్టీలో ఉన్న గుబులుకు అద్దం పట్టింది.

తెలంగాణ ప్రజలకు బీజేపీ ప్రత్యామ్నాయంగా అవతరించిందని, 2023లో రాష్ట్రంలో అధికారం లోకి రావడానికి ఈ ఎన్నికలు తమకు వేదికగా నిలుస్తాయని బీజేపీ ప్రకటించుకుంది. అడుగుడుగునా బీజేపీ అభ్యర్థులను, నాయకులను తెరాస ప్రభుత్వం ఇబ్బందులకు గురిచేసిందని, తప్పుడు కేసులతో నైతిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసిందని, అయినా తమ పోరాట వీరీమ ఎక్కడా చెక్కుచెదరలేదని, ప్రభుత్వానికి దీటైన సమాధానం ఇవ్వగలిగామని, కేంద్రహాంశాఖ సహాయమంత్రి కిషన్ రెడ్డి బీజేపీ తెలంగాణ అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ మీడియాకు చెప్పారు. తెరాస అధికార దుర్వినియోగానికి పాల్పడిందని, ప్రజల ఆదరణను ఆ పార్టీ వేగంగా కోల్పోతోందని అన్నారు. తమ పార్టీని ఆదరించిన హైదరాబాద్ అభివృద్ధి కోసం కేంద్రం నుంచి నిధులు ఇప్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. తెలంగాణలో 'గడీల పాలన'ను బద్దలుకొట్టే దమ్ము తమ పార్టీకే ఉందని సంజయ్ ధీమా వ్యక్తం చేశారు.

అమిత్ షా లభనందనలు

జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలలో బీజేపీ కేంద్ర నాయకత్వం ఇచ్చిన మద్దతు కూడా అద్భుతమైనది. ఇది ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించుకోవాలి. కాంగ్రెస్ ను చూస్తే అది ఎంత అవసరమో తెలుస్తుంది. తమకు ఢిల్లీ ఎన్నికలు, గల్లీ ఎన్నికలు అంటూ ఉండవని, ఏ ఎన్నికైనా గట్టిగా శ్రమించడమే బీజేపీ కార్యకర్తల లక్షణమని సంజయ్ స్పష్టం చేయడం విశేషం. జాతీయ అధ్యక్షుడు జేపీ నడ్డా, అగ్రనేత అమిత్ షా, కేంద్రమంత్రి సుప్రీతి ఇరానీ, జావడేకర్, యూపీ ముఖ్యమంత్రి యోగి, మహారాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఫర్వీన్ ఇలా ఎందరో వచ్చి ప్రచారం చేశారు. ఫలితాలపై కేంద్ర హాంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా వెంటనే స్పందించారు. ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ సారథ్యంలో అభివృద్ధి లక్ష్యంగా బీజేపీ సాగిస్తున్న

రాజకీయాలపై జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల వేదికగా తెలంగాణ ప్రజలు విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారన్నారు. సంజయ్ కు, కార్యకర్తలకు ట్వీట్లలో అభినందనలు తెలిపారు. ప్రధాని మోదీ పది నిమిషాలు సంజయ్ తో సంభాషించారు. నిజాని ఇలాంటి పార్టీ వ్యవస్థ మేధావులను కూడా ఆకర్షిస్తున్నది.

తరువాతి లక్ష్యం నాగార్జున సాగర్

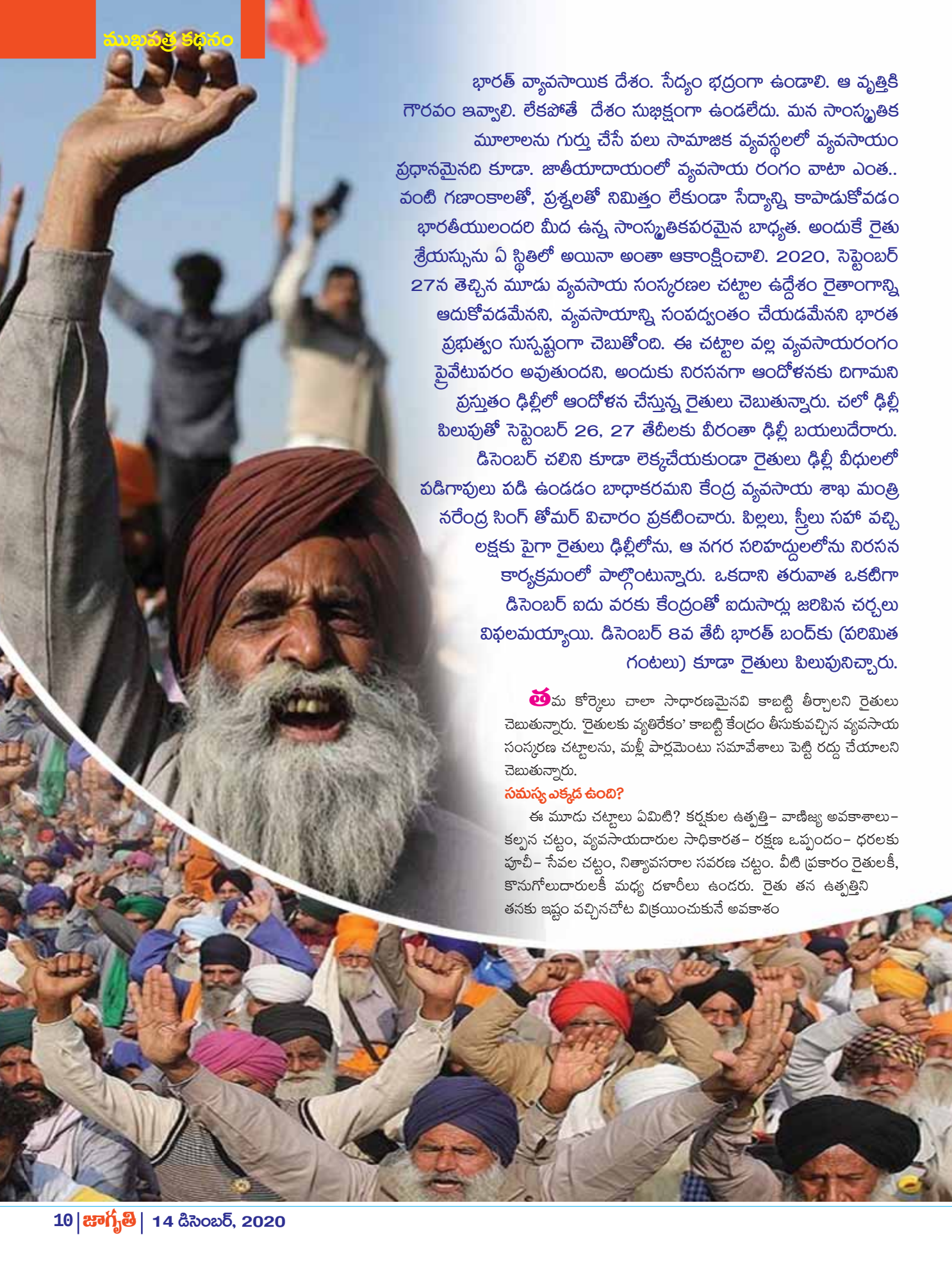
దుబ్బాక ఉపఎన్నికలో విజయ బావుటా, గ్రేటర్ లో అనూహ్య విజయాలతో బీజేపీలో ఉత్సాహం పరవళ్లు తొక్కుతున్నది. అదే ఉభయతేరాబోయే ఎన్నికలనూ ఎదుర్కొనేందుకు సిద్ధమవుతోంది. వెనువెంటనే ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. హైదరాబాద్, నల్గొండ గ్రామ్యయేట్ ఎమ్మెల్యే ఎలక్షన్లపై గ్రేటర్ ప్రభావం కచ్చితంగా ఉంటుందని బీజేపీ ధీమాగా ఉంది. అలాగే, త్వరలో ఖమ్మం, వరంగల్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు ఎన్నికలు జరగాల్సి ఉంది. టీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యే నోముల నర్సింహయ్య అకాల మరణంతో నాగార్జునసాగర్ అసెంబ్లీ స్థానం ఖాళీ అయింది. కొద్దిరోజుల వ్యవధి తేడాతోనే ఈ ఎన్నికలన్నీ జరిగే అవకాశాలు ఉండటంతో గ్రేటర్ ఎన్నికల ఫలితాల ప్రభావం వీటిపై పడుతుందని విశ్లేషకులు అంచనా. ఇదే ఉభయ ఇలాగే కొనసాగితే, తెరాస, ఆ పార్టీ నేతల వ్యవహారశైలిలో మార్పు రాకపోతే 'ఉద్యమ పార్టీ'కి కౌంట్ డౌన్ మొదలైనట్లే అని చెబుతున్నారు. బీజేపీ కూడా ఇదే ఉత్సాహంతో వెంట వెంటనే కార్యాచరణ సిద్ధం చేసుకుంటోంది. మొదట ఎమ్మెల్యే ఎన్నికలపై దృష్టిపెట్టింది. అలాగే, నాగార్జున సాగర్ లో విజయం కోసం జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికల ఫలితాలు వెలువడిన మరుసటిరోజు నుంచే వ్యూహాలు మొదలుపెట్టింది. తెలంగాణలో వచ్చే సాధారణ ఎన్నికల్లో కాషాయ జెండాను ఎగుర వేసేందుకు అవసరమైన ఏ అవకాశాన్నీ వదిలిపెట్టద్దన్న ఉత్సాహం, కసి, పట్టుదల బీజేపీ నేతల్లో స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

కూతురు.. కొడుకు.. లల్లుడు..

జీహెచ్ఎంసీ ఫలితాలతో జోష్ మీదున్న బీజేపీ శ్రేణులు, ఆ పార్టీ అభిమానులు సోషల్ మీడియా వేదికగా దూసుకెళ్తున్నారు. ఇదే ఊపులో కేసీఆర్ పై సోషల్ మీడియాలో సెటైర్లు వైరల్ అవుతున్నాయి.

'మొన్న నిజామాబాద్ లో కూతురు కవిత ఓటమి నిన్న దుబ్బాకలో మేనల్లుడు హరీష్ రావు ఓటమి ఇప్పుడు జీహెచ్ఎంసీలో కొడుకు కేటీఆర్ ఓటమి ఇకముందు తండ్రి కేసీఆర్ ఓటమి' అంటూ తమదైన శైలిలో పోస్టులు వైరల్ చేస్తున్నారు.

భారత్ వ్యవసాయక దేశం. సేద్యం భద్రంగా ఉండాలి. ఆ వృత్తికి గౌరవం ఇవ్వాలి. లేకపోతే దేశం నుభిక్షంగా ఉండలేదు. మన సాంస్కృతిక మూలాలను గుర్తు చేసే పలు సామాజిక వ్యవస్థలలో వ్యవసాయం ప్రధానమైనది కూడా. జాతీయాదాయంలో వ్యవసాయ రంగం వాటా ఎంత.. వంటి గణాంకాలతో, ప్రశ్నలతో నిమిత్తం లేకుండా సేద్యాన్ని కాపాడుకోవడం భారతీయులందరి మీద ఉన్న సాంస్కృతికపరమైన బాధ్యత. అందుకే రైతు శ్రేయస్సును ఏ స్థితిలో అయినా అంతా ఆకాంక్షించాలి. 2020, సెప్టెంబర్ 27న తెచ్చిన మూడు వ్యవసాయ సంస్కరణల చట్టాల ఉద్దేశం రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడమేనని, వ్యవసాయాన్ని సంపద్యంతం చేయడమేనని భారత ప్రభుత్వం సుస్పష్టంగా చెబుతోంది. ఈ చట్టాల వల్ల వ్యవసాయరంగం ప్రైవేటుపరం అవుతుందని, అందుకు నిరసనగా ఆందోళనకు దిగామని ప్రస్తుతం ఢిల్లీలో ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు చెబుతున్నారు. చలో ఢిల్లీ పిలుపుతో సెప్టెంబర్ 26, 27 తేదీలకు వీరంతా ఢిల్లీ బయలుదేరారు. డిసెంబర్ చలిని కూడా లెక్కచేయకుండా రైతులు ఢిల్లీ వీధులలో పడిగాపులు పడి ఉండడం బాధాకరమని కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి నరేంద్ర సింగ్ తోమర్ విచారం ప్రకటించారు. పిల్లలు, స్త్రీలు సహా వచ్చి లక్షకు పైగా రైతులు ఢిల్లీలోను, ఆ నగర సరిహద్దులలోను నిరసన కార్యక్రమంలో పాల్గొంటున్నారు. ఒకదాని తరువాత ఒకటిగా డిసెంబర్ ఐదు వరకు కేంద్రంతో ఐదుసార్లు జరిపిన చర్చలు విఫలమయ్యాయి. డిసెంబర్ 8వ తేదీ భారత్ బండ్స్ (సరిమిత గంటలు) కూడా రైతులు పిలుపునిచ్చారు.

తమ కోర్కెలు చాలా సాధారణమైనవి కాబట్టి తీర్చాలని రైతులు చెబుతున్నారు. 'రైతులకు వ్యతిరేకం' కాబట్టి కేంద్రం తీసుకువచ్చిన వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలను, మళ్లీ పార్లమెంటు సమావేశాలు పెట్టి రద్దు చేయాలని చెబుతున్నారు.

సమస్య ఎక్కడ ఉంది?

ఈ మూడు చట్టాలు ఏమిటి? కర్షకుల ఉత్పత్తి- వాణిజ్య అవకాశాలు- కల్పన చట్టం, వ్యవసాయదారుల సాధికారత- రక్షణ ఒప్పందం- ధరలకు పూచీ- సేవల చట్టం, నిత్యావసరాల సవరణ చట్టం. వీటి ప్రకారం రైతులకీ, కొనుగోలుదారులకీ మధ్య దళారీలు ఉండరు. రైతు తన ఉత్పత్తిని తనకు ఇష్టం వచ్చినచోట విక్రయించుకునే అవకాశం

ఉంటుంది. అయితే దీనిని కనీస విక్రయ ధర రైతుకు దక్కకుండా చేసే కుట్ర అని విపక్షాలు ప్రచారం ఆరంభించాయి. పంజాబ్ సహా కొన్ని రాష్ట్రాలు ఈ చట్టాలను ఆమోదించడం లేదని ప్రకటించాయి కూడా. గుంటూరుకో, కరీంనగర్ కో లేదంటే మరొక మారుమూల ప్రాంతానికి చెందిన చిన్నరైతు తన వ్యవసాయాత్పత్తిని దేశంలో ఎక్కడికో తీసుకువెళ్లి ఎలా అమ్ముకోగలడని చాలామంది ప్రశ్నిస్తున్నారు. కానీ ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా అమ్ముకోవచ్చునని చెబుతున్నది. మార్కెట్ కమిటీలలో కూడా ఉత్పత్తి అమ్ముకోవచ్చునని చెబుతున్నది. అంటే వీలుంటే ఎక్కడైనా విక్రయించు కోవచ్చు. లేదంటే వారి గ్రామంలోని మార్కెట్ (ఉంటే)లో కూడా అమ్ముకోవచ్చు.

రైతుల ప్రధానమైన కోరిక- రైతుల ఉత్పత్తికి సరైన పైకం అందేటట్లు చేయడానికి కనీస మద్దతు ధర కల్పనకు చట్టబద్ధత కల్పించాలి. కనీస మద్దతు ధర ఎప్పటికీ కొనసాగుతుందని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ఇదివరకు కూడా చెప్పింది. వ్యవసాయ చట్టాలను

మార్కెట్లు ఎప్పుడైతే పతనమవుతాయో అప్పుడు ఉత్పత్తుల సేకరణలో ఇచ్చే కనీస మద్దతు ధర కోసం కార్పొరేట్ శక్తుల చేతులలోకి వెళుతుందని కూడా భావిస్తున్నారు. మొదట మంచి ధరలే ఇచ్చి, రైతులు మార్కెట్ల మీద ఆధారపడడం తగ్గించిన తరువాత ధరలను కార్పొరేట్ సంస్థలే నిర్ణయించి, రైతుల డిమాండ్ శక్తిని హరిస్తాయన్నదే వారి ఆరోపణ.

చర్చలు ఫలవంతమయ్యేనా?

భారతదేశానికి రైతే వెన్నెముక అని, భారతీయతకు అతడే ప్రతీక అని చెబుతూనే రైతాంగం అగ్రహానికి దురుద్దేశాలు అంటకట్టడం సరికాదని ఎవరు వాదించినా కాదనలేం. కానీ ఆందోళనకు దిగినది రైతులే అయినా, వాస్తవాలను గురించి చర్చించకుండా ముందరి కాళ్లకు బంధం వేయడం కూడా సరికాదు. మీరు ఆ చట్టాలను రద్దు చేయండి! చేస్తారా లేదా? ఏదో ఒకటే చెప్పండి అంటూ రైతులు భీష్మిస్తే చర్చలకు అర్థం ఏమిటి? 'ఎస్ ఆర్ నో' ఏదో ఒకటే మాట చెప్పాలంటూ ప్లకార్డులు పట్టుకుని రైతునేతలు

ఏమిటో అంతుపట్టదు. ఇదంతా చూస్తే చర్చలు మొక్కుబడికేనన్న వైఖరి, అనలు ఉద్దేశం ఆందోళనేనని, బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని ఇరకాటంలో పెట్టడమేనని అనిపించక మానదు.

ప్రధాని మోదీ, బీజేపీ కలవరం

నవంబర్ 29న జరిగిన 'మనకి బాత్' కార్యక్రమంలో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కూడా ఈ విషయం ప్రస్తావించారు. గురునానక్ 551 జయంతిని (నవంబర్ 30) గుర్తుచేస్తూ, 'హరియాణా-పంజాబ్ సరిహద్దులలో జరుగుతున్న రైతు చట్టాల వ్యతిరేక ఆందోళనలను ఖలిస్తాన్ వాదులు తమ అధీనంలోకి తీసుకువెళ్లారని మోదీ అన్నారు. ఈ మేరకు తమకు నివేదికలు అందాయనీ, ఇందుపల్ల దేశభద్రతకు ముప్పు ఏర్పడిందని వ్యాఖ్యానించారు. జితేంద్ర భోయి అనే మొక్కజొన్న రైతు ఈ చట్టాలు వచ్చిన తరువాత పాత బకాయిలను ఎలా సాధించుకోగలిగాడో ప్రధాని గుర్తు చేశారు. వదంతలు, దుష్ప్రచారాలు నమ్మవద్దని రైతులను కోరారు.

బీజేపీ ఐటి విభాగం అధిపతి అమిత్ షాలవీయ చేసిన ట్వీట్ లో కలవర పెట్టే విషయం ఉంది. వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న ఆందోళనలో పాల్గొంటున్న కొందరి నోటీ నుంచి, నరేంద్ర మోదీని బెదిరించే క్రమంలో ఇందిర హత్యదంతం గురించి నినాదాలు వినిపిస్తున్నాయి. ఇందిరకు పట్టిన గతే మోదీకీ పడుతుందని హెచ్చరిస్తున్నారు. పంజాబ్ రైతుల ఆందోళన పేరుతో ఖలిస్తాన్ ఎజెండా అమలుకు ప్రయత్నం జరుగు తున్నదని షాలవీయ తన ట్వీట్ లో విశ్లేషించారు. రైతులు నిరసన చేస్తున్న ప్రదేశాలలో ఖలిస్తాన్ పతాకాలు ఉన్న సంగతిని కూడా కొన్ని వీడియోల ద్వారా షాలవీయ చూపించారు. పంజాబ్ లో అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ఉగ్రవాదులతో జతకడుతున్నదని ఆరోపించారు. ఇందుకు సంబంధించిన కొన్ని వీడియోలను విడుదల చేశారు. ఇదేమి రైతు ఆందోళన? పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ సింగ్ నిప్పుతో చెలగాటం ఆడుతున్నారని ఆయన హెచ్చరించారు. బీజేపీ అధికార ప్రతినిధి తేజిందర్ బగ్గ కూడా రైతుల ఆందోళన రాజకీయ ప్రయోజనాలతో ప్రేరేపితమైందనీ, ఇందుకు కాంగ్రెస్ దే బాధ్యత అని ఆరోపిస్తున్న పలు వీడియోలను చూపించారు. 'ఖలిస్తాన్ జిందాబాద్ అని ఎవరు నినాదం ఇచ్చినా అతడు రైతు కాలేదు. ఏ రైతయినా దేశభక్తుడే. అతడు దేశానికి వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించలేదు. ఖలిస్తాన్ జిందాబాద్ అంటూ నినాదాలు ఇస్తున్న వారంతా కాంగ్రెస్ ఎజెంట్లే' అని బగ్గ తన ట్వీట్ లో ఆరోపించారు. ఢిల్లీ బీజేపీ నాయకుడు ఇంప్రిత్ సింగ్ బక్షి మాత్రం రైతులను ఖలిస్తాన్ వాదులుగా చిత్రించవద్దని కోరారు. కాంగ్రెస్, శిరోమణి అకాలీదళ్, ఆమ్ ఆద్మి పార్టీ

రైతు ఉద్యమమా? రాజకీయ సేద్యమా?

వెనక్కి తీసుకోవడం సాధ్యం కాదని ప్రభుత్వం చర్చలలో పాల్గొన్న 40 మంది రైతు నాయకులకు తేల్చి చెప్పేసింది. అలా అయితే కనీస మద్దతు ధరకు కూడా చట్టరూపం కల్పించాలని ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు కోరుతున్నారు. వ్యవసాయాత్పత్తుల మార్కెట్ కమిటీ (ఏపీఎంసీ) బయట రైతులు ఉత్పత్తులు అమ్ముకోవడానికి అవకాశం ఈ చట్టాలు ఇస్తున్నాయని వారి ఆరోపణ. దీనితో మండీల (మార్కెట్లు) విధానం కనుమరుగవుతుందని కూడా రైతులు అనుమానిస్తున్నారు. కానీ ప్రస్తుతం కూడా 70 శాతానికి పైగా రైతులు తమ ఉత్పత్తిని మండీలకు బయటే అమ్ముకుంటున్నారని కూడా కొత్తగా వచ్చే సమస్య ఏమిటి అని పలువురు విశ్లేషకులు వేస్తున్న ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు. అంతర్జాతీయ వాణిజ్యానికి ఈ చట్టాలు తలుపులు బార్లా తెరుస్తాయని కూడా రైతులు అనుమానిస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సెస్ (రుసుము) వసూలు చేసే అవకాశం లేకుండా చేస్తుందడం వల్ల కూడా మార్కెట్లు మాయమయ్యే అవకాశం ఉందని రైతులు అంటున్నారు. అప్పుడు కార్పొరేట్ సంస్థల దయాదాక్షిణ్యాల మీద రైతులు బతకవలసి వస్తుందని కూడా చెబుతున్నారు. ఈ

చర్చలలో శాసిస్తున్నారు. ఇది చర్చలను ఫలవంతం చేయడానికో, వారి చెబుతున్నట్లు సమస్య శాంతియుతంగా పరిష్కారం కావడానికో ఉపకరించేదాని అన్న అనుమానం కలుగుతుంది. రైతులు సేద్యంలో ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను తీర్చవలసిన బాధ్యత నిశ్చయంగా ప్రభుత్వాలదే. అందులో జాప్యం జరిగితే అందుకు రైతాంగం ఉద్యమించవచ్చు. ఆ హక్కు అందరికంటే వారికే ఎక్కువగా ఉంది. కానీ వారికి విపక్షాల 'బయటి నుంచి మద్దతు' గురించి, కొన్ని విచ్చిన్నకర శక్తుల ప్రవేశం గురించి ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు, ఢిల్లీ వీధులలో సాగుతున్నది రాజకీయ సేద్యమని బలమైన అభిప్రాయం వెల్లవెత్తినప్పుడు ఆ కోణాలను దేశం పట్టించుకోకుండా ఉండలేదు. రైతుల సంక్షేమం కోరడం వేరు. వారి సంక్షేమం పేరుతో ఆచరణ సాధ్యం కాని కోర్కెలు ప్రభుత్వం ముందు పెట్టడం వేరు. వాటి మీద ప్రభుత్వ వైఖరి ఏమిటో తేలకుండా ఆందోళనను విస్తరించే ప్రయత్నాలు సాగించడం ఎంతవరకు సబబో అర్థంకాదు. మద్దతు ధర గురించి లిఖితపూర్వక హామీ ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పినా భారత్ బండ్ కు పిలుపునివ్వడం వెనుక ఉద్దేశం

నిఖార్సయిన కాంగ్రెస్ నేత అమరీందర్ సింగ్

ఒక కాంగ్రెస్ నాయకుడు ఎలా మాట్లాడతారో పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ సింగ్ అలాగే మాట్లాడారు. చిచ్చు రేపడం, తరువాత చేతులు ఎత్తి వేయడం ఆ పార్టీ సంస్కృతి. అమరీందర్ దానినే కొనసాగిస్తున్నారు. అసలు వ్యవసాయ సంస్కరణలను రాష్ట్రంలో అమలు చేసేది లేదంటూ శాసనసభ తీర్మానం చేసిన తరువాత ఇంక సమస్య ఏమిటి? అక్కడ అమలు కాదు కదా! మిగిలిన రైతుల తరపున మాట్లాడడానికి వారు యావద్దేశంలో రైతాంగ ప్రతినిధులు కానేకారు.

డిసెంబర్ 3న ఆందోళన చేస్తున్న రైతులతో కేంద్రం చర్చలు జరపడానికి ముందు అమరీందర్ సింగ్ కేంద్ర హోంమంత్రిని ఢిల్లీలో ఆయన నివాసంలో కలసి మాట్లాడారు. ఆ మూడు చట్టాల గురించి పునరాలోచించమని, ఉద్యమం వల్ల పంజాబ్ కు ఆర్థికంగాను, దేశానికి భద్రత కోణం నుంచి నష్టం ఉందని చెప్పానని బయటకు వచ్చిన తరువాత అమరీందర్ చెప్పడం విశేషం. ఇప్పటికే ఆయన రైతులకు అండగా లేరని ఒక వాదన వచ్చింది. అంటే ఉద్యమం ఆయన చేయి దాటిపోయిందనే. ఆందోళన చేస్తున్న రైతుల ప్రతినిధులకు, కేంద్రానికి మధ్య చర్చలు జరుగు తున్నాయి. ఇక ఈ సమస్యను పరిష్కరించడంలో నా ప్రమేయం ఏమీ ఉండదు అని సుస్పష్టంగానే చెప్పారు. చర్చలలో వచ్చిన ప్రతిష్టంభనను పరిష్కరించడానికి తాను గాని, తన ప్రభుత్వం గాని జోక్యం కల్పించుకోబోమని కూడా చెప్పేసారు. రైతులు చెప్పేది విశాల దృక్పథంతో ఆలకించి, కనీస మద్దతు ధరకు భద్రత కల్పించాలన్న వారి కోరికను త్వరగా పరిష్కరించినట్లయితే వారంతా ఇంటికి వెళ్లిపోతారని, ఇందులో పురుషులే కాకుండా మహిళలు కూడా ఉన్నారని చెప్పినట్లు అమరీందర్ వెల్లడించారు. తన మీద దర్బాపు జరిపించ మంటారా; రైతులను సమర్థించడం ఆపుతారా అంటూ అమితేషా బెదిరించడం వల్లనే అమరీందర్ వెనక్కి తగ్గారని శిరోమణి అకాలీదళ్ వ్యాఖ్యా సించడం కొనమెరుపు.

పెదదోవ వట్టించిన ఫలితంగానే వారంతా ఆందోళనకు దిగారని ఆయన అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

ఈ రైతు ఉద్యమానికి గతంలో జరిగిన షాహిన్ బాగ్ ఆందోళన రూపం తేవాలని టుక్టే టుక్టే ముఠా ప్రయత్నిస్తున్నదని ఢిల్లీ ఎంపి మనోజ్ తివారీ చెబుతున్నారు. దక్షిణ ఢిల్లీలో మొదలైన షాహిన్ బాగ్ ఆందోళన సీపీఎంకు వ్యతిరేకం ఆరంభమై, కొవిడ్ 19 నేపథ్యంలో వెనక్కిపోయింది. ఖలిస్తాన్ నినాదాలు, ప్రధానిని చంపుతామంటూ వ్యాఖ్యలు చేయడం చూస్తే ఇదంతా ఒక పథకం ప్రకారం జరిగినదేనని భావించవలసి వస్తున్నదని తివారీ అభిప్రాయపడ్డారు. షాహిన్ బాగ్ ఆందోళన మాదిరిగానే దేశాన్ని అల్లకల్లోలం చేయడానికి రైతు ఉద్యమాన్ని కూడా అదే బాటలో నడపాలని టుక్టే టుక్టే మూకలు ప్రయత్నిస్తున్నాయని ఆయన చెప్పారు.

సానుభూతి మాటున మూగబోతున్న సాక్ష్యాలు

రైతు ఉద్యమాలంటే ఈ దేశంలో ముందు నుంచి గౌరవం ఉన్నది. బ్రిటిష్ పాలనలో దేశభక్తితో సాగిన ఆ ఉద్యమాలది ప్రత్యేక చరిత్ర. స్వాతంత్ర్య పోరాటంతో సమాంతరంగా రైతాంగ ఉద్యమాలు ఇక్కడ జరిగాయి. ఆ నేపథ్యాన్ని బట్టి కాబోలు తాజా రైతు ఉద్యమంలో కనిపిస్తున్న కొన్ని పెదధోరణుల గురించి ప్రస్తావించడానికి చాలామంది సందేహిస్తున్నారు. కొందరు రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం వాటి పట్ల మౌనం దాలుస్తున్నారు. బీజేపీ వ్యతిరేక ఆందోళనకు మద్దతు ఇవ్వడమే పనిగా ఉన్న మీడియా కూడా వాటిని మరుగుపరుస్తున్నది.

ఖలిస్తాన్ జాడలు నిజం కాదా?

ఎన్ డీఏ రైతు సంస్కరణ చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ పంజాబ్- హరియాణా సరిహద్దులలో జరిగిన నిరసన కార్యక్రమంలో ఖలిస్తాన్ అనుకూలరు పాల్గొన్నారని వార్తలు వచ్చిన మాటయితే నిజమే. ఒక సిక్కు ఆందోళనకారుడు మాట్లాడినట్లు చెబుతున్న మీడియాలోని అంశం చాలా తీవ్రమైనదే. 'మేం కెనడాలో తెల్లవాళ్లను డీకొట్టాం. ఢిల్లీ మాకు లెక్కకాదు. ఇందిరాగాంధీని చంపాం. డిసెంబర్ 3 నాటి చర్చలు విఫలమైతే అలాంటి గతే నరేంద్ర మోదీకి పడుతుంది' అని అతడు వ్యాఖ్యానించడం కలకలం రేపుతోంది. పంజాబ్ లో, హరియాణాలో చాలా చోట్ల మోదీకి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేయడం మరొకటి. కొన్నిచోట్ల ఆయనకు శాపనారాలు పెడుతున్నారు. అంబాలాలో (పంజాబ్) జరిగిన ఒక నిరసన ప్రదర్శనలో ఆందోళనకారులు ఖలిస్తాన్ అనుకూల నినాదాలు చేశారు. ఎప్పుడూ రద్దీగా ఉండే అంబాలా-అమృత్ సర్ ఒకటో నంబర్ జాతీయ రహదారి మీద ఆందోళన చేస్తూ రైతులు ఖలిస్తాన్ అనుకూల నినాదాలు ఇచ్చారు. ఆ మార్గంలో వెళుతున్న సైనిక వాహనాలను కూడా అడ్డుకున్నారు.

వైరల్ అయిన మరొక వీడియోలో ఒక వృద్ధ ఆందోళనకారుడు నరేంద్ర మోదీని నిందిస్తూ, ఇమ్రాన్ ఖాన్ ను పొగడడం కనిపించింది. మోదీ ఆందోళనకారులకు శత్రువని అతడు తేల్చేశాడు. 'పాకిస్తాన్ ప్రధాని ఇమ్రాన్ ఖాన్ మన మిత్రుడు. మన శత్రువు ఢిల్లీలో కూర్చున్నాడు' అన్నాడతడు. మొత్తంగా చూస్తే వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా పంజాబ్ రైతులు ఆరంభించిన ఉద్యమాన్ని ఖలిస్తాన్ వాదులు అదుపులోకి తెచ్చుకున్నారన్న ఆరోపణల కొట్టిపారేయడగినవి కావనే చెప్పవలసి వస్తుంది. కొన్ని నిరసన కార్యక్రమాలలో ఖలిస్తాన్ మద్దతుదారు, ఆపరేషన్ బ్లూస్టార్ లో మరణించిన జర్నల్ సింగ్ భింద్రన్ వాల్ బ్యానర్లు కూడా కనిపించాయి. అత్యంత విషాదం ఏమిటంటే, ఇందిరకు పట్టించిన గతినే మోదీకి పట్టిస్తామని నినాదాలు చేస్తున్న ఈ ఉద్యమాన్ని బాహుటంగా సమర్థిస్తున్న విపక్షాలలో కాంగ్రెస్ కూడా ఉంది. సిక్కులు తాము ఇందిరను హత్య చేసిన సంగతిని మరచిపోలేదు. ఈ నినాదాలను బట్టి అదొక ఘనమైన చర్యగానే భావిస్తున్నారని అనిపిస్తున్నది కూడా. కానీ రాజకీయ లబ్ధి కోసం, బీజేపీ మీద గుడ్డి వ్యతిరేకతతో, మోదీ మీద రాజకీయ కక్ష తీర్చుకోవడానికి కాంగ్రెస్, రాహుల్ ఆ ఘోర ఘటనను మరచి రైతు ఆందోళనలో కొత్త ఆయుధాన్ని వెతుక్కుంటున్నారు. నిజానికి ఈ ఉద్యమం వెనుక ఉన్నది పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ సింగ్ అన్నది బహిరంగ సత్యం. ఆయన కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందినవాడు. ఇలాంటి నినాదాలు వినిపిస్తున్న సంగతి ఆయనకు తెలియదా?

రెండు రాష్ట్రాల మధ్య నుంచి ఢిల్లీకి

రైతుల ఆగ్రహం ఢిల్లీ దాకా వెళ్లక ముందు దానిని రెండు రాష్ట్రాల వివాదంగా మలచాలని అమరీందర్ ప్రయత్నించారు. పొరుగు రాష్ట్రం హరియాణా ముఖ్యమంత్రి మనోహర్ లాల్ ఖట్టర్ ఆందోళన చేస్తున్న రైతులు ఢిల్లీ వెళ్లకుండా కఠిన చర్యలు తీసుకున్నారు. దీనికి ఆగ్రహించిన అమరీందర్ వరస ట్వీట్లలో ఖట్టర్ ను విమర్శించారు. 'గడవిన రెండు మాసాలుగా పంజాబ్ లో శాంతియుతంగా ఉద్యమిస్తున్న రైతులకు ఎలాంటి నమస్య ఎదురుకాలేదు. కానీ వారు బలప్రదర్శనకు పాల్పడేటట్లు హరియాణా ప్రభుత్వం ఎందుకు రెచ్చగొట్టవలసి వచ్చింది? జాతీయ రహదారి మీద శాంతియుతంగా ప్రయాణించే హక్కు రైతులకు లేదా?' అని అమరీందర్ ట్వీట్ చేశారు. 'రాజ్యాంగ దినోత్సవం రోజునే రైతుల రాజ్యాంగ హక్కును లాగేసుకున్నారు' అని కూడా ట్వీట్ లో పేర్కొన్నారు. అన్నం పెట్టే రైతు పట్ల అంత కఠినంగా వ్యవహరించ వద్దని బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలను ఆదేశించ వలసిందిగా అమరీందర్ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉచిత

హితవు చెబుతున్నారా? ఆంక్షలు విభిస్తున్నారా?

భారత ఎడిటర్స్ గిల్డ్ వైఖరి మరీ విచిత్రం. ఆందోళన చేస్తున్న రైతుల మీద ఖలిస్తాన్ వాదులు, జాతి వ్యతిరేకులు వంటి ముద్రలు వేయవద్దని దేశంలోని మీడియా సంస్థలకు, ప్రచురణ సంస్థలకు గిల్డ్ 'హితవు' చెబుతోంది. అలా రాయడం లేదా పేర్కొనడం 'బాధ్యతాయుతమైన, నైతిక విలువలు ఉన్న పత్రికా రచనకు విరుద్ధం' అట. భింధ్రెన్ వాల్ బొమ్మ పట్టుకుని ఊరేగుతున్న వాళ్లని కూడా ఖలిస్తాన్ వాదులని అనకూడదన్నమాట. నిజానికి ఇలాంటి 'హితవు'లు కూడా పత్రికల మీద ఆంక్షలే. ఇవి ఎడిటర్స్ గిల్డ్ నుంచి రావడమే చిత్రం. పత్రికల మీద కక్ష కట్టి వాటి నోరు నొక్కే పని ఇప్పటికే చాలా ప్రభుత్వాలు చేశాయి. ఇప్పుడు కూడా చేస్తున్నాయి. ఆ మహత్తర బాధ్యతను ఇప్పుడు గిల్డ్ స్వీకరించడం ముమ్మాటికీ ఆక్షేపణీయమే. పత్రికా స్వేచ్ఛకు భంగమే. ఇది ఖలిస్తాన్ వాదాన్ని ఆవాహన చేయడానికి ఉపకరించే చర్య కాకుండా ఎలా ఉంటుంది? ప్రధాని మోదీని హత్య చేస్తాం అన్న మాట వీళ్ల నోటి నుంచే కదా నినాదం రూపంలో వస్తున్నది! ఈ ఉద్యమం ఇంకా కొనసాగితే దేశభద్రతకే ముప్పు అంటూ సాక్షాత్తు పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి అమరీందర్ సింగ్ వ్యాఖ్యానించిన సంగతి గిల్డ్ కు ఎందుకు పట్టడం లేదు? దీని ఆంతర్యం ఎందుకు గ్రహించడం లేదు?

నలహా కూడా ఇచ్చారు. ఖట్టర్ కూడా అంతే ఘాటుగా సమాధానం ఇచ్చారు. 'నేను గతంలోను చెప్పాను. మళ్లీ చెబుతున్నాను. ఈ చట్టాలతో కనీస మద్దతు ధరకు భంగం వాటిల్లిందంటే నేను రాజకీయాల నుంచి వైదొలగుతాను. అమాయక రైతాంగాన్ని రెచ్చగొట్టే చర్యలు ఆపండి' అని. 'మీ అబద్ధాలకీ, దగాకీ, దుష్ప్రచారానికీ కాలం చెల్లింది. మీ అసలు రూపం ఏమిటో ప్రజలకు తెలిసింది. కరోనా కాలంలో అమాయక రైతుల ప్రాణాలకు ముప్పు తెచ్చే చర్యలు ఆపండి. ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడకండి. కనీసం ఈ కరోనా కాలంలో అయినా చవకబారు రాజకీయాలను మానుకోండి' అని కూడా హెచ్చరించారు ఖట్టర్. నిజానికి సీపీఎ బిల్లు తరువాత ప్రతిపక్షాలు మరొకసారి వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలను అడ్డం పెట్టుకుని ప్రజల ప్రాణాలతో చెలగాటం ఆడుతున్నాయి.

చర్చలు మొదలైననాటి నుంచి...

కనీస మద్దతు ధరకు చట్టబద్ధమైన పూచీ ఇవ్వాలి. లేదంటే చట్టాలను వెనక్కి తీసుకోవాలి. ఇదే రైతుల డిమాండ్. దీనితో కేంద్రం డిసెంబర్ 3న చర్చలకు రావలసిందిగా ఆందోళన చేస్తున్న రైతులను కోరింది. ఆ మూడు చట్టాల మీద వచ్చిన భేదాభిప్రాయాలను పరిష్కరించుకోవడమే ఈ చర్చల ఆశయం. అయితే పంజాబ్ లో రైల్వోకో ఉద్యమాన్ని నిలిపివేయడానికి మరొకసారి కేంద్రం చర్చలు జరపాలని వారు షరతు పెట్టారు. తరువాత గుడ్స్ రైల్వే నడిచాయి. రైల్వోకో మొదలైన తరువాత రైల్వే శాఖ భద్రతా కారణాలతో సర్వీసులను రద్దు చేసింది. దీనితో భారతీయ రైల్వేలకు రూ. 500 కోట్లు నష్టం వాటిల్లింది. ఎట్టకేలకు నవంబర్ 4న రైల్వోకో ఆగింది. తరువాత పంజాబ్, హరియాణాల నుంచి ఆందోళన ఢిల్లీకి బయలు దేరింది. పంజాబ్ నుంచి నవంబర్ 26న తమ నిరసన తెలియచేయడానికి ఢిల్లీ బయలుదేరారు. దాదాపు 200 రైతు సంఘాలతో కూడిన అఖిల భారత కిసాన్ సంఘర్ష సమన్వయ సంఘం ఈ నిరసన కార్యక్రమానికి నాయకత్వం వహిస్తున్నది.

ఉత్తరప్రదేశ్, హరియాణా రైతులతో ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు జరిపిన చర్చలు కూడా విఫలమైనాయి. **ముస్లిం సంఘాలకు ఇంత ప్రేమ ఎందుకు?**

ఉద్యమాల కోసం రైతులు వేలాది ఢిల్లీకి తరలిరావడం కొత్తకాదు. అలాగే దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో నిరసన కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం కూడా కొత్తకాదు. కానీ వీరికి ముస్లిం సంఘాలు భోజన, పడక వసతి కల్పించడానికి ఉరకలు వేయడం ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నది. క్లారియన్ ఇండియా అనే వార్తా సంస్థ ఇచ్చిన వార్త ఇది. నిరసన కార్యక్రమంలో పాల్గొనడానికి వచ్చిన ఏ ఒక్క రైతు ఆకలితో మిగిలిపోకూడదన్న ధ్యేయంతో ద్వేష వ్యతిరేక ఐక్యవేదిక (ఢిల్లీ) నాలుగు ప్రాంతాలలో వంట శాలలు మొదలు పెట్టింది. పంజాబ్ ముస్లిం సమాఖ్య కూడా ఇలాంటి సేవలోనే ఉంది. 25 మంది స్వచ్ఛంద సేవకులతో సామూహిక వంటశాలలు ఏర్పాటుచేసి అహర్నిశలు రైతులకు భోజన సదుపాయం కల్పిస్తున్నది. ఈ కార్యక్రమానికి ఫారూఖ్ ముబిన్ నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. ఈ సంగతి

పిటీబి వార్తా సంస్థతో పాటు ఇండియా టుడే కూడా వెల్లడించింది. 'మా కోసం రైతులు ఎంతో చేశారు. అందుకు రుణం తీర్చుకోవలసిన బాధ్యత మా మీద కూడా ఉంది' అని ముబిన్ చెప్పినట్లు పిటీబి వార్తా సంస్థ తెలియచేసింది.

వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ నిరసన చేయడానికి ఢిల్లీ వచ్చిన రైతులకు ఢిల్లీలోని మసీదుల ద్వారా ఆహారం అందించే పని రెండో రోజు (డిసెంబర్ 27)న కూడా జరిగింది. జాతీయ రహదారుల దిగ్బంధన ఆరోజే మొదలయింది. ఆందోళనకారులు రాత్రివేళ నిద్రించడానికి దాదాపు 25 మసీదులలో ఏర్పాట్లు జరిగాయి. ఇవన్నీ ద్వేష వ్యతిరేక ఐక్యవేదిక ప్రతినిధి నదీమ్ ఖాన్ చెప్పారు. వ్యవసాయ సంస్కరణల చట్టాలను రద్దు చేయాలని కోరుతూ ఢిల్లీ వచ్చిన ప్రతి రైతును ఆదుకోవడానికి తమ సంస్థ అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నదని చెప్పారు. హాజ్ ఖాన్, ఒఖ్లా, పాత రోహతక్ మార్గం, పాత ఢిల్లీలో వంటశాలలు ఏర్పాటు చేసిన సంగతిని కూడా చెప్పారు. ఈ

ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతులకు భోజన వసతి కల్పించాం. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతుల కోరిక మేరకు అక్కడికి భోజనం పొట్టాలు తీసుకెళ్లి అందిస్తున్నాం. ఎక్కడ రైతులు గుమిగూడి కనిపించినా మా వాహనాలలో భోజనం పొట్టాలు తీసుకువెళ్లి పంచుతున్నాం అని కూడా నడిమీ చెప్పారు.

దాదాపు 500 సంఘాల ఆధ్వర్యంలో పంజాబ్, ఉత్తర ప్రదేశ్, హరియాణా, ఉత్తరాఖండ్, రాజస్థాన్ వంటి రాష్ట్రాల నుంచి రైతులు వచ్చారు. నవంబర్ 26, 27 తేదీలలో వీరు చలో ఢిల్లీ కార్యక్రమం తలపెట్టారు. రోడ్డు మార్గం ద్వారా వస్తున్న రైతులను పోలీసులు ఢిల్లీ సరిహద్దులలో ఆపేశారు. అయితే రైతుల తీవ్ర నిరసన తరువాత వీరిని నగరంలోకి విడిచిపెట్టారు. తమ నిరసన తెలియచేయడానికి బురారి లోని నిరంకారి మైదానికి అనుమతించారు. కానీ రైతులు ఢిల్లీ అంతటా కనిపిస్తున్నారు. ఇలాంటి రైతుల నుంచి తమకు విన్నపాలు అందుతున్నాయి. వీరిలో ఎవరూ ఆకలితో ఉండిపోకూడదన్న ధ్యేయంతోనే భోజనం ఏర్పాటు చేస్తున్నామని నడిమీ చెప్పారు. ఢిల్లీ అంతటా దాదాపు 25 మసీదులలో వీరు రాత్రి వేళ నిద్రించడానికి వీలుగా దుప్పట్లు అందచేస్తున్నట్టు చెప్పారు. ఢిల్లీలో వివిధ ప్రాంతాలలో ఉన్న రైతులను తీసుకుని దగ్గరలోని మసీదులలో పడక వసతి కోసం తమ సంస్థ కార్యకర్తలు తీసుకువెళుతున్నారని కూడా చెప్పారు. కొన్ని ప్రాంతాల నుంచి వైద్య బృందాలు కూడా రైతులకు సేవలు అందిస్తున్నాయి. ఒక్క ప్రశ్న దేశంలో నాలుగు లక్షల మంది రైతులు బలవన్మరణం పాలయ్యారు. దాని కోసం ఇప్పటిదాకా ఉద్యమించని వారు ఇప్పుడు

నిర్వాహకులు ఎవరు?

ఆందోళనకు నాయకత్వం వహిస్తున్నవారు ఎవరు? హరియాణా రైతాంగానికి గుర్తామసింగ్ నాయకుడు. ఇతడు 2019 అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో పోటీ చేసి కేవలం 1,307 ఓట్లు మాత్రం పొందాడు. దేశంలో పలు ప్రాంతాలకు చెందిన రైతు సంఘాలు, నాయకులు సంయుక్త కిసాన్ మోర్చా పేరుతో ఢిల్లీలో ఆందోళనలో భాగస్వాములయ్యారు. వీరికి సింగ్ (రాష్ట్రీయ కిసాన్ మజ్దూర్ సంఘటన్), అవిక్ షా, డాక్టర్ ఆశిష్ మిశ్రా (జైకిసాన్ ఆందోళన్), వి. వెంకటరామయ్య (అఖిల భారత కిసాన్ మజ్దూర్ సభ), అశోక్ ధావల్, హన్మన్ మొహల్లా, అతుల్ కుమార్ అంజాన్, భూపేందర్ సంజేర్ (కిసాన్ సభ), డాక్టర్ దర్శన్ పాల్ (కిసాన్ యూనియన్), జగ్మోహన్ సింగ్ (బీకేయూ -దాకాండా), కవిత కురుగంటి, కిరణ్ విన్నా (అశా-కిసాన్ స్వరాజ్), కొడిహాల్లి చంద్రశేఖర్ (కర్ణాటక రాజ్య రైతు సంఘ), మేధా పాట్కర్ (నేషనల్ అలయన్స్ ఫర్ పీపుల్స్ మూవ్మెంట్స్), ప్రతిభా షిందే (లోక్ సంఘర్ష మోర్చా), రాజారామ్ సింగ్, ప్రేమ్ సింగ్ గెహ్లాత్ (అఖిల భారత కిసాన్ మహాసభ), రాజు శెట్టి (స్వాభిమాన్ షేతార్ సంఘటన్), రిచా సింగ్ (సంఘటిన్ కిసాన్ మజ్దూర్ సంఘటన్), సత్నాం సింగ్ అజ్ఞాలా (జమ్మోరి కిసాన్ సభ), సత్యవాన్ (కిసాన్ ఫోర్ట్ మజ్దూర్ సంఘటన్), డాక్టర్ సునీల్ మ్ (కిసాన్ సంఘర్ష సమితి), తేజేందర్ సింగ్ విర్క్ (తెరాయి కిసాన్ సభ), యోగేంద్ర యాదవ్ (జై కిసాన్ ఆందోళన్) వంటివారు ఢిల్లీ ఆందోళనలో పాల్గొంటున్నారు. దాదాపు బీజేపీయేతర పక్షాలన్నీ మద్దతు పలుకుతున్నాయి. పంజాబ్ తో పాటు రాజస్థాన్ కూడా రైతుల ఆందోళనకు మొదటి మద్దతు పలికాయి. బంద్ కు దాదాపు అన్ని బీజేపీయేతర పక్షాలు మద్దతు ప్రకటించాయి.

మద్దతు ధర పేరుతో ఎందుకు రోడ్లెక్కిారు? కేవలం యథాతథ స్థితిని కొనసాగించడానికే.

ఆ భాష ఎవరిది?

రైతు నాయకులు వ్యతిరేక ఆందోళనలో ఉపయోగిస్తున్న భాష ఎవరిదో చెప్పడం పెద్ద కష్టం కాదు. ఢిల్లీ సరిహద్దు సింఘు దగ్గర అట్టారి గ్రామం నుంచి వచ్చిన రైతు దర్బన్ సింగ్ ఇచ్చిన ఉపన్యాసంలో ఇదే ప్రతిధ్వనించింది. 'అంబానీ, ఆదానీలకు మోదీ మమ్మల్ని (రైతులని) బానిసలుగా మార్చాలని చూస్తున్నారు' అన్నాడాయన. అట్టారి భారత్ పాకిస్తాన్

సరిహద్దులలో ఉంది. పాకిస్తాన్ కుయుక్తులు ఆ ప్రాంతం వారి కంటే ఇంకెవరికీ బాగా తెలియవు. కాబట్టి ఆ కుయుక్తులను మోదీ ఎంత సమర్థంగా తిప్పి కొట్టారో కూడా వాళ్లకే బాగా తెలుస్తుంది. కానీ ఢిల్లీ సరిహద్దుల దగ్గర ఆయన నోటి నుంచి ఇలాంటి భాష వినిపిస్తున్నది. కానీ ఇది, 'మా హక్కులను (రైతులు) హరిస్తున్న పెట్టుబడిదారులకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్న పోరాటం' అంటున్నారు దర్బన్ సింగ్. సింఘులో వేలాదిగా చేరిన వారిలో ఎక్కువ మంది పంజాబీ సీక్కులు. డిసెంబర్ ఒకటో

తేదీ నుంచి ఆందోళన చేస్తున్నారు. బ్రుక్కులు, బ్రాక్కులు, ఇతర వాహనాలలో సిక్కులు ఇక్కడికి చేరుకున్నారు. రోజంతా లౌడ్ స్పీకర్లలో నాయకుల ఉపన్యాసాలు వినిపించాయి. పనిలో పనిగా వాళ్ల దృష్టిలో ప్రజా వ్యతిరేక బిల్లుల గురించి కూడా తూర్పార పడుతున్నారు. రైతులంతా ఏకం కావాలని కోరుతూ వారు ఉల్లేఖిస్తున్నవి కూడా సిక్కు మత గ్రంథంలోనివే. మేం ఆరు మాసాల వరకు సరిపోయే విధంగా సంబారాలతో వచ్చాం. మేం మా డిమాండ్లు నెరవేర్చే వరకు ఉద్యమానికి ఆపబోం అని దర్బన్సింగ్ చెప్పారు. కొత్త చట్టాల వలన రైతుల ఆర్థిక స్వేచ్ఛకు భంగం కలుగుతుందని ఆయన ఆందోళన చెందుతున్నారు. మొదటి కొద్ది సంవత్సరాలు కార్పొరేషన్ మంచి ధరలు ఇవ్వజూపవచ్చు. కానీ తరువాత మా ఉత్పత్తులు నాసిగా ఉన్నాయని, ఇతరత్రా కారణాలను చూపి తక్కువ ధర ఇస్తామని చెబుతారని, తక్కువ ధరకు కొనగోలు చేసి ఎక్కువ ధరకు ప్రజలకు అమ్ముతారని దర్బన్సింగ్ చెప్పారు. మాకు కనీస ఆదాయం లభిస్తుందన్న పూచీ ఏమీ లేదని ఆయన వాదిస్తున్నారు. ఇంత కనిపిస్తున్నా ఇది పంజాబీ సిక్కుల ఉద్యమం మాత్రమే కాదని ఆందోళనకారులు నమ్మించాలని చూస్తున్నారు.

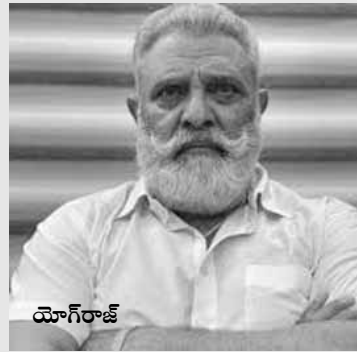
మరో షాహిన్‌బాగ్ కోసమేనా?

షాహిన్‌బాగ్‌ను పోలీస మరొక అలజడిని దేశ రాజధానిలో సృష్టించి బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని మరొకసారి ఇరకాటంలో పెట్టాలన్న దురుద్దేశం కొందరిలో సృష్టంగానే కనిపిస్తున్నది. అవార్డు తిరిగి ఇచ్చి వేస్తున్నట్లు ప్రకటనల తమాషా, స్త్రీలు, పిల్లలను ఆందోళనలో భాగం చేయడం వంటివన్నీ దీనినే సూచిస్తున్నాయి. ప్రకాశ్‌సింగ్ బాదల్ ఇప్పటికే తన పద్మభూషణ్ వెనక్కి ఇస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. భీమ్ ఆర్మీ నాయకుడు చంద్రశేఖర్ అజాద్ మద్దతు తెలియచేయడం, జేఎన్‌యు టుక్డే టుక్డే ముఠాను తీవ్రంగా అభిమానించే యోగేంద్ర యాదవ్ వంటివారి రంగ ప్రవేశం ఇందుకు సాక్ష్యం చెబుతున్నాయి. కొద్దికాలం క్రితం జరిగిన ఢిల్లీ అల్లర్ల వెనుక ఉన్నది వీరే. ఒకటి నిజం. రైతుల న్యాయబద్ధమైన కోరికలు నెరవేరవలసిందే. అంతమాత్రాన పార్లమెంటు చేసిన చట్టాలను రద్దు చేయమంటే ఎలా? ఇవి రద్దు చేసిన మరుక్షణం సీఎం చట్టాన్ని రద్దు చేయాలంటూ ఆందోళనకారులు ఢిల్లీని ముట్టడించరా? దేశం నిండా షాహిన్‌బాగ్‌లు పుట్టగొడుగుల్లా లేవకుండా ఉంటాయా? అది ఎలాంటి పరిణామాలకు దారి తీస్తుంది! ఇక ఆ ప్రమాదకర ధోరణికి అంతం ఎక్కడ? తమ సమస్యలే ప్రాతిపదికగా రైతులు ఏకం కావడం నిజమే అయితే స్వాగతిద్దాం. వారి కోసం వారే ఉద్యమిస్తుంటే సహకరిద్దాం. కానీ ఢిల్లీ వచ్చి రాజకీయ సేద్యం చేద్దామంటే షాహిన్‌బాగ్ ప్రహసనమే పునరావృతమవుతుంది.

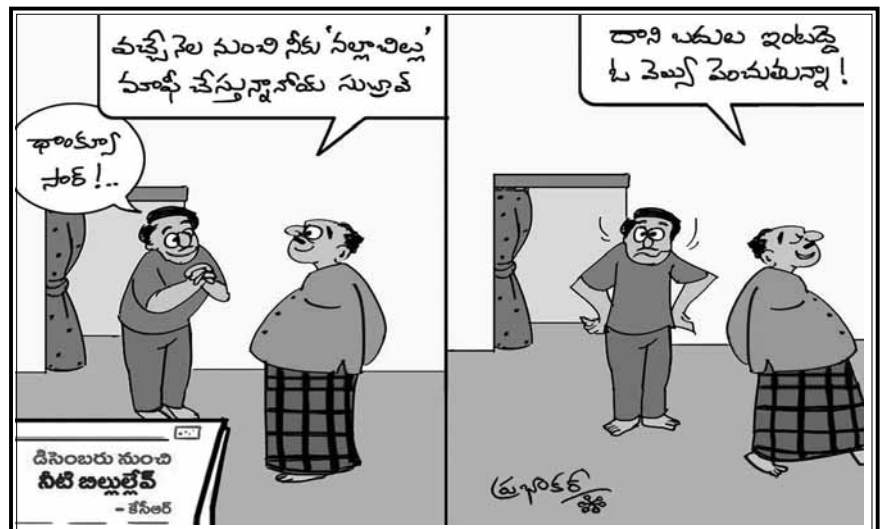
చంపేస్తాం!

మాజీ క్రికెట్ క్రీడాకారుడు, నటుడు యోగ్‌రాజ్ సింగ్ వంజాబ్ రైతు ఉద్యమంలో చేరాడు. అది కాదు అసలు సంగతి. 'మేం ఇందిరను చంపాం. మోదీని చంపుతాం' అంటూ కొందరు ఖలిస్తాన్ మద్దతుదారులు వినిపించిన నినాదాన్ని ఇతడు సమర్థించాడు. యోగ్‌రాజ్ మాజీ క్రికెట్ క్రీడాకారుడు యువరాజ్‌సింగ్ తండ్రి. దమ్ముంటే ప్రధాని మోదీ, హోంశాఖ మంత్రి అమిత్ షా రైతుల మధ్యకు రావాలని సవాలు కూడా వినిపిస్తూ యోగ్‌రాజ్. పంజాబ్‌కు చెందిన రోజానా వార్తా చానల్ ప్రతినిధితో మాట్లాడుతూ, మోదీ హత్య వ్యాఖ్యలను సమర్థించాడు. అలాగే మనం ఏం విత్తనాలు వేస్తే అదే పంట వస్తుందని కూడా వ్యాఖ్యానించాడు. ఇది విశ్వాసాలతో పోరాటం. కాబట్టి అలాంటి ప్రకటనలు వెలువడడంలో ఆశ్చర్యం లేదు అని కూడా అన్నాడు. ప్రస్తుతం కేంద్రం రైతులకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్న అరాచకాలు బాబర్, ఔరంగజేబ్, బ్రిటిష్ వాళ్లను మించిపోయాయని అన్నాడు. నేను మోదీ, ఆయన మంత్రిమండలిలోని ఇతర మంత్రుల ముఖాలు చూశాను. అవి దెయ్యాల ముఖాలలాగే ఉన్నాయి.' అని అక్కడ అంతావెళ్లగక్కాడు.

యోగ్‌రాజ్

ఢిల్లీని పంజాబీలు 18 పర్యాయాలు గెలిచారు. మరొకసారి కూడా గెలవగలరు. అలాంటి పరిస్థితి తేవద్దు. మీ దగ్గర ఉన్న తూటాలు అయిపోతాయి. కానీ తూటాలకు గుండెలు చూపే పంజాబీలు పుడుతూనే ఉంటారు అని అన్నాడు. మీరు ఒక్క తూటా పేల్చినా మొగలులు పతనమైనట్టే పతనమవుతారు. మీ ప్రభుత్వ పతనం మొదలవుతుంది. కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షాను ఇదే తీవ్రతతో విమర్శించాడు యోగ్‌రాజ్. తన భద్రతా సిబ్బంది నుంచి సిక్కులను తొలగించినా ఆయన రోజులు లెక్క పెట్టవలసిందేనట. అమిత్ షా తన మిత్రులు అంబానీ, ఆదానీలను పంజాబ్‌కు తీసుకురావాలని, వాళ్లు తిరిగి ఎలా వెళతారో చూస్తామని హెచ్చరించాడు. ఖింద్రెన్‌వాలాను గుర్తు చేసుకుంటూ, రైతులు మరొక ఖింద్రెన్‌వాలాను సృష్టించుకోవాలని అతడు అన్నాడు. ఇక్కడ ప్రతి ఒక్కరూ ఖింద్రెన్‌వాలాయే. మీరు పంజాబ్‌ను రక్షించుకోవాలంటే, అధికారం మీ (రైతులు) చేతులలో ఉండేలా చూసుకోవాలి. అధికారం మీ చేతులలో ఉంటే పంజాబ్ నేల మీద కొత్త సూర్యుడు ఉదయిస్తాడు' అని పిలుపునిచ్చాడు. ఇది వదరుబోతుతనమా? లేదంటే ఖలిస్తాన్‌వాదుల అంతరంగమా?

షెహ్లా రషీద్- ఈ పేరు చాలామందికి గుర్తుండే ఉంటుంది. ఈ యువతి జేఎన్యు విద్యార్థి నాయకురాలు. అంతకు మించి 'ఈ దేశాన్ని ముక్కలు చేస్తాం' అని రంకెలు వేసిన కన్ఫెడరేషన్ మూకలో సభ్యురాలు. అక్కడి విద్యార్థి సంఘం ఉపాధ్యక్షురాలిగా గతంలో పనిచేశారు. పేరుకు ఆ విశ్వవిద్యాలయంలో సోషియాలజీ పరిశోధక విద్యార్థి. చేసేవన్నీ విద్రోహ చర్యలే. ముస్లిం ఉగ్రవాదానికి ఊతం ఇవ్వడం ఈమె చేస్తున్న పనులలో ఒకటి. ఈ మాట అంటున్నది రిపబ్లిక్ టీవీ చానెల్ లేదా ఇతర హిందూ సంస్థల పత్రికలు కానే కాదు. సాక్షాత్తు ఆమె తండ్రి ఇంత తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు.

2020, నవంబర్ 30న షెహ్లా తండ్రి అబ్దుల్ రషీద్ షోరా జమ్మూకశ్మీర్ పోలీసు డైరెక్టర్ జనరల్ దిల్బాక్ సింగ్ కు ఖలిత పూర్వకంగా ఇచ్చిన ఫిర్యాదులో విషయాలు ఇలా ఉన్నాయి. ముస్లిం ఉగ్రవాదులకు నిధులు అందిస్తారన్న ఆరోపణలు ఉన్న జహూర్ వతాలి, రషీద్ ఇంజనీర్ అనే వాళ్ల నుంచి షెహ్లా మూడు కోట్ల రూపాయలు తీసుకుంది. అలాగే ఆమె నుంచి (కూతురు నుంచి) తనకు ప్రాణహాని ఉందని కూడా ఆరోపించారు. నా ఇంట్లో దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయని నేను ప్రగాఢంగా నమ్ముతున్నాను అని కూడా ఆయన ఆ ఫిర్యాదులో స్పష్టం చేశారు.

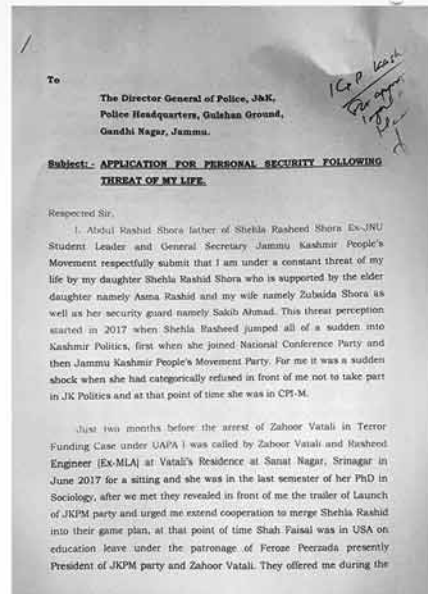

షెహ్లా రషీద్

ఓ ఉదారవాద విద్యార్థి న

నా కూతురు షెహ్లా రషీద్ షోరా, నా పెద్ద కూతురు ఆస్మా రషీద్, నా భార్య జుబేదా షోరా, షెహ్లా అంగరక్షకుడు సాకిబ్ అహ్మద్ల నుంచి కూడా నాకు ప్రాణహాని ఉంది అని అబ్దుల్ రషీద్ ఆరోపించారు. జాతీయ మీడియాలో విరివిగా ప్రసారమైన ఆ ఫిర్యాదు సారాంశం:

ఇదంతా 2017లో షెహ్లా హఠాత్తుగా జమ్మూకశ్మీర్ రాజకీయాలలోకి ప్రవేశించిన తరువాత ఇదంతా జరిగింది. షెహ్లా మొదట నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ లో చేరారు. తరువాత జమ్మూకశ్మీర్ పీపుల్స్ మూవ్మెంట్ పార్టీలో చేరారు. ఈ పార్టీని మాజీ ఐఎఎస్ అధికారి షా ఫైయాసల్ స్థాపించాడు. ఇంకా ఆశ్చర్యం, తాను జమ్మూకశ్మీర్ రాజకీయాలకు దూరంగా ఉంటానని చెప్పినప్పుడు ఆమె సీపీఎం సభ్యురాలని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఉగ్రవాదులకు నిధులు అందించిన కేసుకు సంబంధించి జహూర్ వతాలిని యుఎపీఏ చట్టం కింద అరెస్టు చేయడానికి రెండుమాసాల ముందు 2017 జూన్ లో అతడు షెహ్లా తండ్రిని శ్రీనగర్ లోని తన ఇంటికి పిలిచాడు. ఇతనితో పాటే రషీద్ ఇంజనీర్ (మాజీ శాసనసభ్యుడు) కూడా అక్కడ ఉన్నాడు. అప్పుడు షెహ్లా తన పరిశోధన చివరి సెమిస్టర్ లో ఉన్నారు. జమ్మూకశ్మీర్ పీపుల్స్ మూవ్మెంట్ పార్టీ ఆరంభిస్తున్నామనీ, అందులో షెహ్లాను చేర్చి మద్దతు ఇవ్వవలసినదని వతాలి కోరాడు. నిజానికి ఇదొక గేమ్ ప్లాన్ (ఇది జరిగిన కొద్దికాలానికే జాతీయ దర్యాప్తు సంస్థ-ఎన్ఐఐ- రంగ ప్రవేశంచేసింది. 2017లోనే ఇతడిని అరెస్టుచేశారు. పాకీ గూఢచారి సంస్థ ఐఎస్ఐ నుంచి డబ్బు తీసుకుని దానిని కశ్మీర్ ఉగ్రవాదులకు అందజేయడమే ఇతడి పని. ఇతడు హురియత్ కాన్ఫరెన్స్ నాయకుడు అబ్దుల్ గనీ లోన్ కు డ్రెవర్ గా పనిచేసేవాడు. అప్పుడే ఐఎస్ఐ ప్రముఖులతో

పరిచయాలు ఏర్పడ్డాయి. 2019 ఆగస్టులో వతాలి ఆస్తులను ఎన్ఐఐఎంఎంట్ డైరెక్టరేట్ స్వాధీన పరుచుకుని, రెండు డబ్బాలుగా 6.20 కోట్లు స్వాధీనం చేసుకుంది. 2019లోనే రషీద్ ఇంజనీర్ ను కూడా అరెస్టు చేశారు. ఆ సమావేశంలోనే షెహ్లాకు మూడు కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వజూపారు. అది అక్రమ మార్గాలలో వచ్చిన డబ్బు, అలాగే అకృత్యాల కోసం వినియోగించే డబ్బు కాబట్టి తీసుకోవద్దని షెహ్లా తండ్రి చెప్పారు. షెహ్లాను తీసుకోవద్దని, అలాంటి మనుషులకు దూరంగా ఉండమని కూడా ఆయన చెప్పాడు. అయితే షెహ్లా అక్క ఆస్మా, తల్లి జుబేదా ఆ ఒప్పందంలో భాగస్వాములు కావడానికి మద్దతు పలికారు. షెహ్లా అంగరక్షకునిగా పరిచయం చేసిన సాకిబ్ కూడా అందులో చేరాలని భావించాడు. ఇది జరిగిన వారం తరువాత షెహ్లా ఢిల్లీ నుంచి శ్రీనగర్ వచ్చినప్పుడు ఆ డబ్బు తనకు అందిన సంగతిని తండ్రికి తెలియచేసింది. ఈ విషయాలలో ఏ ఒక్కటి కూడా బయటకు చెప్పవలసిన అవసరం లేదని కూడా పరోక్షంగా హెచ్చరించింది. ఆ డబ్బును తాను తీసుకున్నానని, భవిష్యత్తులో ఇంకా వస్తుందని కూడా ఆమె తండ్రికి చెప్పింది. కానీ అలాంటి వ్యక్తులతో కలవడం పట్ల షెహ్లా తండ్రి తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. అందుకే తన ఇంటిలో దేశ వ్యతిరేక కార్యకలాపాలు జరుగుతున్నాయని బలంగా నమ్ముతున్నట్లు ఆయన ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు. ఇందులో సాకిబ్ ఎప్పుడు ఒక పిస్తోలు వెంట

నాయకురాలు

తీసుకువెళుతూ ఉంటాడు. షెహ్ తండ్రి కూతురి కార్యకలాపాలకు నిరంతరం అభ్యంతరం చెబుతూనే ఉన్నారు. దీనితో ఇల్లు వదిలి పోవాలని ఆ ముగ్గురు స్త్రీలు, సాకిబ్ నుంచి బెదిరింపులు మొదలయ్యాయి. ఆయనను ఇంటి నుంచి గెంటివేయడానికి షెహ్, ఆమె తల్లి ఒక కుట్ర పన్నారు. గృహహింస చట్టం కింద శ్రీనగర్ అడిషనల్ మునిసిఫ్ కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనితో ఇంటి నుంచి దూరంగా ఉండాలని షెహ్ తండ్రిని కోర్టు ఆదేశించింది. అయితే రెండో అదనపు సెషన్స్ న్యాయమూర్తి (శ్రీనగర్) నుంచి ఆయనకు కొంత సాంత్యం లభించింది. ఆ ఇంటిలో ఉండడానికి ఈ న్యాయ మూర్తి కొన్ని షరతులతో అనుమతించారు. కానీ పోలీసులు ఆ ఆదేశాలను అమలు చేయడానికి సహకరించలేదు. అయినా కోర్టు ఆదేశాలను పట్టుకుని ఆయన ఇంటికి వెళ్లారు. దీనితో సాకిబ్ చంపుతానని బెదిరించడంతో కశ్మీర్ నుంచి జమ్మూ పారిపోయారు. అందుకే తన ఇంటిలో తాను ప్రవేశించడానికి పోలీసులు సహాయం ఇవ్వవలసిందిగా కూడా ఫిర్యాదులో కోరారు.

షెహ్ అంటే వామపక్ష ఉదారవాద మీడియాకు ఆరాధన. 'ఇలాంటి యువ గళాలే ఈ దేశానికి కావాలంటూ 'ది వైర్' వెబ్సైట్ ఘనంగా వ్యాఖ్యానించింది. ఈ తరహా ప్రచారం, ఇందులోని కుట్రలను కొందరు ఇప్పటికే గ్రహించారు. అసలు ఆ షెహ్ తలలో ఏమీ లేదు. ఆ అమ్మాయి కేవలం మీడియా సృష్టి అని జస్టిస్ మార్గండేయ కట్టు వ్యాఖ్యానించడం విశేషం. కన్యయ కుమార్, ఉమర్ ఖాలిద్ (ఇతడు కూడా ఇప్పుడు దేశద్రోహం కేసు విచారణలో ఉన్నాడు)లు కూడా ఇలాగే మీడియా వత్తాసుతో పేరు తెచ్చుకున్నవాళ్లైనని కూడా ఆయన చెప్పారు. వాళ్ల వాచాలత మూర్ఖత్వానికి పరాకాష్ట అని కూడా ఆయన కొట్టిపారేశారు. వాళ్లే మేధావులయితే ఇస్లాంలో ఉండే షరియా, బుర్ఖా, మదరసాల గురించి ఎందుకు మాట్లాడరు అని జస్టిస్ కట్టు ప్రశ్నించారు. ఇలాంటి వికృత రూపాలు ఈ దేశానికి అవసరం లేదని కూడా అన్నారు. మీడియా ఎంత ఘోరంగా ఉందంటే బర్ఖాదత్ అనే జర్నలిస్ట్ జామియా మిలియా విశ్వవిద్యాలయంలో చదువుతున్న ఆయేషా రెన్నా, లాదీదా ఫర్వానాలను 'షీరోలు'గా వర్ణించింది. వీళ్లంతా తరువాత ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలకు వెళ్లిపోయారు. ఇందులో రెన్నా అనే యువతి, ముంబై పేలుళ్ల నేరగాడు యాకూబ్ మెమెన్ ను ఉరి వేసి నందుకు భారత్ ను పూర్వదేహం విమర్శించింది.

లాదీలా జీహాద్ ను బాహాటంగా సమర్థించింది.

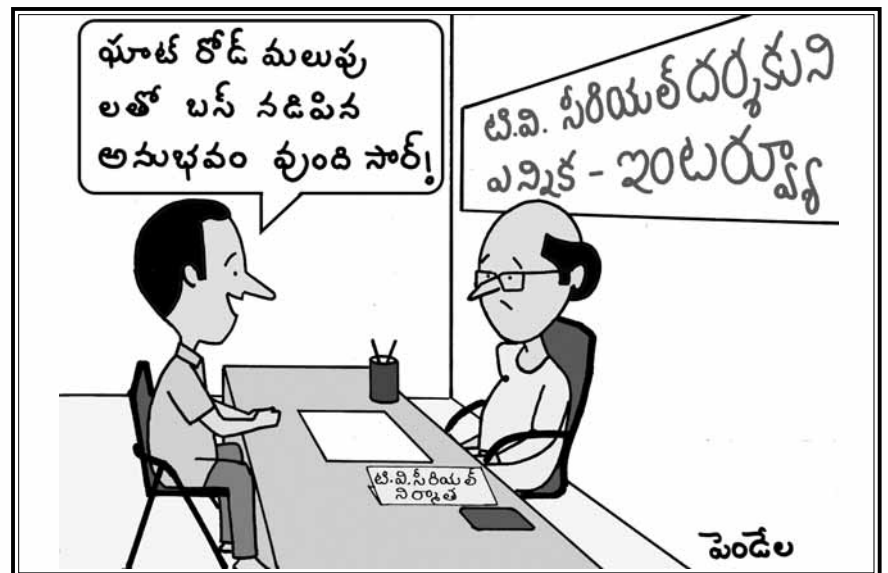
ఈ ఆరోపణల గురించి ఏమంటారు అంటూ ఏబీవీ న్యూస్ చానల్ షెహ్ ను ఫోన్ ద్వారా నిలదీసింది. అయితే దీనికి సమాధానం ఇవ్వకుండా షెహ్ తన మీద ఉన్న కోర్టు కేసుల గురించి ఏకరువు పెట్టడం ఆరంభించింది. అయినా వదలకుండా యాంకర్ భదౌరియా మళ్లీ ప్రశ్నించాడు. తాను కోర్టులోనే ఏదైనా మాట్లాడతానని చెప్పి ఏమీ చెప్పకుండా లైన్ కట్ చేశారు. తన తండ్రి పరాన్నజీవి అని, తన తల్లిని ఎప్పుడూ కొడుతూ ఉండేవాడని, తనను ఇంటి నుంచి వెళ్లిపొమ్మని చెప్పడానికి కారణం ఏమిటో చెప్పాలని మరొక సందర్భంలో షెహ్ ఎదురు ప్రశ్నించింది.

టుక్టేటుక్టే మూకకు ఇదొక గీటురాయి. జేఎన్ యులో వీళ్లు చేసిన అరాచకాలు బయటకు రావడం లేదు. మెన్, వసతి రుసుములు పెంపుకు నిరసన పేరుతో వీళ్లు పరమ అప్రజాస్వామికంగా ఆందోళన మొదలుపెట్టినప్పుడే చాలా విషయాలు దేశం దృష్టికి వచ్చాయి. కసబ్ ను ఉరి తీసినందుకు వీళ్లంతా తీవ్రంగా మనస్తాపం చెందారట. అందుకే ఈ దేశాన్ని ముక్కలు చేస్తాం అంటూ పూనకం వచ్చినట్టు ఊగిపోయారు. షర్లిల్ ఇమామ్ అనే వాడు కూడా ఈ యూనివర్సిటీ ఉత్పత్తే. వీళ్లందరికీ అక్కడి కొందరు ఆచార్యుల సంపూర్ణ మద్దతు ఉంది. అలాగే రాహుల్ గాంధీ, సీతారామ్ యేచూరి, యోగేంద్ర యాదవ్, స్వర భాస్కర్ అనే గాయని ఇంకా చాలా మంది సీని, రాజకీయ ప్రముఖులు వెళ్లి పరామర్శించి, వాళ్ల అలజడికి మద్దతు తెలిపి వచ్చారు. ప్రకాశ్ రాజ్ అనే ఒక నటుడికి షెహ్ రషీద్ లో భావి మహానేత కనిపించింది. ఈ దేశ యువతకు ఆదర్శమైన వ్యక్తిత్వం కనిపించింది. ఇవన్నీ జరిగారూ విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంగణంలో ఏర్పాటు చేసిన వివేకానంద ప్రతిమకు అవచారం జరిగింది. - జాగృతి డెస్క్

టర్కీ తెంపరితనం

కశ్మీర్ అంశంలో పాకిస్తాన్ కు మద్దతు ఇస్తున్న ఒకటి రెండు అమాంబాపతు దేశాలలో టర్కీ ఒకటి. ఈ దేశానికి ఐరోపా జబ్బు మనిషి అన్న బిరుదు ఉంది. ఈ మధ్య కాలంలో ఆ జబ్బు ఎలాంటిదో మన దేశానికి కూడా తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడు ఈ జబ్బు మనిషి ఇంకో అడుగు ముందుకు వేసింది. తూర్పు సిరియాకు చెందిన కిరాయి మూకలను కశ్మీర్ పంపే పని భుజస్థంధాల మీద వేసుకుంది. ఎఎన్ఎఫ్ అనే అంతర్జాతీయ వార్తా సంస్థ ఈ విషయం వెల్లడించింది. సిరియా కేంద్రంగా పనిచేసే ఉగ్రవాద సంస్థ సులేమాన్ షా బ్రిగేడ్స్ త్వరగా కశ్మీర్ లో ప్రవేశించాలని దాని నాయకుడు అబు ఇమ్మా సూచించాడట. కశ్మీర్ వెళ్లే ఉగ్రవాదుల జాబితా త్వరలో తయారై, అది టర్కీ అధికారుల ముందుకు వెళుతుందట కూడా. పేరు నమోదు చేయించుకున్న వాళ్లందరికీ తలా రెండు వేల డాలర్ల వంతున వేతనం కూడా ఇస్తారట. ఇదంతా టర్కీ అధ్యక్షుడు ఎర్డోగాన్ కుట్రనట. ఆండ్రియాస్ మోంట్జోరాలియస్ అనే గ్రీక్ జర్నలిస్ట్ ఇదంతా వెల్లడించాడట. కానీ భారత్ లో టర్కీ రాయబారి యథాప్రకారం ఇవన్నీ అబద్ధాలని ఖండించాడు. ★

రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః - అంటే, శ్రీరాముడు ధర్మానికి ప్రతిరూపం. ఆయన నడిచిన మార్గం అనుసరణీయం. ఆయన జీవితం ప్రతి ఒక్కరికి ఆదర్శం. అటువంటి ఉత్తమ పురుషుని జన్మ స్థలమైన అయోధ్యలో రామమందిర నిర్మాణం ప్రతిఒక్క హిందువు కల.

ఎన్నో శతాబ్దాల పోరాటం, సుమారు నాలుగున్నర లక్షల మంది ఆత్మబలిదానం ఫలితంగా నేడు ఆ కల సాకారమైనది. ఈ ఏడాది ఆగష్టు 5న ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ అయోధ్యలో భూమిపూజ చేశారు. ఆ విధంగా రామజన్మ భూమిలో దివ్యమైన, భస్మమైన మందిర నిర్మాణ పనులు వేగంగా జరుగుతున్నాయి.

అయితే, సహజంగానే ఈ మహాత్కార్యంలో పాలుపంచుకోవాలని, మందిర నిర్మాణానికై తన వంతు కృషి చేయాలని ప్రతిఒక్కరూ భావిస్తారు. ఈ నేపథ్యంలోనే రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ 'శ్రీరామ జన్మభూమి మందిర నిర్మాణ ధన సంగ్రహ అభియాన్' అనే ఒక చక్కటి జనజాగరణ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. దేశవ్యాప్తంగా ప్రతిఒక్కరు ఇందులో భాగస్వాములయ్యేలా ప్రణాళిక రూపొందించింది. అయితే, ఇది కేవలం ధన సమీకరణ కోసం చేసే ఉద్యమం కాదు. ఈ కార్యక్రమం ముఖ్య ఉద్దేశం సామాన్యుడిని కూడా మందిర నిర్మాణంలో భాగస్వామ్యం చేయడం, తద్వారా వారికి అయోధ్య చరిత్ర, స్థల విశిష్టత వంటి విషయాలు గుర్తుచేయడం. ఈ పవిత్ర కార్యక్రమం శ్రీరామ జన్మభూమి తీర్థ క్షేత్ర ట్రస్టు ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్నది.

ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా ప్రభుత్వం నుంచి ఒక్క పైసా కూడా స్వీకరించరు. సామాన్యుడు సమర్పించేది ఎంత చిన్న మొత్తమైనా దానిని స్వీకరిస్తారు. వారు ఎంత ఇవ్వగలిగితే అంత ఇవ్వొచ్చు. ఆ విధంగా పది, వంద, వెయ్యి రూపాయల కూపన్లు రూపొందిస్తున్నారు. రెండు వేలకు పైన సమర్పించిన వారికి రశీదులు ఇస్తారు. అదనంగా ఎటువంటి పన్నులు చెల్లించాల్సిన అవసరం ఉండదు.

2021 జనవరి 15 (నంక్రాంతి)న ప్రారంభించి.. మాఘ పూర్ణిమ (ఫిబ్రవరి 28) వరకు.. సుమారు నలభై రోజుల పాటు ఈ

వై. రాఘవులు
విశ్వహిందూ పరిషత్
జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి

కార్యక్రమాన్ని ఒక యజ్ఞంలా నిర్వహించనున్నారు. ఆర్ఎస్ఎస్ అనుబంధ సంస్థల కార్యకర్తలు, సంత మహాత్ములు, వివిధ ధార్మిక సంస్థలవారు, దేశవిదేశాల్లో ఉన్న హిందూ బంధువులు.. ఇంకా అనేకమంది ఇందులో భాగస్వాములు కానున్నారు.

కార్యక్రమంలో భాగంగా దేశవ్యాప్తంగా నాలుగున్నర లక్షల గ్రామాలలో పర్యటించనున్నారు. సుమారు పదకొండున్నర లక్షల కుటుంబాలను కలుస్తారు. ఒక కుటుంబానికి కనీసం ఐదుగురు సభ్యులున్నా.. సుమారు 55 కోట్ల మందిని కలవచ్చుని అంచనా వేస్తున్నారు.

ధన సేకరణ సమయంలో ఇచ్చే కూపన్లను కేవలం ఒక కాగితం ముక్కలా కాకుండా.. దానిని చూడగానే రామ జన్మభూమి.. అయోధ్య స్ఫురణకు వచ్చేలా రూపొందిస్తున్నారు. స్వామి వివేకానంద శిలా స్మారకం సమయంలో ప్రతిఒక్కరం ఎలాగైతే ఒక్కరూపాయి కూపన్లను ఇప్పటికీ దాచుకున్నామో.. అలాగే ఈ కూపన్లు కూడా చాలా కాలం నిలిచిపోయేలా తయారుచేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇదొక చారిత్రాత్మకమైన ధన సమర్పణ అనే భావన ప్రతిఒక్కరిలో కలుగుతుంది. లక్షల ఆపైన సమర్పించే వారికి ఒక ఫోల్డర్తో కూడిన శ్రీరాముడి చిత్రపటాలు

అందజేస్తారు.

అయితే, ఈ ఆలోచన వెనుక ఒక గొప్ప ఉద్దేశం ఉన్నది. అయోధ్య చరిత్ర గురించి ఇప్పటికీ చాలా మందికి తెలీదు. మనదేశంలో ఇంకా రామాలయాలు లేవా? మనమంతా అక్కడికే పోవాలా? అని అనుకునేవారు కూడా ఉన్నారు. అయితే అలాంటి వారికి చరిత్రను గుర్తుచేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అయోధ్య- శ్రీరాముడు నడయాడిన నేల. సుమారు వన్నెండు వేల సంవత్సరాలు (త్రేతాయుగంలో) ఆయన ధర్మ పాలన ఇక్కడి నుంచే సాగిందనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే. శ్రీరాముడు పాలించిన రాజ్యం రామరాజ్యంగా పరిధివిల్లింది. దిగ్విజయ యాత్రలో భాగంగా ఈ భూమండలం మొత్తాన్ని ఆయన మట్టివచ్చారు. ఆ విధంగా ఆయన రాజ్యం ప్రపంచ కీర్తినందుకున్నది.

ఒక వ్యక్తి ఎలాంటి ధర్మాన్ని నిర్వహించాలి, ప్రతిఒక్కరు ఎవరికి వారు తమ ధర్మాన్ని చక్కగా నిర్వహిస్తే సమాజానికి ఎటువంటి మేలు కలుగుతుందో తాను ఆచరించి, ఇతరులకు కూడా బోధించిన మహనీయుడు శ్రీరాముడు. అవతార పురుషుడిగా ఈ భూమ్మీద జన్మించినా సామాన్య మానవుడిగానే జీవించాడు. ఎన్నో కష్టాలను అనుభవించాడు.

మందిర నిర్మాణంలో న భాగస్వామ్యం చేయడం

అయినా తన సంకల్పాన్ని ఎన్నడూ మరువలేదు. మనిషి ఏ విధంగా జీవిస్తే, మాధవుడిగా మిగిలిపోతాడో తెలిపేందుకు శ్రీరాముడి జీవితమే ఒక చక్కటి ఉదాహరణ.

ఈ కార్యక్రమంలో శ్రీరాముడి ఆదర్శజీవితం, అయోధ్యలో రామమందిరం నిర్మాణం కోసం జరిగిన

ధన సేకరణ సమయంలో ఇచ్చే కూపస్థన కేవలం ఒక కాగితం ముక్కలా కాకుండా.. దానిని చూడగానే రామ జన్మభూమి.. అయోధ్య స్ఫురణకు వచ్చేలా రూపొందిస్తున్నారు. స్వామి వివేకానంద శిలా స్మారకం సమయంలో ప్రతిఒక్కరం ఎలాగైతే ఒక్కరూపాయి కూపస్థన ఇప్పటికీ దాచుకున్నామా.. అలాగే ఈ కూపస్థన కూడా చాలా కాలం నిలిచిపోయేలా తయారుచేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇదొక చారిత్రాత్మకమైన ధన సమర్పణ అనే భావన ప్రతిఒక్కరిలో కలుగుతుంది.

పోరాట చరిత్ర, ఈ స్థల పురాణం, ఇక్కడ నిర్మిస్తున్న మందిరం ఏ విధంగా ప్రత్యేకమైనది వంటి విషయాలు ప్రతిఒక్కరికీ తెలియజేస్తాము. తద్వారా ప్రతిఒక్కరిలో తన ధర్మాన్ని నిర్వహిస్తూనే ఈ సమాజానికి మేలు చేయాలనే భావన కలుగుతుంది. ఇదే ఈ కార్యక్రమం ఉద్దేశం.

ఇప్పటికే సామాన్యుడి నుంచి అనేక కార్పొరేట్ సంస్థలు, నిర్మాణరంగ సంస్థలు కూడా తమకు

దబ్బు వద్దని, మందిర నిర్మాణంలో పాలుపంచుకునే భాగ్యం కల్పిస్తే చాలని కోరుతున్నారంటే ఈ మందిర నిర్మాణం సమాజంలో ఎలాంటి స్ఫూర్తిని తెచ్చిందో అర్థంచేసుకోవచ్చు.

మందిర నిర్మాణ పనుల గురించి చెప్పాలంటే.. అయోధ్య ప్రపంచంలోనే ఒక గొప్ప ఆధ్యాత్మిక కేంద్రంగా రూపొందనుంది. వేల సంవత్సరాలకు పైగా చెక్కుచెదరకుండా ఆలయ నిర్మాణం చేపడుతున్నారు. భక్తులకు సకల సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. అయోధ్యలో రామమందిర నిర్మాణం కోసమై పరితపించిన, ప్రాణాలను సైతం లెక్కచేయకుండా ఈ పోరాటంలో పాల్గొని ఆత్మబలిదానం చేసిన మహానుభావుల దివ్యస్మృతులు, ఇక్షాకు సామ్రాజ్యం గొప్పతనాన్ని ప్రతిబింబించే విధంగా నిర్మాణాలు, ఆధ్యాత్మికత ఉట్టిపడేలా.. ఇంకా అనేక నిర్మాణాలు చేపడుతున్నారు. ఈ పనులన్నీ మూడు సంవత్సరాల్లో పూర్తిచేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

ఈ సృష్టిలోని ఎనభై నాలుగు లక్షల జీవరాశుల్లో శ్రేష్టమైనది మానవజన్మ అని చెబుతారు. ఎన్నో జన్మల పుణ్యఫలంగా మనం ఈ జన్మను దక్కించుకున్నాం. అలాగే, మానవజాతి మొత్తానికి మార్గదర్శనం చేసిన గొప్పకేంద్రం అయోధ్య అని చెప్పవచ్చు. కాబట్టి ఈ జనజాగరణ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములు కావడం ద్వారా తమ జన్మ ధన్యమవుతుందని చాలా మంది భావిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా జాతికి స్ఫూర్తి కేంద్రమైన రామమందిర నిర్మాణం కోసం మనం ఇచ్చేటటువంటి ధనరాశి (సమర్పణ) రాబోయే తరాలకు కూడా స్ఫూర్తిని ఇస్తుందని చెప్పవచ్చు. కాబట్టి ఈ ధన సేకరణ ఉద్యమంలో ప్రతిఒక్కరు పాల్గొంటారని, అలాగే సాధ్యమైనంత మందిని ఈ పవిత్ర కార్యంలో భాగస్వాముల్ని చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

భార్యలందరిలోకీ పతివ్రతా శిరోమణి ఎవరూ అంటే కమ్యూనిస్ట్ భార్యనని కొడవటిగంటి కుటుంబరావు ఎందుకు చెప్పలేదో ఆమెకు అర్థంకావడం లేదు. పురాణాల్లోని ధర్మపత్నులకు కమ్యూనిస్ట్ భార్యలు ఏమాత్రం తీసిపోరన్నది ఆమె అనుభవం మీద తెలుసుకున్న సత్యం. సత్యం గురించి ఎంతోమంది ఏదేదో చెప్పొచ్చు. కానీ, అనుభవ పూర్వకమైన సత్యం నిలుపునా దహించేస్తుంది. అదిగో అలాంటి మంటల తీవ్రతలోనే ఉందామె.

అలా జ్వలించిపోతూ.. ఆలోచనలతో రగిలిపోతూ.. సోఫాలో కూలబడిన భార్యను చూసి..

“కాఫీ తాగుదామా” అని అడిగాడు భర్త.

“అంటే, నేను కలపాలా?”

“కాదు..”

“ఏంటి కాదు? కాఫీ ఏమైనా విషమా? తాగితే సచ్చిపోతామా? పోనీ ఇప్పుడే తాగామా? మళ్లీ తాగుతానా? అని సందేహపడటానికి” అంది రుసరుసగా.

ఆ రుసరుసలన్నీ మామూలే కాబట్టి అతను నిశ్శబ్దంగా వంటింట్లోకి వెళ్లిపోయాడు.

ఆమెకు ఇందాకటి సంఘటనే గుర్తుకు వస్తోంది. వెళ్లక, వెళ్లక ఎన్నో రోజుల తర్వాత.. రోజులేమిటిలే ఏళ్లే గడిచిపోయాయి. స్నేహితురాలింటికి వెళ్లింది. గతంలో ఆమె పార్టీ మహిళా విభాగంలో పనిచేసేప్పుడు పరిచయం. ప్రదర్శనల్లో పాల్గొనడంలో, నినాదాలు ఇవ్వడంలో.. ఆమె దూకుడుగా ఉండేది. దానికి ఆకర్షితులై అప్పుడప్పుడే కవిత్వం, అదీ రాస్తున్న కొంతమంది ఆమె వెంటబడేవారు. వీళ్ల బృందంలో కథలు, కవితలు రాసేవాళ్లు చాలామందే ఉండేవారు. కానీ, బాగా రాస్తుందని తనతో చాలా చనువుగా ఉండేది. ఆమె హైదరాబాద్ లోనే ఉంటోందని తెలిసినా, ఒకట్రెండుసార్లు ఏవో మీటింగుల దగ్గర కలుసుకున్నారానీ.. ఇంటికి వెళ్లడం పడలేదు. ఇవాళ అనుకోనివిధంగా కలుసుకున్నారు. స్నేహితురాలి బలవంతం మీద ఇంటికి వెళ్లింది.

ఇల్లంటే ఏదో మామూలుగా ఉంటుందని అనుకుంది. ఆమె ఊహకు అందని రీతిలో ఉంది. అవ్వడానికి మూడు బెడ్రూమ్ లే అయినా చాలా రిచ్ గా డెకరేట్ చేశారు. గోడల మీద పెయింటింగ్స్, హాలులో చెక్క రాతి శిల్పాలు.. ఇవే ఆమెను ఆశ్చర్యపోయేలా చేస్తే, ఇక టీవీని చూసి దిమ్మతిరిగిపోయింది. సోనీ టీవీ.. బహుశా ఏ ఫిఫ్టీ ఇంచెస్ సైస్ అయ్యింటుంది-

కమ్యూనిస్ట్ భార్య దేశరాజు

అంత పెద్దగా ఉంది మరి. అన్ని గదులకీ అందమైన ఫాల్స్ సీలింగ్. ఓ మూలన అందమైన తీగలతో అల్లి, కలరింగ్ చేసిన గణపతి బొమ్మ. అది ఈశాన్య మూల అని ఆమె గ్రహించింది. బాల్కనీలో అందమైన మొక్కలు. అన్నీ దగ్గరుండి చూపించింది.

‘దానికి నోరు జాస్త్రి’ అని ఆమె గురించి దగ్గర వాళ్లు కామెంట్ చేయడం తెలుసు. అటువంటి ఆమె ఇంత ఆర్థాటంగా ఇంటిని అలంకరించుకుని ఉత్తమ ఇల్లాలు అవార్డు కొట్టేస్తుందని అన్నలు అనుకోలేదు.

ఇంతలో ఆమె “అయ్యో.. అప్పుడే ఆరు దాటేస్తోంది” అనడంతో ఆలోచనల్లోంచి బయటకు వచ్చి, “ఏం? ఎవరైనా వచ్చేదండా?” అని అడిగింది.

“ఎవరొస్తారు? దూరం కదా, బంజారాహిల్స్ అంటే. ముందు అసలు అడ్రస్ పట్టుకోవడమే చాలా

కష్టం. సాధారణంగా ఎవరైనా ఫోన్ లోనే..” అందామె.

ఆమె వెనకే నడుస్తూ వంటింట్లోకి వెళ్లింది. స్నేహితురాలు నాలుగు బన్నర్ల స్టా వెలిగించి, గిన్నెలో నీళ్లు పెట్టి.. పైన చిమ్మి ఆన్ చేసింది. స్టా వెలుగు తున్నా మంట కనబడకపోవడం గురించి వింది, కానీ ఇప్పుడే చూడటం.. అయినా ఆ ఆశ్చర్యాన్ని బయటకు కనబడనీయలేదు.

“మామూలుగా వనమ్మాయి ఉంటుంది, మన ఊరేలే. దానికేదో పనుందని రెండ్రోజుల్నించి రావడం లేదు. ఆయనకి గంటకోసారి కాఫీయో, టీయో పడకపోతే బుర్ర పని చేయదు” అంది.

ఆమె ఆశ్చర్యంగా “ఉన్నదా? సారీ.. ఉన్నారా? ఎక్కడా కనిపించనేలేదు?” అంది ఆశ్చర్యంగా.

పిల్లలు, వారి అల్లరి, చదువులు ఒకటేమిటి అన్నీ బడబడా దొరికిపోయాయి.

వద్దంటున్నా వినకుండా అతను ఆమెను పంజాగుట్ట వరకు కారులో డ్రాప్ చేసి, బస్ ఎక్కించాడు. ‘అబ్బ ఎంత అన్యోన్యంగా ఉన్నారు, ఎంత మంచి వాళ్లు, ఎప్పుడూ అంత సంతోషంగా ఎలా ఉంటారో’ అనుకుంటూ వాళ్ల గురించి బస్ లో ప్రయాణిస్తున్నంతసేపూ మెచ్చుకుంటూనే ఉంది.

ఇంటి దగ్గరకు వచ్చాక ఫోన్ చేసింది-‘జాగ్రత్తగా చేరా’నని. కానీ, స్నేహితురాలు “ఏ కారులో తీసుకెళ్లాడు?” అని అడిగేసరికి అవాక్కయ్యింది.

“అదేంటి? రెండు కార్లున్నాయా?” అని. “ఏమో, ఏ కారో చూడలేదు. బ్లాక్ కలర్ లో ఉంది” అంది.

“ఓహ్.. అనుకున్నా మన అనుకున్నవాళ్లందరినీ అతను రేంజ్ రోవర్ లోనే డ్రాప్ చేస్తాడు” అని గలగల నవ్వి, “సరే, తీరుబడిగా ఉన్నప్పుడు ఫోన్ చెయ్, ఇటు వచ్చినప్పుడు కలుస్తాం” అంది.

ఫోన్ కట్ చేస్తూ, అపార్ట్ మెంట్ లిఫ్ట్ దగ్గర వెయిట్ చేస్తూ ‘ఒకప్పటి రెబల్ స్టార్ అంత అణకువగా ఎలా మారిపోయింది? ప్రతిదానికీ స్త్రీల హక్కులూ, అధికారాలూ, ఆత్మవిశ్వాసం అనే ఆమె అంత మామూలు ఇల్లాలిలా ఎలా మారిపోయింది?’ అని ఆమెకు సందేహం వచ్చింది.

ఇంట్లోకి వచ్చి భర్త ఇచ్చిన కాఫీ తాగుతూ స్నేహితురాలింటికి వెళ్లిన విషయం చెప్పింది. అతను స్పందనగా ఓసారి ఆమె ముఖంలోకి చూసి ఊరుకున్నాడు.

“అబ్బ.. వాళ్ల ఇల్లు ఎంత బావుందో తెలుసా. బానే సంపాదిస్తున్నారు. బంజారాహిల్స్ లో సొంత ఇల్లు, రెండు పెద్ద కార్లు, ఆ ఇంటి మెయింటెనెన్స్.. వాళ్లబ్యాంకు కూడా గచ్చిబౌలిలోని ఇంటర్నేషనల్ స్కూల్లో చదువుతున్నాడుట”

“ఊహా..” అన్నాడతను ఏదో ఆలోచిస్తూ.

“ఊహా.. కాదు. ఆమె ఎంత మారిపోయిందో తెలుసా? అసలు అప్పట్లో ఫెమినిజమనీ, రాడికల్ ఫెమినిజమనీ ఎన్ని చర్చలు జరిపేది? ఆ ఆవేశంతోనే కదా లోపలికి పోయింది. ఇప్పుడేంటో ‘ఇలా అయితే అతనికి నచ్చదు, అలా అయితేనే అతనికి ఇష్టం’ అంటోంది” అని తన మనసులోని మాటను బయట పెట్టింది. మళ్లీ తనే “పోనీ అభిప్రాయాలు ఏమైనా మారాయా అంటే.. అదీ లేదు. అప్పటిలాగే మాట్లాడుతున్నారు, రాస్తున్నారు. అలా ఎలా సాధ్యం అన్నదే నాకు అర్థం కావడం లేదు” అంది.

అతను సీరియస్ గా ఓసారి చూసి ఊరుకున్నాడు. అతడు తొందరపడి ఏదీ మాట్లాడడు. అందుకనే ఏవైనా సైద్ధాంతికమైన సందేహాలు, సమస్యలు వచ్చినప్పుడు పాత మిత్రులు ఆయనను సంప్రదించి సలహాలు తీసుకుంటూ ఉంటారు.

ఆమె కూడా మౌనంగా ఉండి పోయింది. ఆ

శ్రీగిరిరాజు ధర్మసంరక్షణ పరిషత్తు కథల పోటీలో విశిష్ట బహుమతి పొందినది

మౌనంలోనే కొడుకు గుర్తుకు వచ్చాడు. ‘ఇంట్లో మీరిద్దరూ ఎప్పుడూ కీచులాడుకుంటూ వుంటే.. నాకు చదువుకోవడానికి కాదు. నేను హాస్టల్లో ఉంటానని ఎంత బతిమాలినా వినకుండా వెళ్లిపోయాడు. తెలివైనవాడు, మార్పులు బాగానే వచ్చాయి. కానీ తగినన్ని రాలేదు. అందుకు ఇంట్లోని ఘర్షణ వాతావరణం, ఇరుకుదనం కూడా కారణమా? నేనేమైనా కావాలని గొడవ పడతానా? అనుకుంది ఓ క్షణం. ‘మరి వాళ్లెందుకు గొడవ పడరు. తమ సొంత హక్కుల కోసం పోట్లాడరు. అణగిమణిగి.. అన్నిటికీ తలూపుతూ ఎలా ఉంటారు?’ అనుకుంది మరుక్షణం.

కొంతమంది స్నేహితులను కలిసి వచ్చినప్పుడల్లా ఆమెలో ఈ ఘర్షణ మామూలే.

అతను తన మాటకు తలూపడం ఎలా వున్నా, చుట్టుపక్కలవారి దృష్టిలో తాము కొంత చులకన అవుతున్నామేమోనని కూడా ఆమెకు అనుమానంగా ఉంది. వాళ్లందరి ఓ ఐదంతస్తుల మిడిల్ క్లాస్ అపార్ట్ మెంట్. మెయిన్ డోర్ తెరుచుకున్నప్పుడే కాదు, కిటికీల్లోంచి కూడా ఒకరి ఇళ్లు ఒకరికి కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. ఆయన వంట చేస్తుండగా చూసి, ఏదో అడగడానికో, మాట్లాడటానికో వచ్చిన చుట్టుపక్కల ఆడవాళ్లు గబగబా వెనక్కు వెళ్లిపోవడం తెలుసు. ఒకసారి అపార్ట్ మెంట్ ప్రెసిడెంట్ భార్యతో మాట్లాడుతుంటే, తను కాఫీ తెచ్చిచ్చాడని ఆమె ఎంతో ఫీలైపోయింది. ‘సరే వీళ్లంటే తరతరాలుగా అలవాటూ పడిపోయారు. వాళ్లకేమైంది?’ అనుకుంటూ మళ్లీ మొదటికి వచ్చింది.

డైలీ సీరియల్ రీకాంప్ ల, స్నేహితురాళ్లంతా ఒక్కసారిగా కళ్లముందు నిలిచారు. చాలామంది భర్తల అడుగులకు మడుగులు వత్తుతూనే ఉన్నారు. కాకపోతే అదేదో అణగిమణిగి చేస్తున్నట్లు కాక; చాలా మామూలుగా, స్నేహంగా, బాధ్యతగా చేస్తున్నట్లు చేస్తారు. అది ధర్మమనీ, ఆచారమనీ, సంస్కృతనీ అనరు. కాపురం అన్నాక సర్దుకుపోవాలి అనరు గానీ, సాహచర్యంలో కలిసిమెలిసి ఉండకపోతే ఎలా అంటారో, ఏమో? డైలీ సీరియల్స్ లో ఒకే మూడిని మొగుడిని చేసుకోవడానికి ఇద్దరో, ముగ్గురో పోటీ

“నువ్వు మరినూ. ఉన్నారా ఏంటి?” అని నవ్వి “చిల్లన్ బెడ్రూమ్ బాల్కనీలో ఉన్నాడు. ఏదో కాన్ఫరెన్స్ కాలే మాట్లాడుతున్నాడు. బిజినెస్ వ్యవహారాల్లో తను చాలా సీరియస్ గా ఉంటాడు. లేకపోతే మనల్ని బతకనివ్వరంటాడు” అంది. మరో గిన్నె తీసుకుని పక్క బాస్కెట్ లోంచి చేమగడ్డలు తీసి అందులో వేస్తూ “ఆర్గానిక్ వి, మరీ అంత ఖరీదేం ఉండవు. వీటితో ఫ్రై అంటే తనకెంతిష్టమో” అంది.

“అవును, వ్యాపారం అన్నాక జాగ్రత్తగానే ఉండాలి” అంది తను, ఏమనాలో తెలీక.

కాఫీ కలిపి హాల్లోకి వచ్చేసరికి అతను కూడా వచ్చాడు. వస్తూనే చాలా ఆప్యాయంగా పలకరించాడు. దగ్గరగా వచ్చి, ఆమె భుజాల చుట్టూ చేతులు వేసి, తల ఆన్ని అలింగనం చేసుకున్నాడు. ముగ్గురూ అనేక విషయాలపై గడగడ మాట్లాడేసు కున్నారు. అమెరికా సామ్రాజ్యవాదం, చైనా దూకుడు, భారత్ లో మత ఛాందసత్వం, వారి ఉద్యోగాలు,

పడ్డట్టు తమ మొగుడిని-అదే సహచరుడిని- ఎవరైనా ఎగేసుకుపోతారనేమోనన్నట్టు మొగుళ్ల పేర్లు తమ పేర్లకు తగిలించుకుని గర్వంతో మురిసిపోతుంటారు. చర్చకు వస్తే తమ మేధావితనాన్నంతా చాటుకుని చాటేస్తారు.

డైలీ సీరియల్ అంటే గుర్తుకు వచ్చింది. క్షణం తీరికలేదనే స్నేహితుల్లో కొంతమంది ఈ డైలీ సీరియల్స్ కూడా చూస్తారని తెలిసి ఆమె తెగ ఆశ్చర్యపడిపోయింది. 'ఏదో కాలక్షేపం కోసం' అని కొందరూ, 'మా అత్తగారికి చాలా ఇష్టం ఆ సీరియల్, అందుకని అదొక్కటి..' అని ఇంకొందరూ, 'సమాజంలో ఏం జరుగుతోందో, అందరూ ఎలా ఆలోచిస్తున్నారో తెలుసుకోవాలంటే చూడొద్దా' అని అతి తెలివితో మరికొందరు ప్రశ్నించడం ఆమెను పూర్తిగా అయోమయంలో పడేసింది.

ఆమె ఇలా అయోమయంలో కొట్టుమిట్టాడు తుండగా భర్త వచ్చి "డిన్నర్ రిడీ చేయనా?" అన్నాడు.

"చెయ్యి. నన్నదగడమెందుకు?" అంది అలవాటుగా. కానీ, అందులో ఇంతకుముందటి విసురు లేదు. రెగ్యులర్ గా వంటావార్చా అతనే చేయడు. మూడేని బట్టి, ఆఫీసుల నుంచి రావడాన్ని బట్టి ఎవరో ఒకరు చేస్తారు. కాకపోతే, ఆమె తను చేద్దామనుకున్నదే చేస్తుంది. అతడు మాత్రం ఆమెను అడిగి చేస్తాడు. అతను కిచెన్ లోకి వెళ్లిన కాసేపటికి, తను కూడా వెళ్లింది. ఎందుకో అతడు అంత హుషారుగా ఉన్నట్టు కనిపించలేదు. "ఏం చేస్తున్నావ్? బాగా ఆకలిగా ఉందా?" అని అడిగింది. అతడు సమాధానం చెప్పేలోగానే "నాక్కొంచెం పనుంది. మా ఫ్రెండ్ ని కలిసి వస్తా. వచ్చేప్పుడు బయటి నుంచి తెచ్చెయ్యనా?" అంది. అతను అంగీకారంగా తలూపాడు.

ఆమె చున్నీ తీసుకుని బయల్దేరింది. వాళ్లు ఉండే ఏరియా నుంచి మెయిన్ రోడ్ మీదకు వెళితే అక్కడే పక్క నందులో ఆమెకొక స్నేహితురాలుంది. ఇద్దరూ ఒకే వయసువారు కావడం, ఆర్థిక పరిస్థితి కూడా దాదాపుగా ఒకటే కావడంతో సాన్నిహిత్యం ఎక్కువ. ఆ స్నేహితురాలు కూడా ఒకప్పుడు బాగా విస్తృతంగా రాసేది. తరువాత మానేసింది. కానీ, ఇప్పటికీ బాగా చదువుతూనే ఉంటుంది.

ఆమె ఉండే అపార్ట్ మెంట్ అంత దూరంలో ఉండగానే స్నేహితురాలు బయటకు వస్తూ కనిపించింది.

"ఏంటిలా?" అంది తనను చూడగానే.

"ఊరికే.. ఆయనకు వండే ఓపిక లేదన్నాడు, నాకెలాగూ ముందే లేదు. అందుకే పార్కిల్ తీసుకుపోదామని వచ్చా. మధ్యలో నిన్నోసారి పలకరిద్దామని ఇటు తిరిగా" అంది నవ్వుతూ.

ఇద్దరూ పక్క వీధిలో ఉన్న పార్క్ దగ్గరకు వెళ్లి, మిక్చర్ కొనుక్కుని లోవలికి వెళ్లి ఓ వక్కన

అలా అనుకుగానీ, మన పని మనం చేద్దాం. చేతనైన సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటూ, తోచింది రాద్దాం. అయినా ఒక మాట చెప్పనా.. పట్టాలు దూరంగా ఉన్నా సమాంతరంగా సాగితేనే ప్రయాణం సాఫీగా సాగేది. లేకపోతే బండి పట్టాలు తప్పుతుంది. అయినా, అర్థం చేసుకునే భర్త ఉన్నప్పుడు ఘర్షణ పడాల్సిన అవసరం ఏముంది? ఓసారి శాంతంగా ఆలోచించు.

కూర్చున్నారు. ఆ మాటా, ఈ మాటా పూర్తయ్యాక ఆమె తనలోని ఘర్షణను బయటపెట్టింది.

"నిజమే. వీళ్ల సొంత జీవితాల్లో ఇలా సర్దుకుపోతూ ఎదుటివాళ్లకు మాత్రం నీతులు ఎలా చెబుతారో నాకూ అర్థం కాదు. మామూలుగా ఏవీ తెలియని మా వదినలుగానీ, అక్కలుగానీ అప్పుడప్పుడైనా మొగుడిని విసుక్కుంటూ, సబుక్కుంటూ ఉంటారు. కానీ, వీళ్లు ఆస్థలు నోరో మెదపరు. అది నాకు చాలా పెద్ద ఆశ్చర్యం అబ్బా.." అంది స్నేహితురాలు. మళ్లీ తనే "అందరూ అలా ఏం లేరులే. తక్కువగానే అయినా కొందరు విలువలకు కట్టుబడి పోరాడుతూ జీవితాలను ఈడ్చుకొస్తూనే ఉన్నారు. విషాదం ఏమిటంటే, వారికి పెద్దగా గుర్తింపు ఉండదు. మళ్లీ వాళ్లు చేసే రచనలను మాత్రం గౌరవిస్తారు. విలువలను ఏమాత్రం ఆచరించరు. అయినా, ఇదంతా ఓ పెద్ద చర్చబ్బా.. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే పనికిమాలిన చర్చని కూడా అనిపిస్తుంది" మిక్చర్ తినేసిన కాగితానికి చేతులు తుడుచుకుంటూ.

"ఇంత అణిగిమణిగి మసలుకొనేవారు వరలక్ష్మి ప్రతాలు, శ్రావణ శుక్రవారం నోములూ కూడా పడితే ఇంకా బావుంటుందిగా?" అంది కాస్త వెలకారంగా.

"అంటే, ఏం? ప్రతాలే చేయాలా? అత్త పేరు చెప్పో, ఆడపడచు వచ్చి చూపించమందనో, అమ్మకు ఇష్టమనో గుళ్లు గోపురాలు తిరిగేవాళ్లు లేరా, మన

వాళ్లలో? అయినా, ఇప్పుడు చాలామంది లక్షణంగా బొట్టు పెట్టుకోవడంలే. కొందరు మెడలో నల్లపూసలు కూడా వేసుకుంటున్నారు. అటువంటి వాళ్లదే డామినేషన్ అంతా" అంది స్నేహితురాలు యథాలాపంగా.

"పోనీ అని వీళ్లను పూర్తిగా ఈసడించుకోవడానికీ లేదు. వీళ్లలో కొంతమందైనా బాధితులకు అండగా నిలుస్తూనే ఉన్నారు. వారిని ఆర్థికంగా ఆదుకోవడమో, పోలీసులు, లాయర్ల సహాయం అందేలా చూడటం వంటివి చేస్తూనే ఉన్నారుగా" అందామె. ఆమె కన్పూజన్ ఒక పట్టాన తొలగేలా లేదు.

"అదే నాకూ అర్థంకానిది. ఈ ద్వంద్వ వైఖరి ఎలా సాధ్యం అని? ఒకేసారైతే, మనమే వాళ్లను సరిగా అర్థం చేసుకోవడం లేదేమోనని కూడా అనిపిస్తుంది. మనం మాత్రం వాళ్లకంటే ఏమంత భిన్నంగా ఉన్నామని? వాళ్లు గతంలో చేసిన త్యాగాలు, ఇప్పుడు చూపుతున్న ఔదార్యంతో పోల్చుకుంటే మనం ఎంత? దానికితోడు 'వ్యక్తుల ప్రైవేట్ జీవితాలు వారివారి సొంతం' అని ఎప్పుడో నిర్ణయించేశారూగా"

"అంటే వారి ద్వైతాన్ని ప్రశ్నించే అద్వైతం తగదంటావ్?" అంది కాస్త నిర్విప్లంగా.

"అలా అనుకుగానీ, మన పని మనం చేద్దాం. చేతనైన సామాజిక సేవా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటూ, తోచింది రాద్దాం. అయినా ఒక మాట చెప్పనా.. పట్టాలు దూరంగా ఉన్నా సమాంతరంగా సాగితేనే ప్రయాణం సాఫీగా సాగేది. లేకపోతే బండి పట్టాలు తప్పుతుంది. అయినా, అర్థం చేసుకునే భర్త ఉన్నప్పుడు ఘర్షణ పడాల్సిన అవసరం ఏముంది? ఓసారి శాంతంగా ఆలోచించు. ఇల్లు ప్రశాంతంగా ఉండా లంటే మనవంతుగా మనం కాస్త అవగాహనతో సాగాలి. పైగా మన మొగుళ్లకూడా పాపం దుర్మార్గు లేం కాదు కదా" అంది స్నేహితురాలు అనునయంగా.

"అంటే పతిప్రతలయందు కమ్యూనిస్ట్ పతిప్రతలు మేలయ్యా అంటావ్" అందామె.

"పోనీలే.. నువ్వు ఎలా అనుకుంటే అలా. అలా అనుకున్నా, ఆచరించావనుకో నువ్వు అటు ఆదర్శ అభ్యుదయవాదిగా, ఇటు అభ్యుదయ ఆదర్శ గృహిణిగా ఇంటా బయటూ అవార్డులు, రివార్డులు కొట్టేయడం ఖాయం" అంది స్నేహితురాలు లేచి నవ్వుతూ.

"నాకేం అవార్డులు, రివార్డులు అక్కర్లేదు. నా కొడుకు ఇంటికి వచ్చేస్తే అంతే చాలు" అందామె.

"చూశావా మనం ఏ మాత్రం మారలేదు. మనకిప్పుడు కూడా ఈ కమ్యూనిస్టులే ఆదర్శ మయ్యారు" అంటూ పగలబడి నవ్వింది స్నేహితు రాలు. ఉత్తమ గృహిణిగా మారబోయే ముందు ఆమె కూడా ఓసారి స్నేహితురాలి నవ్వుతో మనస్ఫూర్తిగా శ్రుతి కలిపింది. ★

జీవిత పరమార్థం

పరమార్థాన్ని ఒక్కోసారి అనుభవమే బోధిస్తుంది. కొన్నిసార్లు లోతుగా తత్వ విచారణ సాగించడానికి గురువులే బోధించాల్సి ఉంటుంది. ఇంకొన్నిసార్లు చాలా సాధారణ వ్యక్తులే స్ఫూర్తిగా నిలిచి బోధిస్తారు.

మనల్ని చుట్టూముట్టే ఆధ్యాత్మిక, ప్రాపంచిక విషయాల వెనుక ఉన్న పరమార్థం తెలుసుకుంటేనే జీవనం అర్థవంతమవుతుంది. లేదంటే వ్యర్థమవుతుంది. ఇనుము కాలినప్పుడే వంగుతుంది. ఏ రకమైన ఆకృతి కాలంటే అలా మారుతుంది. మనిషి కూడా సంసారమనే సాగరంలో పడి అలసి విసిగిపోయిన పరిస్థితుల్లోనే ఇహలోక విషయాలపై విరక్తి చెందుతాడు. విముక్తి కోసం దేవుడిని వేడుకుంటాడు. అంతవరకు ఎవరెన్ని చెప్పినా పెడచెవిని పెడతాడు. చైరాగ్యంలో ఉన్నప్పుడే ఆధ్యాత్మిక సాధన వైపు దృష్టి మరలుతుంది. ఏమాత్రం చేయూత దొరికినా తన మనో దౌర్బల్యం నుంచి బయటపడతాడు. ఆ సమయంలో ఆధ్యాత్మిక బాటలో నడవడానికి సోపానాలై ఉపయోగపడేవి తత్వోపదేశాలే. కేవలం వాటిని చదవడం వల్ల ఏమాత్రం ఉపయోగం లేదు. చదివిన తర్వాత అర్థం చేసుకుని ఆచరిస్తేనే అర్థం. పరమార్థం.

ఆధ్యాత్మికంలో కలిగే ఊహలను అలాగే వదిలేయకూడదు. ఏదైనా సందేహం కలిగినా, అనుమానం వచ్చినా వాటిని వెంటనే నివృత్తి చేసుకోవాలి. ఆధ్యాత్మిక లక్ష్యం బోధపడాలంటే మన గురించి మనం ఆలోచించుకోవాలి. అంతరంగంలోకి లోతుగా వెళ్లి ఆత్మశోధన చేసుకోవాలి. అప్పుడే ప్రాపంచిక విషయాలపై ఆసక్తి తగ్గిపోతుంది. 'నేను', 'నా' అనే భావాలు సమసిపోయినప్పుడు చైతన్యం వికసిస్తుంది. అదే పరమార్థాన్ని బోధిస్తుంది.

ఇదే పరమార్థం. ఇదే జ్ఞానం అనే నిర్వచనాలు ఎక్కడా లభించవు. ఇవి అభ్యసన, అధ్యయనం, నిరంతర ఆధ్యాత్మిక సాధన, అనుభవం, గురు బోధనల ద్వారా మాత్రమే లభిస్తాయి. పురాణేతిహాసాల్లోని పరిహాసాలు కూడా ఎంతో ప్రబోధాత్మకంగా, భావగర్భితంగా ఉంటాయి. అవి ఒకవైపు నవ్వు పుట్టిస్తూనే మరోవైపు మనసును తేలికపరిచి నెమ్మదిగా సత్యం వైపు మళ్లిస్తాయి. మనసును సమస్థితిలో, ఆనందస్థితిలో ఉంచుతాయి. పరిహాసాల్లోని పరమార్థాన్ని వ్యాసుడు, వాల్మీకి ఎంతో చాకచక్యంగా, చమత్కారంగా బోధించారు.

వనవాసానికి బయల్దేరే ముందు రాముడు వృద్ధులకు, పేదలకు పలు దానాలు చేశాడు. ఆ సమయంలో త్రిజటకు అనే ముసలి బ్రాహ్మణుడు రాముడిని యాచిస్తాడు. అప్పుడు రాముడు పరిహాసానికి ఇలా అంటాడు.

'త్రిజటడా! నీ చేతిలోని కర్రను నువ్వు ఎంత దూరం విసురుతావో అంతవరకు గల ప్రదేశంలో ఉన్న ఆవులన్నీ నీకు ఇస్తాను'. త్రిజటకు తన సమస్తశక్తిని కూడదీసుకుని తన చేతిలోని కర్రను బలంగా తిప్పి విసురుతాడు. ఆ కర్ర సరయు నది ఒడ్డు దాటి ఆవుల మందలో పడింది. రాముడు త్రిజటకుని కౌగిలించుకుంటాడు.

'త్రిజట! నాపై కోపగించుకోకు. నిన్ను ఇలా కర్ర విసరమనడం పరిహాసానికే సుమా!' అంటూ మధ్య ప్రదేశంలో ఉన్న గో సమూహాన్ని అంతటినీ అతనికి ఇచ్చివేశాడు. నిజానికి అది రాముడు ఉన్నవన్నీ వదులుకుని వనవాసానికి వెళ్లిపోతున్న సమయం. అటువంటి వేళలోనూ ఎంతో గంభీరమూర్తి అయిన రాముడు తాను కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడే మనసును ఉల్లాసంగా ఉంచుకోవడానికి ఇలా హాస్యరసాన్ని పండించాడు. ఆ ఆనందాన్ని మనకూ పంచాడు. మనసును కష్టాల్లోనూ, నష్టాల్లోనూ కూడా సదా ఆనందంగా ఉంచుకోవాలి. అప్పుడే మనసులోకి సద్గుడ్లు ప్రవేశిస్తాయి.

"లోకులు ధనాశ చేత తమలో లేని శక్తిని కూడా తెచ్చుకుని బయటపెడతారు"

అదే శక్తిని.. మనలోని ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానాన్ని వెలికి తీయడానికి ఉపయోగిస్తే జీవనం అర్థవంతమవుతుంది. ★

ఒకానొకప్పుడు ఒక గురువు, ఆయన శిష్యుడు నది నుండి వారి ఆశ్రమానికి వెళ్తున్నారు. ఇంతలో హఠాత్తుగా గురువు ఒక మహావృక్షం ముందు ఆగి ప్రసన్నంగా నవ్వుతూ 'తథాస్తు' అన్నారు.

గురువు చర్యకి కారణం ఏంటి అని అడిగాడు శిష్యుడు.

'ఆ మహావృక్షం తన కోరికని పక్కనున్న మరో వృక్షంతో చెప్తుంటే నాకు వినబడి తథాస్తు అన్నాను.'

'ఏమిటా కోరిక గురువు గారూ!'

'తాను చక్రవర్తి అయి భూమండలాన్ని ఏలాలని.'

'వచ్చే జన్మలోనా?'

'కాదు ఈ జన్మలోనే.'

శిష్యుడు పగలబడి నవ్వాడు, 'గురువు గారూ! ఇది మరీ గొంతెవ్వరి కోరిక కదూ.. అంత అత్యాశ తగునా? అర్హత చూసుకోవాల్సిన పనిలేదా?'

'అర్హతకేం నాయనా.. జీవితమంతా ప్రతఫలాపేక్ష లేకుండా ఫలాలనిచ్చింది. ఎన్నో జీవరాశులకి ఆశ్రయం ఇచ్చింది. అదంతా పుణ్యమే కదా'.

'అవునునుకోండి. కానీ చెట్టు చక్రవర్తి ఎలా అవుతుంది' అన్నాడు శిష్యుడు.

అది విని 'ఏమో.. భగవంతుడు సంకల్పిస్తే ఏమైనా కావచ్చు' అన్నారు గురువుగారు.

సద్గురువు వాక్కు సత్యమే మరి!

ఆ రాత్రి పెద్ద గాలివాన వచ్చి ఆ మహా వృక్షం నేలకూలింది.

శిష్యుడు నవ్వుకున్నాడు. అంతటితో ఆ విషయం మరిచిపోయాడు.

'సరిగ్గా, సంవత్సరం తరువాత..'

ఒకరోజు ఆ శిష్యుడు పరుగు పరుగున వస్తూ 'గురువు గారూ.. ఈ వింత విన్నారా! శ్రీరామచంద్రుల వారి పాదుకలకి ఆయన సోదరుడు భరతుడు పట్టాభిషేకం చేశారు. ఇక నుండి పద్నాలుగేళ్లు పాదుకలు సామ్రాజ్యాన్ని పరిపాలిస్తాయట!' అన్నాడు.

దానికి గురువు గారు నవ్వి, 'చెట్టు చక్రవర్తి ఎలా అవుతుంది అన్నావు.

ఇప్పుడు అయింది కదా..' అన్నారు.

'అంటే..?' అడిగాడు శిష్యుడు.

'అవున్నాయనా! ఆ మహా వృక్షం కలవతోనే వడ్రంగులు పాదుకలు చేశారు. అవి శ్రీరామచంద్రుల వారికి సమర్పించారు. ఎన్ని జన్మలు ఎంత తపస్సు చేసిందో ఎన్ని పుణ్యాలు చేసుకుందో ఆ మహావృక్షం పాదరక్షలుగా మారి శ్రీరామచంద్రుల వారి పాదాల వద్దకు చేరింది.

శ్రీరామచంద్రుడు ఆ పాదుకల్ని భరతునికివ్వడం, ఆయన ఆ పాదుకలకి పట్టాభిషేకం చేయడం అంతా ఒక్కరోజులో జరిగిపోయింది. ఆ విధంగా చక్రవర్తి కావాలన్న ఆ మహా వృక్షం కోరిక నెరవేరింది' అని చెప్పిన గురువు గారికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేశాడు ఆ శిష్యుడు.

'సద్గురువు వాక్కు సత్యం అయ్యి తీరుతుంది'.

కాదు కాదు, ఆ భగవంతుడే మహాత్ముల నోటినుంచి వచ్చిన మాటలు నిజమయ్యేలాగా సంకల్పిస్తాడు. ★

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభ శీతాకాల సమావేశాలు గతవారం ఐదు రోజుల పాటు జరిగాయి. అవి ఎలా జరిగాయి అనడిగితే, ఎప్పటిలానే ఇప్పుడు కూడా అంతే చక్కగా, అంతే సుందర ముదనస్థంగా జరిగాయనే సమాధానమే వస్తుంది. అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఎప్పటిలానే ఒకరిపై ఒకరు దుమ్మెత్తి పోసుకున్నారు, బురద చల్లుకున్నారు. ఇప్పుడు కూడా కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం ఆవిర్భవించింది. ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి స్వయంగా పేర్కొన్నట్లుగా కరోనా కారణంగా సభను నడిపించే పరిస్థితి లేకపోయినా అనివార్యంగా నడిపించారు. అయితే ఆ అనివార్యత ఏమిటో, ఈ సమావేశాల్లో ఏం సాధించారో, ప్రజలకు ఎలాంటి మేలు జరిగిందో, ఏం సందేశం ఇచ్చారో మాత్రం ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. అదొక అంతుచిక్కని బ్రష్షా వదార్థంగా, సమాధానంలేని భేతాక ప్రశ్నగానే మిగిలిపోయింది.

ఇటీవలి వర్షాలు, వరదలు వరుస విపత్తులతో అల్లాడుతున్న రాష్ట్ర రైతాంగానికి శాసనసభ సమాధానం ఇవ్వలేకపోయింది. రైతాంగాన్ని సంతృప్తి పరచలేకపోయింది. అందుకేనేమో.. రాష్ట్రంలో మళ్లీ రైతుల ఆత్మహత్యల వార్తలు వినవలసి వస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే బీజేపీ, జనసేన కూటమి అన్నదాతలకు అండగా నిలిచే బాధ్యతను తీసుకుంది. బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సోము వీరాజు, జనసేన అధినేత పవన్ కల్యాణ్ సారధ్యంలో రైతులకు న్యాయం చేయాలని, ముఖ్యంగా ఎకరాకు పదివేల రూపాయల తక్షణ సహాయం అందించాలని, అదేవిధంగా పాడైపోయిన రోడ్లను మరమ్మత్తు చేయడం; రైతులతో పాటుగా రైతుకూలీలు, చేనేత తదితర చేతివృత్తుల వారికి తక్షణ ఆర్థిక సహాయం అందించాలని బీజేపీ, జనసేన కూటమి ఆందోళనలు నిర్వహిస్తోంది. దీక్షలు చేపట్టింది. సరే, 'దున్నపోతు మీద వాన' చందంగా ప్రభుత్వం స్పందించకపోతో.. చివరకు ఏమవుతుందో పొరుగు రాష్ట్ర ప్రజలు రుచి చూపించారు.

అయితే, ఈ శాసనసభ సమావేశాలకు కొన్ని ప్రత్యేకతలున్నాయి. ప్రత్యేక ఆకర్షణలున్నాయి. సభా నాయకుడు, ప్రతిపక్ష నేత, ఇరు పార్టీల నాయకులు కొత్త రికార్డులు సృష్టించారు. కొత్త ఒరవడికి శ్రీకారం చుట్టారు. గతంలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా ప్రతిపక్ష నాయకుడు చంద్రబాబునాయుడు తన వయసును, ఆ వయసుకు ఉండవలసిన గౌరవాన్ని, తనకున్న అనుభవాన్ని, ఆ అనుభవం తాలూకు విజ్ఞతను మరిచి

గీత దాటి స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లి బైరాయించారు. ఆవిధంగా ఆయన కొత్త సంప్రదాయాన్ని సృష్టించారు. (గిట్టనివాళ్లు దుష్ట సంప్రదాయమని అని కూడా అంటున్నారు!)

సమావేశాలు ప్రారంభమైన మొదటిరోజే.. రాష్ట్రాన్ని అతలాకుతలం చేసిన వర్షాలు, వరదలు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, ముఖ్యంగా పంట నష్టం, నష్ట పరిహారంపై చర్చ జరిగింది. ఈ చర్చ సందర్భంగా ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబు స్వయంగా పోడియం వద్ద బైరాయించి నిరసన తెలియచేశారు. గతంలో ప్రతిపక్ష సభ్యులు స్పీకర్ పోడియంను చుట్టూముట్టడం, నినాదాలు చేయడం, ప్లకార్డులు ప్రదర్శించడం, సభను స్తంభింప చేయడం చూశాం. కొన్ని సందర్భాలలో మరో అడుగు ముందుకు వేసి స్పీకర్ మీద కాగితాలు విసరడం కూడా అనుభవంలో ఉన్న విషయమే. అయితే ఇంతవరకు ఎప్పుడూ కూడా ప్రతిపక్ష నేత ఎవరూ స్వయంగా గీత దాటలేదు. స్పీకర్ పోడియం ముందు కూర్చుని నిరసన తెలియచేయలేదు. చంద్రబాబు నాయుడు ఆ విధంగా మరో ముందడుగు వేశారు. ఒకప్పుడు తాను ముఖ్యమంత్రిగా, యనమల రామకృష్ణుడు స్పీకర్ గా ఉన్నరోజుల్లో గీసిన నియమావళి గీతను చంద్రబాబునాయుడే స్వయంగా, స్వహస్తాలతో చక్కగా చెరిపేశారు.

మరోవైపు సభానాయకుడు, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి కూడా ప్రతిపక్ష నేతకు ఏమాత్రం తీసిపోలేదు. ఆయన కూడా అంతే 'హుందా'గా

వ్యవహించారు. ప్రతిపక్ష నాయకుడు సభలో 'రాడీయిజం' చేస్తున్నారని అన్నారు. అంతేకాదు, ప్రతిపక్ష నాయకుడి హావభావాలను అనుకరిస్తూ ఎద్దేవా చేశారు. అది చాలదన్నట్లుగా.. ప్రతిపక్ష సభ్యులను మార్షల్స్ తో ఎత్తి బయట వేయించమని అధ్యక్షులవారికి 'విజ్ఞప్తి' చేశారు. ఇంకా చాలా అన్నారు. చాలా చేశారు. స్పీకర్ తమ్మినేని సీతారాం కూడా సభానాయకుడు, ప్రతిపక్ష నేతకు తీసిపోని విధంగా సభను 'గౌరవప్రదం'గా నడిపించారు. ఇక ఇరు పార్టీల సభ్యుల విషయం అయితే చెప్పనే అక్కర లేదు. అవు చేలో మేస్తే.. దూడ గట్టున మేస్తుందా? అన్న సామెతను గుర్తుచేశారు. చివరకు 12 మంది తెలుగుదేశం సభ్యుల సస్పెన్షన్ తో రోజు సభా కార్యక్రమాలకు చుక్కపెట్టారు. ఇంతచేసి చివరకు రైతులకు మేలు జరిగే మంచి మాట ఏదైనా వచ్చిందా అంటే, అదీ లేదు. ముఖ్యమంత్రి తక్షణ సహాయం విషయంలో చాలా స్పష్టంగా చేతులెత్తేశారు. రైతులకు ఇవ్వవలసిన ఇన్ ఫుట్ నల్లబీ బకాయలను కూడా కొత్త సంవత్సరం వరకు వాయిదా వేశారు. ఈలోగా లెక్కలు తేల్చి వచ్చే జనవరి తర్వాత నిధులు విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. నిజమే మరి, అప్పు చేస్తే గాని పూట గడవని స్థితిలో రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు అంతకంటే ఏం చేస్తారు. రాష్ట్ర ఖజానాలో కాసులు లేకుండా ఆయన మాత్రం ఎక్కడనుంచి తెచ్చి ఇస్తారు. నిజానికి, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత అద్వాన్నంగా ఉందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. నిన్న మొన్ననే కాగే

రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి, సంక్షేమ, ప్రభుత్వ నిర్వహణకు చేసే ఖర్చులో 51.73 శాతం అప్పుల నుంచే వస్తోందని (అంటే- అప్పులు పుడితేనే ప్రభుత్వం నడుస్తుందని) తేల్చి చెప్పింది. ఈ నేపథ్యంలోనే ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు జీతాలు, పెన్షన్లు ఒకటో తారీఖున వస్తాయనే భరోసా లేకుండాపోయింది. 2026 నాటికి లక్ష కోట్లకు పైగా అప్పు తీర్చాల్సిన పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఉందని విశ్లేషిస్తూ.. సమగ్ర ఆర్థిక వ్యూహం లేకపోతే ఇబ్బందులు తప్పవని 'కాగ్' హెచ్చరించింది. ఇలాంటి పరిస్థితిని వసిగట్టే కావచ్చు.. ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి ఎన్నికైన రాజ్యసభ సభ్యుడు సురేష్ ప్రభు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పట్ల ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. పరిస్థితిని చక్కదిద్దేందుకు కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలని కోరుతూ కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతరామన్ కు లేఖ రాశారు. అంటే గడచిన ఏడేళ్లలో రాష్ట్రాన్ని పాలించిన ప్రాంతీయ, కుటుంబ పార్టీలు ఏ స్థితికి దిగజారారో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అదలా ఉంటే, ఈసారి సమావేశాల్లో మరో విశేషం కూడా చోటు చేసుకుంది. 'బిగ్ స్క్రీన్' ఎంట్రీ ఇచ్చింది. గతంలో ఎవరెవరు, ఎప్పుడెప్పుడు, ఏమేమి మాట్లాడారో ఆ క్లిప్స్ నిగ్గును ముఖ్యమంత్రి సందర్భోత్తంగా, తమకు అనుకూలమైన రీతిలో సభలో ప్రదర్శిస్తున్నారు. నిజానికి, సభా నియమాల ప్రకారం వార్తాపత్రికలలో వచ్చిన కథనాలను సభలో ఉటంకించాలంటే ముందుగా స్పీకర్ అనుమతి

తీసుకోవాలని అంటారు. అలాగే అసెంబ్లీ ప్రోసీడింగ్స్ ప్రత్యక్ష ప్రసారం విషయంలో కూడా స్పీకర్ కే అన్ని అధికారాలు ఉంటాయి. కానీ, ప్రత్యక్ష ప్రసారం సాక్షిగా ఈ ప్రసారాలకు సంబంధించిన రిమోట్ ముఖ్యమంత్రి చేతిలోనే ఉంది. ఆయన 'ప్లే' అనగానే బొమ్మ పడుతోంది. 'స్టాప్' అనగానే ఆగిపోతోంది. సభలో మాట్లాడిన మాటలనే కాదు, ఎక్కడో, ఎప్పుడో బహిరంగ సభల్లో మాట్లాడిన మాటలను సభలో ప్రదర్శిస్తున్నారు. నవ్వుతున్నారు. నవ్విస్తున్నారు. అయితే ఇలా ఎక్కడెక్కడో, ఎప్పుడెప్పుడో జరిగిన సంఘటనలను సభలో చూపవచ్చునా? సభా నిబంధనలు అందుకు అంగీకరిస్తాయా? ఇది ఇంతటితో ఆగుతుందా లేక ఇంకెక్కడికో వెళుతుందా? అసెంబ్లీ చీఫ్ చర్చల స్థాయికి, ఇంకా అవమానకర స్థాయికి దిగజరుతుందా? అనే భయంకర ప్రశ్నలకు ఇంతవరకు ఎవరినుంచి సమాధానాలు లేవు. ఇప్పటికైనా స్పీకర్ సమాధానం చెపితే బాగుంటుంది. కాదంటే, కోర్టులు ఉండనే ఉన్నాయి.

అలాగని ఈ సమావేశాలలో అసలేమీ జరగలేదా అంటే, అదేమీ లేదు. ఇంచుమించుగా ఈ సంవత్సరం ఆరంభం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘానికి మధ్య జరుగుతున్న 'స్థానిక' వివాదం సభలోనూ ధ్వనించింది. నిజానికి, ముఖ్యమంత్రి శీతాకాల సమావేశాలు జరిపేందుకు ఉన్నాయన్న అనివార్య కారణాలలో ఇది కూడా ఒకటి కావచ్చునో ఏమో గానీ, ఈ సమావేశాలలో ప్రభుత్వం స్థానిక సంగ్రామాన్ని మరో మెట్టు పైకి తీసుకుపోయింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతి లేకుండా స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు నిర్వహించకూడదని అసెంబ్లీలో తీర్మానం చేసింది. ఒకవిధంగా స్వయం ప్రతిపత్తి గల రాజ్యాంగ సంస్థకు సర్కారు హుక్కుం జారీచేసింది. ఈ నేపథ్యంలో ఇప్పటికే, చాలా దూరం వెళ్లిన వివాదం ఇంకా ఎంత దూరం పోతుందో, ఎలాంటి రాజాకీయ, రాజ్యాంగ సంక్షోభాలకు తెరతీస్తుందో.. చూడవలసి ఉంది.

ఈ నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ గవర్నర్ కు లేఖ రాశారు. ఎన్నికల సంఘానికి ఆర్థికల్ 243 ద్వారా రాజ్యాంగం కలిపించిన స్వయం

2026 నాటికి లక్ష కోట్లకు పైగా అప్పు తీర్చాల్సిన పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఉందని విశ్లేషిస్తూ.. సమగ్ర ఆర్థిక వ్యూహం లేకపోతే ఇబ్బందులు తప్పవని 'కాగ్' హెచ్చరించింది. ఇలాంటి పరిస్థితిని వసిగట్టే కావచ్చు.. కేంద్ర మాజీ మంత్రి, ఇక్కడి నుంచి ఎన్నికైన రాజ్యసభ సభ్యుడు సురేష్ ప్రభు రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పట్ల ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. పరిస్థితిని చక్కదిద్దేందుకు కేంద్రం జోక్యం చేసుకోవాలని కోరుతూ కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతరామన్ కు లేఖ రాశారు.

రాజనాల బాలకృష్ణ

ప్రతిపత్తిని ప్రభుత్వం సవాలు చేయలేదని, అదే సమయంలో ఐదేళ్లకోసారి ఎన్నికలు నిర్వహించడం ఎన్నికల సంఘం విధి అని, ప్రభుత్వం సమ్మతితోనే ఎన్నికలు జరపాలనడం రాజ్యాంగ విరుద్ధమని ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు. అయితే, మొత్తానికి ఈ వ్యవహారం మళ్లీ అన్ని కోర్టుల చుట్టూ తిరిగివచ్చేసరికి పుణ్యకాలం పూర్తవుతుంది. మార్చిలో రమేష్ కుమార్ పదవీవిరమణ చేస్తారు. ఆ తర్వాత 'అన్నదీయ కమిషనర్' సారథ్యంలో ఇష్టారాజ్యంగా ఎన్నికలు నిర్వహించుకోవచ్చని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఇది బహిరంగ రహస్యం. మంత్రి కొదాలి నాని మార్చి తర్వాతనే ఎన్నికలు అని ప్రకటించారు. కాబట్టి మొత్తానికి కరోనా కష్టకాలంలో జరిగిన శాసనసభ శీతాకాల సమావేశాలు వాడీవేడిగానే కాదు, వికార విషాదాలకు, వికృత విన్యాసాలకు వేదికగా నిలిచాయి. ఈ ఇద్దరూ, ఈ రెండు పార్టీలు ఉన్నంతవరకు ఈ మాయా వినోదం ఇలా కొనసాగుతూనే ఉంటుందనే చెప్పాలి. రాష్ట్రం అన్నివిధాలుగా దిగజారుతూనే ఉంటుంది. అందులో సందేహం లేదు.

కొనమెరుపు ఏమిటంటే, అసెంబ్లీ సమావేశాలు జరుగుతున్న సమయంలోనే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పేద ప్రజల నెత్తిన భారీ బండను మోపింది. రేషన్ దుకాణాల్లో రాయిత్తిపై ఇచ్చే సరకుల ధరలను భారీగా పెంచింది. కిలో కందిపప్పుపై ఏకంగా ఒకేసారి రూ.27 పెంచింది. కిలో వంచదారపై రూ.14 వడ్డించింది. ఈ రెండు సరుకుల ద్వారానే సంవత్సరానికి పేదలపై పదే భారం అక్షరాల 600 కోట్ల రూపాయలు ఉంటుందని అంటున్నారు. అంతేకాదు, పేద ప్రజలకు నిత్యావసర సరుకులపై ఇచ్చే సబ్సిడీని 50 శాతం నుంచి 25 శాతానికి తగ్గించింది. అంటే, ఇంతవరకు మార్కెట్ ధరలో సగానికి సరుకులు పొందుతున్న పేదలు ఇక ఇప్పుడు 75 శాతం చెల్లించవలసి ఉంటుంది. అలాగే, గతంలో అవినీతి, అక్రమాలకు, అన్యమత ప్రచారానికి పాల్పడ్డారన్న ఆరోపణలపై సస్పెండ్ అయిన శ్రీశైలం దేవస్థానం ఉద్యోగుల సస్పెన్షన్ ను రద్దు చేసింది. అన్యక్రాంతమైన అన్యవరం భూములను క్రమబద్ధీకరణ పేట సొమ్ము చేసుకునే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. ఇలా ఇంకా వెలుగుచూడని ఘన కార్యాలు ఎన్నెన్ని జరుగుతున్నాయో! తస్మాత్ జాగ్రత్త..

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

శ్రీమహావిష్ణువుకు ప్రీతికరమైనది మార్గశీరం. 'మాసానాం మార్గ శీర్షోహం' అని శ్రీకృష్ణ భగవానుడే చెప్పారు. 'మార్గ'మంటే దారి అని, శీర్షమంటే ముఖ్యమైనది. భగవంతుని చేరేందుకు ముఖ్య 'దారి'ని ఉపదేశించడం వల్ల ఆ పేరు వచ్చిందని పెద్దలు చెబుతారు. ప్రత్యక్ష నారాయణుడు సూర్య భగవానుడు వృశ్చిక రాశి నుంచి ధనూరాశిలోకి ప్రవేశించే కాలాన్ని ధనుస్సంక్రమణం, ధనుర్మాసం అనీ అంటారు. ధనుర్మాసంలో చంద్రుడు పార్ణమినాడు మృగశీర నక్షత్రంలో ఉంటాడు కాబట్టి మార్గశీర్ష మార్గశీ మాసం అని అంటారు. ఈ పుణ్యకాలంలో ధనుర్మాసవ్రతం లేదా శ్రీవ్రతం నిర్వహిస్తారు. ఈ నెలంతా వైష్ణవ ఆలయాల్లో వేకువ జామునుంచే పెద్దలత్తున అర్చనాదులు నిర్వహిస్తారు. సుప్రభాతం బదులు 'తిరుప్పావై' దివ్య ప్రబంధాన్ని ఆలపిస్తారు.

శాస్త్రీయంగా ఆలోచించినా ఈ మాసానికి విశిష్టత ఉంది. ఈ నెలంతా ముగ్గులతో కళకళలాడే లోగిళ్లు, ప్రాంగణాలు, వీధులు చలికాలంలో విజృంభించే సూక్ష్మజీవులు ఇక్కడోకి రాకుండా నిలువరిస్తాయి. అలాగే ముగ్గులో కలిపిన బియ్యం పిండిలాంటివి చీములు తదితర ప్రాణులకు ఆహారమవుతాయి.

‘తిరుప్పావై’తి

‘కృష్ణే పూర్వ ఫల్గుణ్యాం తులసీ కాననోద్భవామ్ పాండ్యే విష్ణుభూ గోదామ్ వందే శ్రీరంగనాయకీమ్!!

విష్ణువత్సిత్రతాయుగంలో జనకమహారాజుకు నాగలి చాలులో సీతాదేవి కుమార్తెగా లభించినట్లు ఈ యుగంలో విష్ణుచిత్తుడు అనే ప్రసిద్ధ వైష్ణవ భక్తుడికి గోదాదేవిగా దారికింది. నేటి తమిళనాడులోని శ్రీవిల్లిపుత్తూరులోని వటవత్రశాయి ఆలయంలో ఆయన అర్చకత్వం నిర్వహించేవారు. చిత్తుతో (మనసు పెట్టి) విష్ణువును పిలిస్తే వలికేవాడట. అందుకే విష్ణుచిత్తునిగా పేరు వచ్చిందంటారు. ఆయనకు పెరియాళ్వార్ (పెద్ద ఆళ్వార్) అనే గౌరవం ఉండేది. రంగని సేవకే జీవితాన్ని అంకితం చేసి, ఆయన పూజ కోసం ప్రత్యేకంగా పెంచుతున్న తులసి వనంలో చిన్నారి కనిపించింది. ఆయన ఆమెను చేరదీసి ‘కోదై’ (పూలదండ)అని పేరుపెట్టారు. అదే వ్యవహారంలో ‘గోదా’గా మారింది. ఉద్యానవనంలో లభించిన చిన్నారికి ‘గోదై’ అని విష్ణుచిత్తుల వారు నామకరణం చేశారు. ‘గో’ అంటే వేదప్రతిపాదితమైన పరమాత్మతత్వం, అదే శ్రీతత్వం. ‘దా’ అంటే ఇచ్చునది. ఈ కోణంలో చూస్తే ‘గోదా’ అంటే తత్త్వదాయని, జ్ఞాన ప్రదాయినీ అని భావ్యకారులు చెబుతారు. విష్ణుచిత్తుడు కారణజన్ముడని, గరుడాంశ సంభూతుడని చెబుతారు. శ్రీమహావిష్ణువుకు ప్రథమ సేవకుడిగా ఉన్న గరుడుడు ఆయనకే కన్యాదాత కావాలని ద్వాపరయుగంలో ఆశపడ్డారని, ఈ యుగంలో అది నెరవేరిలా వరం పొందాడని, సాక్షాత్తు భూదేవినే కూతురుగా పొందారని పురాణగాధ.

శిఖర సమానం

భారతీయ భక్తి సాహిత్యంలో అత్యంత ప్రముఖమైన స్థానాన్ని అలంకరించేవి ఆళ్వార్ దివ్యప్రబంధాలు. వాటిలో గోదాదేవి విరచితమైన ముప్పయ్యే పాశురాల ‘తిరుప్పావై’ శిఖర సమానంగా వెలుగొందుతోంది. దీని విశిష్టతను ‘వేదం అంతటికీ గోదాదేవి ద్రవిడ ప్రబంధం విత్తు’ (వేదమ్ అసైత్తుక్కుమ్ విత్తుక్కుమ్) అని అభిజ్ఞులు కీర్తించారు. వేదరాశి ఒక వృక్షమైతే దానికి బీజం వంటిది తిరుప్పావై. అంటే వేదంలోని సారమంతా కలిగి ఉందని అర్థం. ఈ ద్రవిడ ప్రబంధాన్ని వేదంగా పరిగణిస్తారు. ‘తిరు’ అనేదానికి శ్రీ, లక్ష్మి, సంపద, శ్రేష్ఠం, ఐశ్వర్యం, మోక్షం అనే అర్థాలు ఉన్నాయి. ‘పావై’ అంటే వ్రతం. పాటలతో కూర్చిన మాల అని భావం. ‘తిరుప్పావై’ అంటే మోక్షసాధనకు భక్తిగీతాలతో కూడిన మాలతో చేసే వ్రతమని చెప్పుకోవాలి.

మధురభక్తితో మాధవసన్నిధి చేరవచ్చని నిరూపించారు. పూర్వజన్మ సంస్కారం కారణంగా శ్రీమన్నారాయణుడే భర్తగా లభించాలని గోదాదేవికి కోరిక కలిగింది. దాంతో దీక్ష బూని రోజుకొక పాశురం రాసి, గానం చేస్తూ విష్ణువును సేవించింది. ఆ పాశురాలే తిరుప్పావైగా ప్రసిద్ధమయ్యాయి.

తరించాలి..

దక్షిణ భారతదేశంలో ధర్మ ప్రబంధాలై నిలిచాయి. తిరుప్పావై అని తమిళపదానికి శ్రీప్రథం లేదా సిరిసోము అంటారు. ముప్పయ్యే పాశురాల సంపుటిని తమిళవేదంగా ఆరాధిస్తారు. ఇది తమిళంలో ఉన్నా అన్ని దేశీయ భాషల్లోకి అనువదితమైంది. వివిధ రకాల పూలను ఏకం చేసింది ఒకే దారం అన్నట్లు పాటపాటకు భావం మారినా ఫలితం మాత్రం ఒకటే. అదే మోక్షం. పన్నెండు మంది వైష్ణవ ఆళ్వార్లలో ఏకైక మహిళ గోదాదేవి 8వ శతాబ్దంలో రామానుజుడికి ముందే భక్తిని ఉద్యమంలా సమాజపరం చేసిన సంస్కారవాది. అందుకే రామానుజాచార్యులు గోదాదేవిని 'అక్కా' అని ఆప్యాయంగా పిలిచేవారట. ఆయనకు తిరుప్పావై పాశురాలంటే ఎంతో మక్కువ. నిత్యం ముప్పయ్యే పాశురాలు పారాయణం చేసేవారు. ఆమె పట్ల ఆప్యతానురాగాలు చూపుతూ, తమిళదేశంలోని ప్రతి వైష్ణవలయంలో గోదాదేవి సన్నిధిని ఏర్పరచి ఆమెకు, పాశురాలకు విశిష్ట స్థానం కల్పించారు. ఆ సంప్రదాయం ఏవత్ దేశానికి విస్తరించింది. తిరుమలలో ఈ సంప్రదాయం విశేషంగా కొనసాగుతోంది. ధనుర్మాసమంతా తిరుమలేశుని సన్నిధిలో సుప్రభాతానికి బదులు తిరుప్పావై పఠనం చేస్తారు. మామూలుగా అయితే భగీ శ్రీనివాసుడు అందుకునే మేలుకొలుపును ఈ నెలరోజుల పాటు శ్రీకృష్ణుడు అందుకుంటాడు.

పరమార్థం

గోదాదేవి తాను రంగనాథుడికి సతి కావాలన్న కోరికతో తిరుప్పావై పాడిందని సామాన్యంగా చెప్పుకునేది. కానీ అసలు అంతరార్థం ఇంకొకటి. భగవంతుడి ఆలోచనలు, సంకల్పాలు వేరుగా ఉంటాయి. కలియుగంలో సంసార సాగరంలో మునిగి దుఃఖపూరితులవుతున్న మానవులను చూచి మనసు ద్రవించిన శ్రీమన్నారాయణుడు వారు మోక్షం పొందేందుకు సులభోపాయాన్ని అమృతానికి వివరించారు. ఆయన ఉపదేశానుసారం ఆమె మానవరూపంలో నలనామ సంవత్సరం (శ్రావణ శుద్ధ చతుర్థి) మంగళవారం పూర్వ ఫల్గుణి నక్షత్రంలో తులసీ వనంలో అవతరించారు. అలా మానవజాతిని రక్షించడానికి వచ్చింది కనుకనే 'ఆండాళ్' (ఆండాళ్ అంటే రక్షణ అనే అర్థం) అనే దివ్యనామం స్థిరపడి పోయింది.

శ్రీరంగనాథ అర్చన కోసం తండ్రి విష్ణుచిత్తుడు తయారు చేసిన పూలమాలను ధరించి తన బింబాన్ని చూసుకొని తిరిగి మాలను యథాస్థానంలో ఉంచేది. ఒకరోజు ఆ దృశ్యం కంటపడి కలతచెందిన విష్ణుచిత్తుడు ఆ నాటికి స్వామికి మాల సమర్పించలేదు. అదేరోజు రాత్రి స్వప్న సాక్షాత్కారం చేసిన రంగనాథుడు 'గోదా ధరించి విడిచిన మాలికయే నాకు ప్రీతిపాత్రమైనది. నిత్యం ఆమె ధరించిన మాలనే నాకు సమర్పించు' అని పలికాడట. అలా మాలను

సమాజానికి హితం కలిగించేదే సాహిత్యమని ఆలంకారికులు అన్నట్లు, ఆమె రాసి, పాడిన పాశురాలలో సమాజ శ్రేయస్సు కనిపిస్తుంది. కేవలం రంగనాథుని కోసమే ఈ వ్రతం చేయలేదు. తన సాహిత్యం ద్వారా సమాజ హితాన్ని కోరిన సాజన్యమూర్తి సాక్షాత్కరిస్తుంది. కేవలం వ్యక్తిగత ప్రయోజనాల కోసం కాకుండా సమష్టి లబ్ధి చూకూరాలన్న తపన ఇందులో వ్యక్తమవుతుంది.

ధరించి విడచడం వల్ల 'అముక్తమాల్యద' అని 'శూడికొడుత్త నాచ్చియార్' అని పేరెన్నకగన్నారు.

సమాజహితైషి

సమాజానికి హితం కలిగించేదే సాహిత్యమని ఆలంకారికులు అన్నట్లు, ఆమె రాసి, పాడిన పాశురాలలో సమాజ శ్రేయస్సు కనిపిస్తుంది. కేవలం రంగనాథుని కోసమే ఈ వ్రతం చేయలేదు. తన సాహిత్యం ద్వారా సమాజ హితాన్ని కోరిన సాజన్యమూర్తి సాక్షాత్కరిస్తుంది. కేవలం వ్యక్తిగత ప్రయోజనాల కోసం కాకుండా సమష్టి లబ్ధి చేకూరాలన్న తపన ఇందులో వ్యక్తమవుతుంది. ఇతరులు కూడా తన మాదిరిగా భగవదనుగ్రహం, మోక్షం పొందాలన్న భావనతో ఆసక్తిపరులను ప్రతానికి ఆహ్వానించింది. 'ఏకః స్వాదు నభుంజీత' అని విదురనీతి. మంచి ఫలితాన్ని ఒక్కరే ఆస్వాదించ రాదనే గొప్పనీతిని అనుసరిస్తూ, ధనుర్మాసప్రతాన్ని సర్వులూ ఆచరించాలనుకోవడం సాంఘిక నైతిక సందేశంగా చెబుతారు. ఈ ప్రతాన్ని ఆచరించేందుకు మత, కుల, లింగ, వయో వివక్షణ లేదు. మోక్షాన్ని

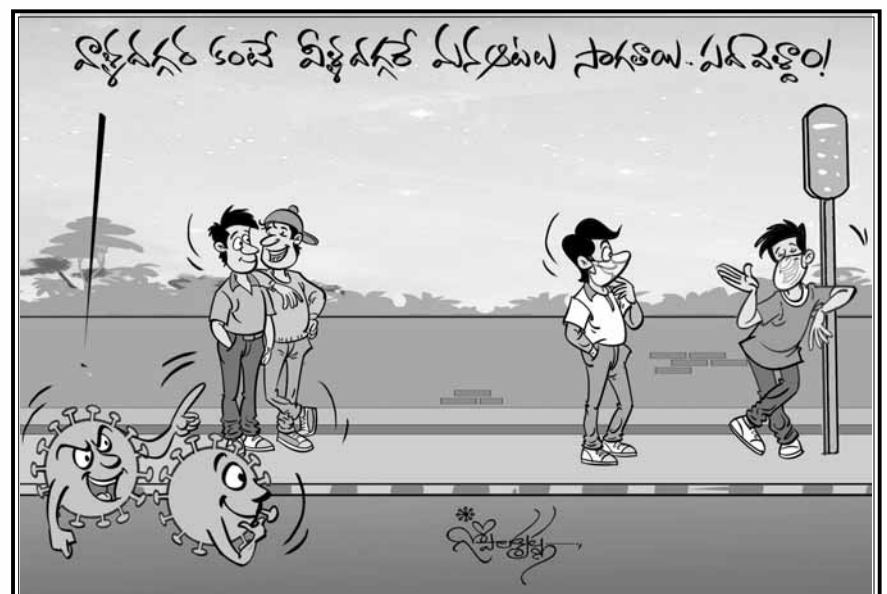

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

కోరే సర్వ జనులు ఎల్లకాలం దీనిని ఆచరించవచ్చునని సమతామూర్తి రామానుజాచార్యులు ఆనాడే ఉద్ఘోషించారు. కృష్ణప్రేమ కోసం భాగవతంలో గోపికలు కాత్యాయనీ ప్రథం చేస్తే ఇక్కడ గోదాదేవీ గోపిక వేషధారణలో ఇంటింటికి వెళ్లి గోపికలను నిదురలేపి కృష్ణుని ఆలయానికి తీసుకు వెళ్లి అర్పించ సాగింది. 'ఏడాదికి మూడు పంటలు పండాల్సి. గోవులు సమృద్ధిగా పాలు ఇవ్వాలి. సరిపడినంత వర్షం కురవాలి. ఏ సందర్భంలోనూ 'లేదు' అనే మాట వినిపించకూడదు' అని ఒక పాశురంలో ఆకాంక్షిస్తారు.

శ్రీరంగనాథుడిని వలచిన ఆమె ఆయనను చేరడానికి నవవిధ భక్తిమార్గాలలో గాన మార్గాన్ని ఎంచుకున్నారు. భగవత్ సాక్షాత్కారం కోసం యుగధర్మం ప్రకారం, కృతయుగంలో ధ్యానం, త్రేతాయుగంలో యజ్ఞం, ద్వాపరంలో అర్చన, కలియుగంలో సంకీర్తన విధానాలను ఆచరిస్తారు. ఆ ప్రకారమే గోదాదేవి సంకీర్తన (గాన) భక్తిని అనుసరించింది. భగవంతుడిని భక్తితో కీర్తిస్తే ఆయనను తప్పక పొందగలరని, అందుకు దేశకాలాలతో నిమిత్తం లేదని రుజువు చేశారు. సంకల్పశక్తి, చిత్త శుద్ధి ఉంటే భగవంతుడి వృద్ధయాన్నే గెలుచుకోవచ్చని నిరూపించారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో పేచీలకు దిగడం చైనాకు పరిపాటీ. సరిహద్దుల్లో చొరబాట్లకు పాల్పడటం, వాటాకు మించి నదీజలాలను వాడు కోవడం, ఏకంగా నదీ గమనాన్నే మార్చడం ఆ దేశానికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య. చిన్న దేశాలకు చేయూత పేరుతో రుణాలిచ్చి, వాటిని అప్పుల ఊజిలోకి కూరుకుపోయేలా చేయడం, చివరకు ఆయా దేశాల ఆస్తులను చేజిక్కించుకోవడం ఇటీవల కాలంలో అనుసరిస్తున్న విధానం. శ్రీలంక ఇందుకు చక్కని ఉదాహరణ. తాజాగా నేపాల్, భూటాన్ సరిహద్దుల్లోకి చైనా చొచ్చుకురావడం తెలిసిందే. ఇరుగు పొరుగు దేశాలతో ఇచ్చిపుచ్చుకునే సామరస్య ధోరణికి బదులు దుందుడుకుగా వ్యవహరించడం దాని నైజం. అతిపెద్ద పొరుగు దేశమైన భారత్ తోనూ వ్యవహరించే తీరు ఇంతకు మించి భిన్నంగా ఏమీ ఉండదు. అయితే ఎప్పటికప్పుడు భారత్ దీటుగా స్పందిస్తుండటంతో చైనా మింగలేక కక్కలేక అసహనంగా, రెచ్చగొట్టే ధోరణితో ప్రకటనలు చేస్తుంటుంది.

జిత్తులమారి చైనా మరో ఎత్తుగడ

తాజాగా బ్రహ్మపుత్ర నదిపై భారీ జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు నిర్మిస్తున్నట్లు చైనా ఏకపక్షంగా ప్రకటించి అందరినీ ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. దీని సామర్థ్యం 60వేల మెగావాట్లని చైనా ప్రభుత్వ విద్యుత్ సంస్థ ఛైర్మన్ యాన్ డియాంగ్ వెల్లడించారు. బ్రహ్మపుత్రను చైనాలో యార్లుంగ్ జాంగ్గో అని పిలుస్తారు. టిబెట్ లోని జాంగ్ మూ ప్రాంతంలో ఈ ప్రాజెక్టును నిర్మిస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతం మన ఈశాన్య రాష్ట్రమైన అరుణాచల్ ప్రదేశ్ కు కూతవేటు దూరంలో ఉంది. టిబెట్.. చైనాలోని స్వయంపాలిత ప్రాంతం. అక్టోబరులో ప్రాజెక్టు పనులు ప్రారంభమయ్యాయని చెబుతున్నారు. త్వరలో పీపుల్స్ కాంగ్రెస్ ఈ ప్రాజెక్టుకు ఆమోదం వేయనుంది. శ్రీ గోర్క్షన్ ప్రాజెక్టు కన్నా ఇది పెద్దదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే బ్రహ్మపుత్రపై బీజింగ్ అనేక చిన్నాచితకా జల, సాగునీటి ప్రాజెక్టులను నిర్మించింది. ఫలితంగా భారత్ ఇప్పటికే ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటోంది. తాజా ప్రాజెక్టు నిర్మాణంతో భారత్ కు అనేక కొత్త సమస్యలు ఎదురుకానున్నాయి. సాధారణంగా ఉభయ దేశాలకు సంబంధించిన నదులపై ఎలాంటి సాగు, జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టులు నిర్మించాలన్నా ముందుగా నది దిగువ దేశాలకు సంబంధిత సమాచారాన్ని అందజేయడం ఆనవాయితీ. నదీ జలాల్లో ఎవరి వాటా ఎంత, ప్రాజెక్టు నిర్మాణం వల్ల దిగువ ప్రాంతానికి కలిగే ఇబ్బందులు, వర్యావరణ సమస్యలు, వరద ఇబ్బందులపై ఉభయ దేశాల అధికారులు చర్చించు కుని ఒక అవగాహనకు రావడం సంప్రదాయం. దీనిని బీజింగ్ ఏనాడూ పాటించిన దాఖలాలు లేవు. ఎప్పుడూ ఏకపక్ష చైఖరే. ఒంటెత్తు పోకడే. నిర్ణయం

తీసుకుని, పనులు ప్రారంభమైన తర్వాత ఆనోటా, ఈనోటా వినడం తప్ప అధికారికంగా పొరుగు దేశానికి సమాచారం అందించాలన్న చర్యలు జరపాలన్న ఆలోచన ఏనాడూ చేసిన పాపాన పోలేదు చైనా. చైనా చేపడుతున్న ఈ జల విద్యుత్ ప్రాజెక్టు వల్ల భారత్ కు అనేక ఇబ్బందులు కలగనున్నాయి. మూడు దేశాల మీదుగా (చైనా, భారత్, బంగ్లాదేశ్) ప్రవహించే బ్రహ్మపుత్ర నదికి గతంలో ఊహించిన దానికంటే అధికంగా వరదలు వచ్చే ప్రమాదం ఉందని తాజాగా ఓ అధ్యయనం హెచ్చరించింది. 'నేచర్ కమ్యూనికేషన్స్' అనే పత్రికలో కొలంబియా విశ్వవిద్యాలయం పరిశోధకులు ప్రచురించిన కథనం ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగా పేర్కొంది. మానవ చర్యలతో తలెత్తే వర్యావరణ మార్పులే కాకుండా ఇతర కారణాలూ ఇందుకు దోహదం చేస్తున్నాయని ఆయా రంగాల నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. 1956- 86 మధ్యకాలంలో బంగ్లాదేశ్ ప్రాంతంలోని బ్రహ్మపుత్ర నదిలో సగటున సెకనుకు 41వేల క్యూబిక్ మీటర్ల నీరు ప్రవహించింది. 1987-2004 మధ్య కాలంలో అదే నీటి ప్రవాహం 43వేల క్యూబిక్ మీటర్లకు పెరగడం గమనార్హం. 1998లో నదికి వచ్చిన వరదలు అంతకుముందు కన్నా రెండింతలుగా ఉన్నాయి. తాజాగా చైనా చేపట్టే ప్రాజెక్టు వల్ల అనూహ్య వరదలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. జలవిద్యుత్ కోసం పెద్దమొత్తంలో నీటిని నిల్వ చేయడం, విద్యుదుత్పత్తి అనంతరం ఆ నీటిని ఒకేసారి విడుదల చేయడం వల్ల దిగువనున్న భారత్ కు ఇబ్బందులు ఎదురవు తాయి. అదే సమయంలో భారీగా నీటిని నిల్వ

చేయడం వల్ల దిగువప్రాంత రైతులు సాగునీరందక పంటలను కోల్పోయే ప్రమాదముంది. కరవు కాటకాలు సంభవించినప్పుడు ఉన్న కొద్దిపాటి నీటిని ఎగువనున్న చైనా బిగపడుతుంది. ఈ విషయాలను విస్మరించి, దిగువనున్న భారత్ తో చర్చించకుండా చైనా ఏకపక్షంగా వ్యవహరించింది. చైనా తీరు వల్ల భారత్ కు మాత్రమే కాకుండా దిగువనున్న బంగ్లాదేశ్ కు సైతం సమస్యలు తప్పవు. బ్రహ్మపుత్ర పరీవాహక ప్రాంతంలో బంగ్లాదేశ్ లో పెద్దయెత్తున పంటలు పండిస్తున్నారు. ఈ నది వరదలు తరచూ ఆ దేశాన్ని ముంచెత్తుతుంటాయి. బ్రహ్మపుత్ర నది బంగ్లాదేశ్ లోనే బంగాళాఖాతంలో కలుస్తుంది. దిగువ దేశం అదే. అందువల్ల నష్టం కూడా ఎక్కువే ఉంటుంది. ఈ విషయాలన్నీ చైనాకు తెలియనివి కావు. అయినప్పటికీ అంతర్జాతీయ సూత్రాలను, నిబంధనలను బేఖాతరు చేయడం బీజింగ్ కు మాములైపోయింది. కీలకమైన టిబెట్ చైనా ఆధీనంలో ఉండటం వల్ల దక్షిణాసియాలోని ఏడు ప్రధాన నదులను నియంత్రించే అవకాశం చైనాకు లభించింది. దీంతో బీజింగ్ ఏకపక్షంగా ముందుకు వెళుతోంది. ప్రపంచంలోని 9 పెద్ద నదుల్లో బ్రహ్మపుత్ర ఒకటి. ప్రపంచంలోని పొడవైన నదుల్లో ఇది పదిహేనోది. సాగు, తాగునీరు అందించడంతోపాటు రవాణా సౌకర్యానికి నది ఉపయోగపడుతోంది. భారీగా జల విద్యుదుత్పత్తి చేపట్టడానికి అవకాశం ఏర్పడుతోంది. టిబెట్ లో జన్మించిన బ్రహ్మపుత్ర అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లోకి ప్రవహిస్తోంది. అక్కడి నుంచి ఆసోంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో నదీ పరీవాహక ప్రాంతం తక్కువే. మొత్తం కలిపి దాదాపు 35

కిలోమీటర్లు ఉంటుందని అంచనా. అసోంలోనే నది పరివాహక ప్రాంతం ఎక్కువ. వరదలాస్తే నష్టం కూడా ఈ రాష్ట్రానికి అధికం. బ్రహ్మపుత్ర ఆధారంగా ఇక్కడ పెద్దయెత్తున పంటలు సాగవుతాయి. రాష్ట్రంలో నది చాలా వెడల్పుగా ఉంటుంది. కొన్ని ప్రాంతాల్లో 20 కిలోమీటర్ల వెడల్పు ఉంటుంది. ఈ నదికి ఈశాన్య వరప్రదాయని అన్న పేరుంది. వరదలు లేకపోతే బ్రహ్మపుత్ర పరివాహక ప్రాంతంలో బంగారు పంటలే పండుతాయి. అసోం మీదుగా బ్రహ్మపుత్ర బంగ్లాదేశ్‌లోకి చేరుతుంది. అక్కడ లక్షలాది ఎకరాలను సస్యశ్యామలం చేస్తుంది. తీస్తా, వేణి, పద్మ వంటి నదులు దీనికి ఉపనదులు.

చైనా ఎత్తుగడలను గమనించిన భారత్ కూడా అదేస్థాయిలో దీటుగా స్పందించనుంది. బీజింగ్ కు ప్రతిగా తన భూభాగంలో భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మించాలని ప్రతిపాదించింది. దీని సామర్థ్యం పదివేల మెగావాట్లని కేంద్ర జలశక్తి మంత్రిత్వశాఖ సీనియర్ అధికారి టి.ఎస్. మెహ్రా వెల్లడించారు. బ్రహ్మపుత్ర ఉప నది అయిన సియాంగ్ పై అరుణాచల్ ప్రదేశ్ లో 9.2 శతకోటి ఘనపుటడుగుల సామర్థ్యంతో భారీ రిజర్వాయర్ నిర్మాణ దిశగా కేంద్రం ముందుకు సాగుతోంది. దీనివల్ల తాగునీటిని నిల్వ చేసుకోవడంతో పాటు, విద్యుదుత్పత్తిని చేసుకునేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. వానాకాలంలో బ్రహ్మపుత్రకు 90 శాతం నీరు దాని ఉప నదుల నుంచే వస్తుంది. అందువల్ల నీటి కొరత సమస్య ఉత్పన్నం కానేకాదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు వల్ల ఈశాన్య భారతంలో విద్యుత్ కొరత సమస్యను అధిగమించవచ్చు. ఈ బహుళార్థసాధక ప్రాజెక్టు వల్ల

ఈశాన్య భారతం సస్యశ్యామలమవుతుంది. పర్యావరణ ముప్పును తొలగించవచ్చు. కాలుష్యాన్ని నివారించవచ్చు. ప్రాజెక్టు వల్ల ఈ ప్రాంతంలో భూగర్భ జలాలు మెరుగవుతాయి. వాస్తవానికి ఈ ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదన ఈనాటిది కాదు. 1980 నుంచే దీని సాధ్యసాధ్యాలు, ప్రయోజనాలపై చర్చలు జరుగుతున్నాయి. అవి ఒక కొలిక్కి రాలేదు. తాజాగా చైనా ప్రాజెక్టు నిర్మాణ ప్రతిపాదనతో భారత్ తన వద్ద గల పాత ప్రతిపాదనకు తెరదీసింది. సమయోచితంగా వెలుగులోకి తీసుకువచ్చింది.

వాస్తవాధీన రేఖ (ఎల్ఎస్) వద్ద గత ఏడెనిమిది నెలలుగా ఉద్రిక్తతలు నెలకొన్న నేపథ్యంలో ఉభయ దేశాల సంబంధాలు దారుణంగా దెబ్బతిన్నాయి. సరిహద్దుల్లో డ్రాగన్ దుందుడుకు చర్యలను భారత దళాలు సమర్థంగా అడ్డుకుంటున్న నేపథ్యంలో బీజింగ్ నిస్సహాయంగా మిగలిపోయింది. గడ్డకట్టే చలిలో సైతం పోరాడే దళాలను సరిహద్దుల్లో భారత్ మోహరించడంతో బీజింగ్ కంగుతిస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో తాజాగా వెలుగులోకి వచ్చింది టిబెట్ లో చైనా జలవిద్యుత్ కేంద్రం నిర్మాణం. చైనా యావలను నిషేధించడం, చైనా బజార్లను నియంత్రించడం, చైనా కంపెనీలపై నిషేధాల కారణంగా బీజింగ్ ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతోంది. దీంతో ఏం చేయాలో తోచని పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటోంది. ఇటీవలే భారత్ నుంచి బియ్యం దిగుమతికి గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చింది. దాదాపు మూడు దశాబ్దాల నుంచి భారత్ నుంచి బియ్యం దిగుమతులపై చైనా నిషేధాన్ని కొనసాగిస్తూ వచ్చింది. ఇటీవలే ఆ నిషేధాన్ని తొలగించింది. మయన్మార్, వియత్నాం తదితర దేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్న చైనా, భారత్ విషయంలో మాత్రం ఇప్పటివరకూ నిషేధాన్ని కొనసాగిస్తూ వచ్చింది.

ఇటీవలే తన మనసు మార్చుకుంది. మన్మండు మన దేశం నుంచి చైనాకు బియ్యం ఎగుమతులు మరింత పెరిగే అవకాశం ఉంది. తాజాగా జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు అంశం తెరపైకి రావడంతో బియ్యం ఎగుమతులపై అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. అయితే అంత ఇబ్బంది లేదని, ఒకదానితో మరొక దానిని ముడి పెట్టలేమని, రెండూ పూర్తిగా వేర్వేరు అంశాలని అధికార వర్గాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

బౌద్ధ దేశమైన భూటాన్ సరిహద్దుల్లో ఇటీవల ఏకంగా ఒక గ్రామాన్ని చైనా నిర్మించిన విషయం తెలిసిందే. తనకన్నా ఎంతో చిన్న దేశమైన భూటాన్ పట్ల బీజింగ్ ఉదారంగా వ్యవహరించాల్సింది పోయి, ఆక్రమణకు పాల్పడటం చైనాకే చెల్లింది. హిమాలయ పర్వత రాజ్యమైన నేపాల్ కూ ఇటువంటి చేదు అనుభవమే ఎదురైంది. నేపాల్ సరిహద్దుల్లో కొంత ప్రాంతంలోకి బీజింగ్ చొచ్చుకుపోయింది. అదేమని అడిగితే దబాయించి మాట్లాడుతోంది. మొన్నటిదాకా చైనా మత్తులో జోగిన నేపాల్ ఇప్పుడిప్పుడే వాస్తవాలు గ్రహిస్తోంది. అందుకు అనుగుణంగా అపోహలను వీడి భారత్ తో స్నేహహస్తాన్ని కోరుకుంటోంది. టిబెట్ ప్రాంతంలో జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టు విషయాన్ని భారత్... అంతర్జాతీయ సంస్థల దృష్టికి తీసుకు వెళ్లాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రపంచ వేదికలపై బీజింగ్ కుటలీ నీతిని బహిరంగ పరచడం భారత్ ముందుగా చేయాల్సిన పని. అసలు బ్రహ్మపుత్ర నదిలో ఎవరెవరి నీటి వాటాలు ఎంతన్నది తేల్చాల్సిన అవసరం ఉంది. కరవు, తుపాన్ల సమయంలో నీటి వాటాలపైనా సమగ్రంగా చర్చించాల్సి ఉంది. అన్ని విషయాలపైన స్పష్టత వచ్చినప్పుడే శాశ్వతంగా ఈ వివాదానికి తెరపడుతుంది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఎవరితో ముప్పు? ఎవరిది ద్వేషం?

గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికలకు రెండురోజుల ముందు కొన్ని తెలుగు దినపత్రికలు ఓ బహిరంగ లేఖను ప్రచురించాయి. దీనిని పెద్దగా ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. కానీ జాతీయవాద ఆలోచనపరులైన మేధావులు తీవ్రంగానే పరిగణించారు. 'గంగా జమునా తహజీబ్ కాపాడుకుందాం' అన్న శీర్షికతో ఇది దర్శనమిచ్చింది. కొందరు కవులు, రచయితలు, కళాకారులు, చిత్రకారుల సంతకాలతో వచ్చిన ఆ లేఖను గమనిస్తే వాళ్ళ కంటిలో దూలాలు ఉన్నా, ఎదుటివారి కంటిలోని నలక తీస్తామని బయలుదేరినట్టే ఉంది. హైదరాబాద్ నగరంలో విద్వేషానికి తావులేదని అంటూనే, ఉత్తరాది శక్తుల కుట్ర, హైదరాబాద్ సహజీవన సంస్కృతిని భగ్గుం చేసే కుట్ర, మత విద్వేషం అంటూ పెద్ద పెద్ద మాటలతో అత్యంత కృతకంగా సాగింది ఈ లేఖ.

ఉత్తరాది దాష్టీకాన్ని ఎదిరిద్దాం, మత విద్వేష శక్తుల కుట్రలను నిలువరిద్దాం అంటూ హాస్యాస్పదంగా పిలుపొకటి.

వాస్తవానికి ఈ లేఖ ఎవరినీ ఉద్దేశించలేదు. సందర్భాన్ని గమనిస్తే జీహాద్‌పంపీ ఎన్నికల పోలింగ్‌కు కొన్ని గంటల ముందు రాష్ట్రంలోని అధికార పార్టీకి వత్తాసుగా, బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా దీన్ని విడుదల చేసినట్లు ఎవరైనా అర్థం చేసుకోగలరు. ఎవరి పేర్లు నేరుగా వాడలేదు కాబట్టి ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలైన అవసరం లేదని కాబోలు ఎవరూ ఈ లేఖకు స్పందించలేదు కూడా. కానీ అందులోని కొన్ని వదాలు అభ్యంతరకరంగా ఉన్నాయి. లేఖను విడుదల చేసిన వారంతా వామపక్ష నేపథ్యం ఉన్నవారు, ప్రభుత్వం ద్వారా పదవులు లేదా, మరో రూపంలో దండిగా లబ్ధి పొందినవారే. జాతీయవాదమంటే వీరిలో చాలామందికి గిట్టదు. సెక్యూలర్ ముసుగులో అధికార పార్టీకి వత్తాసు పలకడమే ఈ లేఖ లక్ష్యంగా కనిపించింది.

మతవాద విస్తరణ అన్నారు.. మత వాదాన్ని ఎవరు రెచ్చగొట్టారో తెలియనిది ఎవరికి, దొంగ నిద్ర నటించే ఇలాంటి మేధావులకి

తప్ప. హైదరాబాద్‌లో దశాబ్దాలుగా పాతుకుపోయిన, అనేక నేరాలతో సంబంధాలు ఉన్న మతోన్మాద పార్టీ వీరికి కనిపించడంబట్టి? కేవలం పదిహేను నిమిషాల పాటు పోలీసులు పక్కకి జరిగితే చాలు, హిందువులకు మా సత్తా చూపడానికి అని భయభ్రాంతులకు గురి చేసింది ఎవరు? తెలంగాణ ప్రజల ఆరాధ్యదైవం బతుకమ్మ మీద, మహాలక్ష్మి మీద వ్యంగ్య బాణాలు విసిరింది ఎవరు? ఇది విద్వేషంగా కనిపించలేదా? పాతబస్తీలో పన్నులు కట్టకుండా, అన్ని రకాల సౌకర్యాలు పొందుతూ అధికారులపై దాడులు చేస్తున్నదీ, చట్టాలేవీ తమకు వర్తించవు అన్నట్లుగా దౌర్జన్యాలు, గుండాబయలు చేస్తున్నదీ ఎవరో తెలియదుంటే ఈ సంతకాలు చేసినవాళ్ళంతా దివాంధులే అనక తప్పదు.

దేశవ్యాప్తంగా ఎక్కడ మతఘర్షణలు, బాంబుదాడులు జరిగినా దాని వెనుక హైదరాబాద్ మూలాలు ఎందుకు ఉంటాయో అడగరెందుకు? హైదరాబాద్ లో అక్రమంగా తిష్టవేసిన పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశీయుల గురించి మాట్లాడరెందుకు? మైనార్టీ తరిమేస్తే వచ్చిన రోహింగ్యాలకు హైదరాబాద్‌లో ఆశ్రయం కల్పించింది ఎవరు? ఈ కాందిశీకుల పేర్లు ఓటర్ లిస్టులో ఎలా చేరాయి? వాళ్ళకి పాస్‌పోర్టులు, రేషన్ కార్డులు, ఆధార్ కార్డులు ఇప్పించింది ఎవరు? బంగ్లా రచయిత్రీ తస్లీమా నసీన్ మీద హైదరాబాద్ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో దాడి జరిగినప్పుడు ఎక్కడున్నారు మీరు?

హిందుగాళ్ళూ బొండుగాళ్ళూ అంటూ మెజారిటీ ప్రజల మీద చౌకబారు వ్యాఖ్యలు చేసినవారు ఎవరు? భైంసాలో మత ఘర్షణలు రెచ్చగొట్టిన పార్టీకి వత్తాసు పలికింది ఎవరు? హైదరాబాద్‌లో అల్లర్లు జరుగుతున్నాయనే ప్రచారం చేసింది ఎవరు? ఇక్కడ విగ్రహాలు కూల్చేస్తాం అంటే ఖండించేందుకు మీ నోళ్లు ఎందుకు పెగలలేదు? ఎన్నికల సందర్భంగా కులసంఘాల సమావేశాలు పెట్టడాన్ని ఏ విధంగా సమర్థిస్తారు? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఉన్నాయా?

గంగా జమునా తహజీబ్ అంటూ కమ్మని కబుర్లు చెబుతూ ఉత్తరాది దాష్టీకం అనే పదం ఎందుకు వాడారు? అసలు ఆ లేఖ రాసిన మేధావి స్పృహలో ఉన్నాడా అని! గంగాయమున ఉన్నది ఉత్తరాదిలో కాదా! ఆ సదుల పేర్లను మీ అవసరానికి వాడుకుంటూ, ఉత్తర భారతదేశ ప్రజల మీద విషం కక్కడం ఏమిటి? ఉత్తర భారతదేశం నుంచి వచ్చిన ప్రజలు శతాబ్దాలుగా హైదరాబాద్ నగరంలో వ్యాపారాలు చేసుకుంటూ జీవిస్తున్నారు. భిన్నత్వంలో ఏకత్వానికి ప్రతీకగా ఉండే ఈ నగర సంస్కృతిలో భాగస్వాములైన వారి మీద మీకు కోపం, ద్వేషం ఎందుకు కలిగింది? వారు భారతీయులు కాదా?

మీలో ఎంత మంది పాత నగరం వెళ్లి అక్కడి ప్రజల కష్టాలను అధ్యయనం చేశారో చెప్పగలరా? వారి కష్టాలకు కారణం ఎవరు అని అడిగారా? ఒక వర్గం ప్రజలు పాత నగరాన్ని ఎందుకు వదిలిపోతున్నారో తెలుసుకోవడానికి ఎప్పుడైనా 'నిజనిర్ధారణ'కు వెళ్లారా? కరోనా సంక్షోభ సమయంలో వలస కార్మికులను ఆదుకున్నది, వారికి ఆహార వసతులు కల్పించి, స్వస్థలాలకు వెళ్లేందుకు

తోడ్పాటును అందించింది ఎవరు? వరదల సమయంలో నిస్వార్థంగా నగర ప్రజలకు సేవ చేసింది ఎవరు? వీరందరినీ ద్వేషించడానికి మీ మనసు ఎలా ఒప్పుకుంది? ఓటు, దాని విలువల గురించి మీరేనా ప్రజలకు చెప్పేది! అసలు మీలో ఓటు హక్కు వినియోగించుకున్నవారు ఎందరు?

అన్నిటికన్నా విద్వారం- హిందూధర్మం మీద విషం చిమ్మే ఈ స్వయం ప్రకటిత మేధావుల మూక 'సర్వభూతస్థమాత్మానం సర్వ భూతాని..' అనే శ్లోకాన్ని ఉదహరిస్తూ ఇదే నిజమైన హిందూవాదం.. ఇదే హైద్రాబాదీయత.. అదే నిజ జాతీయత అంటూ సుద్దులు పలకడం ప్రపంచ వింత. మంచిదే.. కానీ సందర్భావితంగా లేఖలో ఉల్లేఖించే బదులు దీన్ని మీరు నిజ జీవితంలో ఆచరిస్తున్నారా? ఆత్మ విమర్శ చేసుకోండి!

భాగ్యనగరాన్ని సౌభాగ్య నగరంగా మారుస్తాం అంటే మీకు భయం ఎందుకు? భాగ్యలక్ష్మిని తలచుకోవడానికి మనసు ఒప్పుని మీది ఏ రకమైన తహజీబ్?

హైదరాబాద్ విశ్వనగరం. ఇక్కడ అన్ని కుల, మత, ప్రాంతాల ప్రజలు కలిసిమెలిసి జీవిస్తున్నారు. ఇది భారతదేశంలో అంతర్భాగం. ఈ సత్యాన్ని సౌకర్యంగా మరచిపోయిన మీకు దేశ ప్రజల మధ్య చిచ్చు పెట్టడానికి ఎవరు అధికారం ఇచ్చారు? కవులు, రచయితలు, కళాకారులు, చిత్రకారుల ముసుగులో ఇలా అసందర్భంగా రాతలు రాస్తూ ప్రజల్లో భయాందోళనలు రగిలించే హక్కు ఎవరిచ్చారు? ఎవరికి అనుకూలంగా ఈ భజనో అందరికీ తెలుసు. ముసుగులో గుడ్డలాట ఎందుకు? నేరుగా పేర్లు పెట్టి రాస్తే మరింత స్పష్టంగా మీకు సమాధానాలు కూడా వస్తాయి కదా!

- 'క్రాంతి'

భాగ్యలక్ష్మి గుడి కథ

వీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బండి సంజయ్ భాగ్యలక్ష్మి ఆలయం దగ్గర ప్రమాణం చేయడానికి (వరద బాధితులకు సాయం అవలసిందిగా ఆయన ఎన్నికల కమిషన్ కు లేఖ రాశారంటూ వచ్చిన ఆరోపణలు తప్పని చెప్పడానికి) వెళ్లిన సందర్భంగా సోషల్ మీడియాలో ఆ ఆలయ ప్రాశస్త్యం బాగా వైరల్ అయింది. అది అందరికీ తెలియాలని ఆసక్తికరమైన ఈ పోస్టు పెట్టారు.

ఇందుకు సంబంధించిన చక్కని స్థలపురాణమిది. 430 ఏళ్ల నాటి ముచ్చట ఇది.. గోల్కొండ సుల్తాన్ మహమ్మద్ కులీ కుతుబ్ షా హైదరాబాద్ నగర నిర్మాణం చేపట్టాడు.. ఈ నగరానికి కేంద్రంగా చార్మినార్ కట్టడం మొదలైంది.

అప్పట్లో ముచికుండా నది ఒడ్డున ఉండే ఈ ప్రాంతమంతా అడవి.. చార్మినార్ నిర్మాణ పని దగ్గర ఓ కాపలాదారుడు ఉండేవారు.. రాత్రి వేళ ఓ ముదుసలి అక్కడికి వచ్చి అతనితో మాటలు కలిపేది.. కాపలాదారుడు 'అవ్వా.. నేను ఇంటికి పోయి అన్నం తినొస్తా.. అప్పటి వరకూ ఇక్కడే ఉంటావా?..' అని అడిగేవాడు. 'పోయి అన్నం తినిరా నాయనా.. నువ్వొచ్చే దాకా ఇక్కడే ఉంటా..' అని ఆమె ఒప్పుకునేది.

ఇలా కొంత కాలం సాగిన తర్వాత ఆ కాపలాదారుకి ఈ అవ్వ ఎవరో కాదు, దేవత అని అర్థమైంది.. మరునాడు ఎప్పటిలాగా 'అవ్వా.. నేను ఇంటికి పోయి అన్నం తినొస్తా.. అప్పటి వరకూ ఇక్కడే ఉంటావా?..' అని అడిగాడు. 'పోయిరా నాయనా.. నువ్వొచ్చేదాకా ఉంటా..' బదులిచ్చింది.. కానీ వెళ్లిన కాపలాదారు మళ్లీ తిరిగి రాలేదు.. పాపం ఆ అవ్వ ఇచ్చిన మాట ప్రకారం అక్కడే ఉండిపోయింది.. భాగ్యలక్ష్మమ్మగా స్థిరపడిపోయింది..

హైదరాబాద్ లో మన తాత ముత్తాతల కాలం నుంచి వినిపిస్తున్న భాగ్యలక్ష్మి మందిర స్థల పురాణం ఇది.. చార్మినార్ కన్నా ముందు నుంచే అక్కడ మందిరం ఉన్నదని పెద్దలు చెబుతుంటారు. మరో కథనం ప్రకారం నిర్మాణంలో పాల్గొనుకున్న కూలీలు రోజూ పూజలు చేసుకోవడానికి అక్కడ గుడి కట్టుకున్నారు. భాగ్యలక్ష్మమ్మకు 'చార్మినార్ మైనమ్మ' అనే ఇంకో పేరు కూడా ఉంది. ఏటా బోనాల పండుగ ఇక్కడ ఘనంగా చేస్తారు.

1908లో మూసీనది వరదలు హైదరాబాద్ ను ముంచెత్తాయి. వేలాది మంది చనిపోయారు. ప్రధానమంత్రి మహారాజా కిషన్ పర్షాద్ సూచన మేరకు ఆరో నిజాం మీర్ మహబూబు అలీఖాన్ మూసీ నదికి పూజలు చేశారు. అప్పట్లో వరద నీరు చార్మినార్ వరకూ వచ్చింది. నవాబు భాగ్యలక్ష్మి అమ్మవారికి కూడా పూజలు చేశాక వరదలు తగ్గాయి. అసలు భాగ్యనగర్ పేరు భాగ్యలక్ష్మి పేరుతో వచ్చిందని కూడా చెబుతారు..

భాగ్యలక్ష్మి మందిరం మీద భిన్నాభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు. ఒకటి మాత్రం నిజం. నిజమైన మత సామరస్యానికి ఈ ఆలయం ప్రతీకగా నిలిచింది. కొందరు మతతత్వ వాదులకు భాగ్యలక్ష్మి మందిరం అంటే గిట్టదు. అసలు అక్కడ గుడి లేదు అని గొడవలకు దిగుతారు..

వారికి కొందరు సెక్యులరిస్టు బిరుదాంకితులు వత్తాసుగా నిలుస్తారు. చార్మినార్ ఎంత నిజమో.. భాగ్యలక్ష్మి మందిరం అంతే నిజం.. ఇది చారిత్రక సత్యం..

మన నగర దేవత భాగ్యలక్ష్మమ్మ.

‘ఫోర్ పాయింట్ ఓ లో పార్కులకు జీచీల్లో నడవడానికి పల్కిపన్ ఇస్తారనుకున్నాం కదండీ. లేదే!’

‘ఎందుకిస్తారండీ. ఇయ్యవలసిన వాళ్ల ఇళ్ల పెరట్లల్లో జమ్మలూ వాకింగ్ ట్రాకులు త్రెడ్ మిల్సు ఉంటాయండి. మంచిదే. సంతోషమే. మరి మామూలు జనాల మాటేమిటి? నడిచేదానికి ఎక్కడికి పోతారు. ఆలోచించరా’

‘అమ సార్. ఎనకి జీపీ సుగరు ఇరిక్టే యాంజియో పడ్డి అంజి వర్షం ఆయెచ్చి. డైలీ వాక్ పడ్డిదా ఆవనం. వెలియవందా పోలీసు కారన్ కేస్ బుక్ పండ్రాంగలే. సార్! చొన్నమాదిరి ఎంగపోయి వాక్ పండ్రది’

తెల్లవారక ముందటి చీకటి. పోయిన వారం వరకూ పర్వాల కురుస్తూనే ఉన్నాయి. జీచ్ దగ్గరగా ఉండడంతో చిన్నగా గాలి వీస్తోంది. ముగ్గురం మాస్కులతోనే రాజాజీ భవన్ దాటి నడుస్తున్నాము.

‘వీళ్లు వీళ్ల పాలసీలు చూస్తే భలే నవ్వు పుడతాడండీ. టాస్మాక్ దగ్గర యేబై మందికి తగ్గకుండా జనాలు క్యూల్లో నెట్టుకుంటూ ఉంటారు. మందు నిండు కుంటాదేమోనని టెన్నన్ పడుతూ గుడ్డులాడుకుంటూ ఉంటారు’

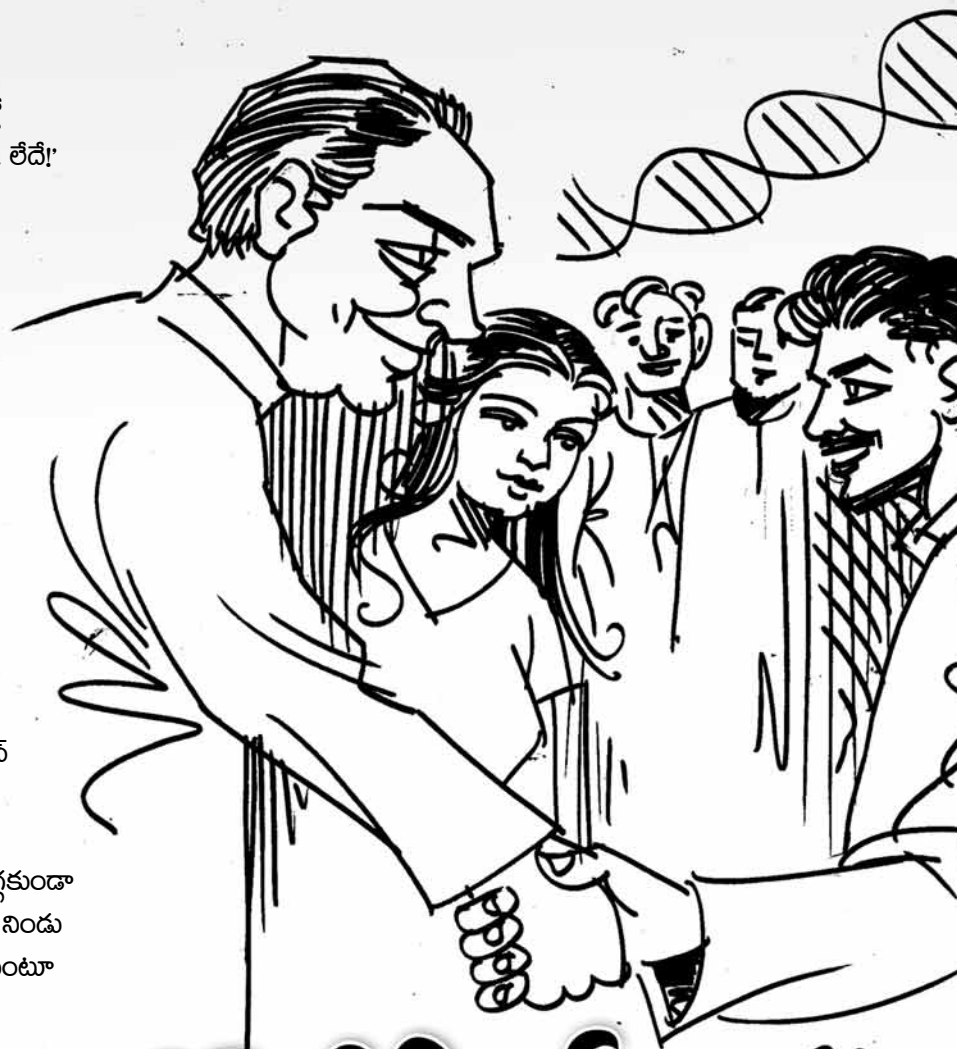
‘బస్సులు ఆఫీసులు మాల్స్ హోటల్స్ ఓడ రేవులు అన్నీ ఓపెనే. రేపు సెవెన్ కదండీ. మెట్రో రైళ్లు నడుస్తాయంట. మాల్సు సినేమా హాల్స్ ఓపెన్ చెయ్యడానికి ఎల్లుండి మీటింగు పెట్టుకుంటున్నారు. వీటితో కరోనా స్పెడ్ అవదని వాళ్ల అంచనా. ఒక్క పార్కులే కోవిడ్ బ్రీడ్ సెంటర్స్. పెద్దోళ్ల ఆలోచన సరేదు సార్’

బీసెంట్ గార్డెన్స్ దాటుతుండగా ఎదురు పడిన వాళ్లు-అంద సైదు పోగాదింగే. కర్పగమ్ గార్డెన్స్ కు మున్నాడే పోలీసు కారన్ ఇరిక్కారు-అంటూ హెచ్చరించారు.

‘బీచ్ లోకి నడిచేదానికి ఒదిలి పెట్టే దాకా మనకీ కేట్ వాకులు తప్పవు లెండి సార్’

రిటన్ లో సిద్ధి వినాయగర్ కోయల్ మహద్వారాలు తెరుచుకుంటూ ఉన్నాయి. బయటనుండే దేవునికి తొలి దణ్ణం పెట్టుకొని బై చెప్పుకున్నాము. ముత్తురత్తినం హజరత్ నాయుడు గారిది మా కాలనీయే.

మా ఫ్లాటు అయిదో ఫ్లోర్లో ఉంది. అంతెత్తు నుండి చూస్తే ఇల్లియట్స్ బీచ్ చక్కగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. కరోనా కట్టడి కోసం రోడ్లన్నీ మూసేయ డంతో వాకర్స్ జాడ లేదు. బీచ్ లో చిల్లర తిళ్లు

ఆహ్వానం

డా॥ కె.జె. రావు

అమ్మే వందల స్టాల్స్ రంగుల రాట్నాలు జెయింటు వీల్స్ మినీ సర్క్స్ గుడారాలు మార్చి నెల మొదలు బాల విజిటర్స్ లేక మూల పడున్నాయి.

డోర్ వక్కన ఉన్న నేమ్ ప్లేట్స్ ను కర్చిఫ్ తో తుడుచుకున్నాను. డా.కె సూర్యనారాయణ పిహెచ్.డి. ఐఎస్ఆర్ఓ (రిటైర్డ్). సూర్యనారాయణమూర్తి మా తాత పేరు. కుడివక్కన మా అబ్బాయిది. కె.జె. నాయుడు, పి.సి. దూరదర్శన్. మా నాన్న పేరు జగ్గునాయుడుకు షార్ట్ కట్టు. బెల్లు స్పిచ్ నొక్కాను. తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. భక్తురాలి డ్రెస్ లో మా ఆవిడ ప్రత్యక్షమైంది. భక్తి బ్రాండ్స్ వారి సువాసనలు.

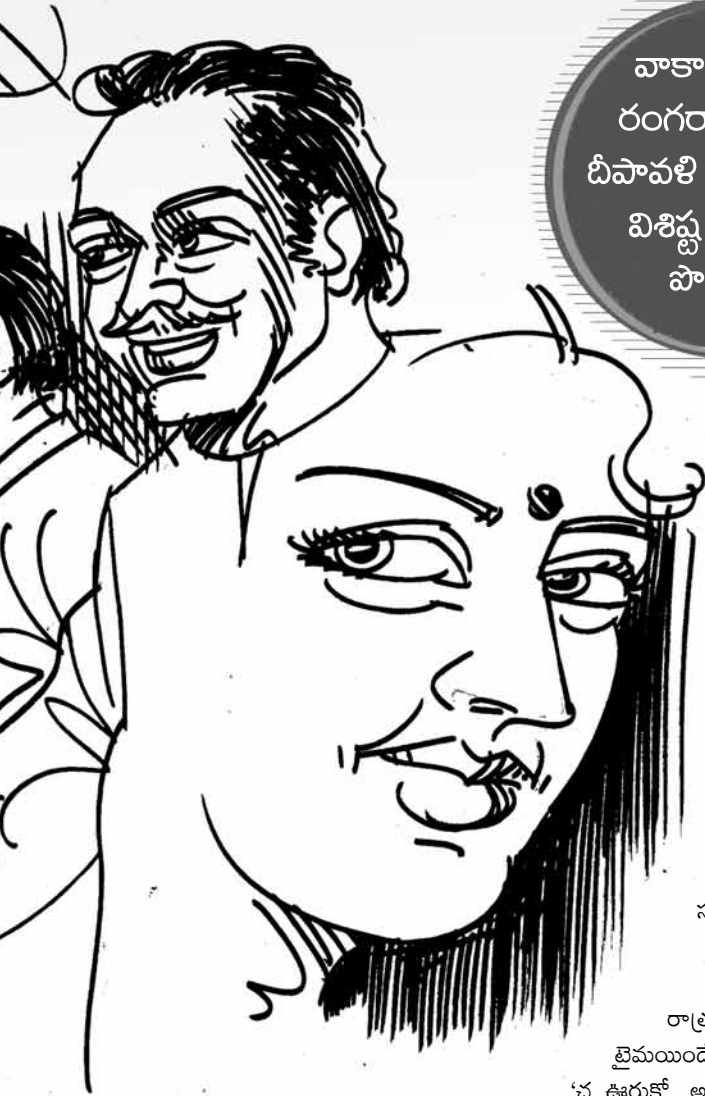
పూజా పునస్కారాలు ముగిశాయా. మారీచుల్లా మధ్యలో ఎంట్రీ ఇచ్చానా?

‘పూజా కైంకర్యాలు ముగిసి చాలాసేపయ్యింది బావా’ నవ్వుతూ నీళ్ల బాటిల్ అందించింది.

‘దేవుడికేమైనా విజ్ఞాపన పత్రాలు సమర్పించు కున్నావా దేవీ’

‘ఆ దేవరా. నా పతిదేవుని మనసు మార్చమని ఆ దేవదేవుణ్ణి శరణు జొచ్చాను’ అంటూ రిటార్డ్ ఇచ్చింది.

ఇంతలో కిందనుండి విసిరిన పేపర్ల చుట్టలు బాల్కనీలో పడిన శబ్దం. పూ విప్పేసి బాల్కనీలో బాసింపట్టు వేసుకు కూచున్నాను. చక చకా మూడు పేపర్లలో పెల్లి నంబంధాల పేజీలను ఆత్మతగా వెదికాను. మూడింటిలోనూ నా ‘ఆహ్వానం’ ఉంది. మా ఆవిడ కాఫీ తెచ్చి తనూ కూర్చుంది. కాఫీ తాగుతూ ఒకటికి రెండుసార్లు చదువుకున్నాను. పెద్దగా

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్వారక
దీపావళి కథల పోటీలో
విశిష్ట బహుమతి
పొందినది

పెనర పప్పుతో పెనరట్టు
వేసి అన్నాం అల్లం పలాసా
జీడి పప్పులు అద్ది పలమ
నేరు వేరుగల్లు ధూళిపాళ్ల
మిరప కాంచినేషన్ తో
చట్నీలు చేసి అందిస్తాను
బావా'

ఇంత పొడవు మెనూ
అంటే మీ అబ్బాయి వచ్చే
స్తున్నట్టు ఫోను చేసుంటాడు.
'ఆమ. ప్లెజ్ దిగిసి నీ
ఫోన్ కే చేశాడు. గంటలో
ఇంట్లో ఉంటానన్నాడు' ఎంత
సంతోషమో.

'బావా' గొంతులో మార్దవం.
భామా! ఏమిటే ఆ పిలుపు.
రాత్రంతా ఏవైంది. బాబోచ్చే
టైమయిందే. ఇప్పుడా పిలిచేది!

'ఛ ఊరుకో. అటుచూడు ముత్తుగారి మామీ
బాల్కనీలో కూర్చుంది. తెలుగు బాగా అర్థమవుతుంది'
నేనేమన్నానని! నీ గొంతు పలుకుతున్న పలుకులు
ముద్దగా ఉంటేనూ. కరోనా కాలం కదా
భయమేసింది.

'బావా ముహూర్తాలు దగ్గర పడుతున్నాయి కదా.
పెళ్లి పనులు మొదలు పెడదామని అంటావేమోనని.'
కరోనా అడ్డంపడక పోయింటే ఈ పాటికి మదురై
మీనాక్షమ్మన్ సన్నిధిలో మనపెళ్లి... అదేనే మన
షష్టిపూర్తి జరిగిపోయి ఉండేది. ఏదీ రోజులిలా
తగలడాయి. తగ్గక అప్పున్న గుడిలో ఫ్లాన్ చేద్దాంలే!
'బావా జోకులాపు. మా అన్నయ్య నిన్న కూడా
గుర్తు చేశాడు'

'సీంహాచలం బావా!? చెప్పు పనులు మొదలు
పెట్టామని' అన్నాను.

'నువ్వే చెప్పు బావా. మా అన్నయ్య
సంతోషపడతాడు' నర్సు గొంతులో ఆనందపు జీర.
'బావా. చాలా ఏళ్లుగా నలుగురున్న విషయానికి
ముగింపు బావా. థాంక్స్ బావా. పుట్టినంటికి

దూరమైపోతానేమోనని భయంతో రాత్రుళ్లు నిద్రపట్టేది
కాదు బావా. బావా మా బావ మనసు వెన్నపూస.
మొండి మనిషిని మా పుట్టింట్లో ఆదిపోసుకుంటారు
గానీ మా బావ మనసున్న మగాడు' అడ్డా అదుపూ
లేని ఉత్సుకత ఉబలాటం, ఉద్వేగం.

ఆగవే ఆగాగు. ఏంటా వెర్రి ఊపు. పూనకం
వచ్చిందానాగ. ముందీ పది లైన్లు చదువు, అనేసి
పెళ్లి పందిరి పేజీనిమడిచి చేతిలో పెట్టాను.

శ్రీహరికోటలో రాకెట్ లాంచ్ కు ఒక నిమిషానికి
ముందు ఎలాంటి పిన్ డ్రాప్ సైలెన్స్ ఉంటుందో
అలాగే ఉంది.

ఆమె తలెత్తి నా కళ్లలోకి చూసింది. ఆపై పేపర్
మీద జల జలా కన్నీళ్లు రాల్చేసింది.

ఇదేం చోద్యమే పిల్లా? పెళ్లి పందిరి ప్రకటన
చదివి కన్నీళ్లు పెట్టుకున్న మహిళామణివి
నువ్వేమోన!

ఆమె కళ్లనుండి ధారలు కారుతూనే ఉన్నాయి
'మనకు బంధుత్వాలు రక్తసంబంధాలతో పనిలేదు.
అప్యాయతలు అనురాగాలేమీ ఆక్కరలేదు. కుటుంబ
గౌరవం, వంశ ప్రతిష్టల గురించి ఎవరేం అనుకున్నా
ఖాతరలేదు' అంటూ నిలదీసింది. గేవులు గేవులుగా
అక్కసునంతా మాటల్లో వెళ్లగక్కింది.

'చూడు నర్సమ్మా! విను విను. ఎంతో ఆలోచించి
తీసుకున్న నిర్ణయం ఇది. మనకు జరిగిన చెడు
అనుభవాలు మన వంశంలో రిపీట్ అవడానికి వీలేదు.
మన బాబు మనం పడ్డ బాధలు మానసిక క్షోభ
పడగూడదు.'

'ఆ కారణంగానే మీ అన్నయ్య కూతురిని
వద్దనుకుంటున్నాను గాని ఆ పిల్లంటే నాకు గాని
వాడికి గాని ఎంతటి ప్రేమాభిమానాలున్నాయో నీకు
తెలిదా? ఏనాడైనా వాణ్ణి మీ వాళ్లకు దూరం
పెట్టానా? వాడు దూరంగా ఉన్నాడా? సెలవు
దొరికితే చాలు శ్రీకూర్మం శ్రీమాఖలింగం అంటాడు.
అరసవెల్లి ఎన్నిసార్లు వెళ్తుంటాడు. వాళ్లిద్దరూ
కళింగపట్నం బారువా బీచుల్లో తిరిగి రాలేదా?
నీలాపురం పక్షుల వలస కేంద్రానికి చిల్కా లేకులో
బోటు షికారుకు మనల్ని కూడా లాక్కెళ్లారే!
వంశధారకి నాగావళి కాలవలకి ముడిపెట్టాలని
ఎన్నిసార్లు తిరిగుంటారు. తనకి జగన్నాథస్వామి పేరు
పెట్టారని ఎన్నిసార్లు పూరికి వెళ్ళొచ్చారు చెప్పు?'

'అందుకేనా బావా! అది జరగలేదని ఇది
జరగనివ్వడం లేదు. ఎంత నలిగిపోతున్నామని. ఆ
జంటను చూసి దిష్టి పెట్టని వాళ్లు లేరంటే నమ్ము.
బావా ప్రపంచంలో మేనమరదళ్లను చేసుకున్న
వాళ్లంతా కష్టాలే పడుతున్నారా? ఏ రక్త సంబంధం
లేని సంబంధాలన్నీ గుజ్జనగూళ్లలో కాపురాలు
చేసుకుంటున్నాయా? ఇవన్నీ తెలియకే ఆ దేవుడు
ఈ దేవుడితో నాకు మూడు ముళ్లూ వేయించాడా
చెప్పు బావా!'

బాక్స్ కట్టి బాగానే వేశారు. మెయిన్ పేజీల మీద
ఒక లుక్కేశాను. హెడ్ లైన్స్ అన్నీ ఒకలాగే ఉన్నాయి.
రేపటి నుండి పరుగులు పెట్టే మెట్రో. మొహం
చాటేస్తున్న వర్షాలు. వాణికిస్తున్న నిరుద్యోగ భూతం.
అక్టోబర్ లో తిరువాత్తియూర్ గుడియాతమ్
ఉపవన్నికలు. చంద్రబాబు కేన్వాయికి ప్రమాదం.
భారత్ రష్యా సైనిక విన్యాసాలు. వాటికి తోడు
భయపెడుతున్న కరోనా వార్తలు. అక్టోబర్ మాసంలో
మరింత విజృంభిస్తుందట.

'బావా నేనిక్కడే ఉన్నాను. పెళ్లాన్ని పక్కన
పెట్టుకొని పేపర్లలోకి తల దూర్చేసుకుంటే
ఏమనుకోవాలి?'

నర్సూ అంటూ గోముగా పిలిచాను. మా ఆవిడ
పేరు అప్పలనరసమ్మ. నాకు చేస్తున్న సేవలను గుర్తించి
ఆమె పేరులోని నరసను సేవలకు మారుపేరైన నర్స్
అంటూ ముద్దుగా పిలుచుకుంటూ ఉంటాను.

నర్సూ! ఆదివారపు స్పెషల్ ఏవితే?
'ఉడిపీ ఉపారాధ్య. మహారాష్ట్ర ఉల్లి పెనుగొండ

కారాగి న చప్పుడయ్యింది. ఇద్దరం బాల్కనీ నుండి కిందికి తొంగి చూశాము.

‘నీ కొడుక్కి నా మేనకోడల్ని చేయకుండా మా ఊరును మా వాళ్లను నాకు దూరం చేస్తున్నావు. ఈ బాధ జీవితాంతం నన్ను వట్టి పీడిస్తూనే ఉంటుంది’ అనేసి పేపర్లను నా మీదికి విసిరేసి లోపలికి వెళ్లి పోయింది.

కారు దిగి న జగ్గునాయుడు తలెత్తి పైకి చూశాడు. నన్ను చూసి చిరునవ్వుతో ‘హామ్’ చెప్పాడు. నేను వెళ్లి డోర్ ఓపెన్ చేసి లోపల మా డోర్ ఎదురుగా ఉన్న లిఫ్ట్ డోర్ తెరుచుకుంది.

స్పెషల్ ప్రోగ్రామ్ ఘాట్ చేయాలని చెప్పి మొన్ననే డెప్రోడూన్ వెళ్లాడు. ‘టూర్ బాగా జరిగిందా నాన్నా’.

‘ఎక్స్‌లెంట్ నాన్నా. థ్రిల్లింగ్ ఎక్స్‌పీరియన్స్. లడాక్-పాంగాంగ్ లేక్ ఏరియాలోని మన బలగాలకు ఇన్స్పిరేషన్ ఇచ్చే ప్రోగ్రామ్ మంచిగా ఘాట్ అయ్యింది. 28 స్టేట్స్ నుండి 28 మంది లిరిసిస్టులతో రాయించి 73 మంది సింగర్స్‌ను సెలెక్ట్ చేసి పాడించారు. కోవిడ్‌తో బాలుగారు మిస్సయ్యారు. ఈ సాయంత్రం

‘అమ్మ అమ్మ ఆపమ్మా. పోలీసులకు వినిపిస్తుందే అమ్మ. వింటూ మనవేపు చూస్తారు. విన్నాక ఇంటికి దాకా వచ్చేసారే అమ్మ’ అనేసి గాభరా పడిపోతూ ‘నాన్నా ఏమైంది?’ అంటూ నావేపు చూశాడు.

మా రూమ్ కిటికీలు శాస్త్రీనగర్ పోలీసు స్టేషన్ కిటికీలు సమాన ఎత్తులో ఉంటాయి. మధ్యలో పెద్ద మామిడి చెట్టు. రాత్రి వేళల్లో ‘వాళ్ల’నుండి నిజాలను రాబట్టేందుకు వీళ్లు చేసే వీర ప్రయత్నాలను చూస్తూ ఉంటాము. ఆ దృశ్యాలను చూస్తూ మా నుండే నిజాలను కక్కించడానికి ప్రై చేస్తున్నట్టుగా ఊహించు కొని భయపడిపోతూ ఉంటాము.

నా చేతిలోని పేపర్లను చూపించింది. అయోమయంగా నావేపు చూశాడు. ఈనాడు పెళ్లి పందిరిని ఆంధ్రజ్యోతి తలంబ్రాలు సాక్షి పెళ్లిచూపులు పేజీలను వేరు చేసి బాక్స్ కట్టిన మేటర్‌ను చదవమన్నట్టు వాడి చేతిలో పెట్టాను.

చదివాడు. నావేపు చూశాడు. మరోమారు చదివాడు. మూడోమారు పేపర్లను మార్చిమార్చి చదువుతూ పగలబడి నవ్వాడు. నేను గోడవారనున్న

‘అమ్మా, నేను చెప్పే రెండు మాటల్ని శాంతంగా వినేసి నాన్న నిర్ణయం తప్పు అని నువ్వు నిర్ణయిస్తే నీ నిర్ణయం ప్రకారమే నడుచుకుంటాము. అమ్మా.. నేను దూరదర్శన్‌లో చేరాక ఎంతోమంది బాధల్ని నా కెమెరా కళ్లలో ఇముడ్చుకుంటూ ఉన్నాను. బాధితుల్ని ఓదార్చాను. వారిలో బాల్య వివాహాలకు బలైన ఎంతోమంది అమ్మలు బాల వితంతువులైన అక్కలు ఉన్నారు. ఎందరు మేనల్లుళ్లు మరెందరు మేనకోడళ్లు మేనరికపు మేలి ముసుగులో జీవితాల్ని బలి చేసుకున్నారో మరెంతమంది బ్రతుకుల్ని బలితీసుకున్నారో గణాంక వివరాలతో ప్రపంచానికి చూపించాము.

ఎడిట్ చేసి, వీరజవాస్ కుటుంబాలతో రేపే ఎల్లండో సేషన్‌కు డెడికేట్ చేస్తారు’.

‘ప్రౌడ్ ఆఫ్ యు బోయ్. యిట్ మస్ట్ బి ఎ గ్రాండ్ ట్రీబ్యూట్ టు అవర్ ఫోర్స్’ అంటుండగా వాడు నేరుగా వాష్ రూమ్‌లోకి వెళ్లాడు. నేను లగ్గేజీను సానిటైజ్ చేశాక లోపలికి తీసుకొచ్చాను.

‘అమ్మ వాకింగుకు వెళ్లిందా? కాలనీలోనేనా నాన్నా?’ తలా ఒక్క తుడుచుకుంటూ అడిగాడు.

ఏడుపును అభినయిస్తూ మా గదిని చూపించాను.

‘అవునా. ఏమైందే అమ్మా?’ అని పిలుచుకుంటూ వెళ్లాడు. వాడి వెనక నేనూ వెళ్ళాను. వాళ్లమ్మ మంచం మీద కూర్చొని చీరకొంగులో చీదుకుంటూ ఉంది. కొడుకు తల్లిని ఆనుకొని కూర్చున్నాడు.

‘ఏమైందమ్మా? ఇంటికొచ్చేసరికి నువ్వీలా, నాన్న అలా ఉంటే నాకెలా ఉంటుందమ్మా?’

నేను దోవీలాగా చేతులు కట్టుకు నిలుచున్నాను. ‘పుట్టింటితో నా బంధాన్ని తెగతెంపులు చేసే కుట్ర జరుగుతోందిరా ఈ ఇంట్లో’ అంటూ స్వరాన్ని పెంచింది.

స్టూల్ మీద రిలాక్స్ అయ్యాను. వాడు నవ్వుతున్నా నేను నవ్వలేదు.

‘నాకు ముందునుంచీ డవుటే రా నాన్నా! నువు నాన్న కొడుకువేనని’ నిష్ఠూరంగా అనేసి తనని ఏకాకిని చేశారన్నట్టుగా ఫీలవుతూ లైట్‌గా రాగాలు తీయడానికి గొంతు సవరించుకుంటోంది.

తల్లిని పొదివి పట్టుకొని సాంతస్వం చేకూరుస్తున్నట్టుగా మెత్తటి గొంతుతో శాంతి వచనాలు పలికాడు.

‘అమ్మా, నా కష్టాలు ఇష్టాలు ఆశలు ఆశయాలు అన్నీ మీవే కదమ్మ. నాకంటూ ఏమైనా ఉందీ ఉంటే అది మీరే కదమ్మా. మీ ఎదురుగా మీరు నిలబెట్టుకున్న మీ నిలుపుబడ్డాన్నే కదమ్మ నేను’

‘అవునుమరి. నీకూ మీ నాన్నకు నేనంటే వల్లమాలిన ప్రేమ. నేను బాధపడితే చూడ్తారు. అందుకే గామోసు ఇటువంటి దిక్కుమాలిన నిర్ణయాలు జరిగిపోతున్నాయి’ గొంతులో పీలగా శబ్దాలు కంటిన్యూ అవుతున్నాయి.

‘నా సుఖం కోసం బెంగలేని భవిష్యత్ కోసమే కదమ్మా నాన్న గారిలా నిర్ణయించారు’

‘అంటే ఉషతో పెళ్లయితే నీ సుఖం భవిష్యత్తు

నాశనమయి పోతుందని నిర్ణయించుకున్నారన్నమాట’

‘అమ్మా, నేను చెప్పే రెండు మాటల్ని శాంతంగా వినేసి నాన్న నిర్ణయం తప్పు అని నువ్వు నిర్ణయిస్తే నీ నిర్ణయం ప్రకారమే నడుచుకుంటాము. అమ్మా.. నేను దూరదర్శన్‌లో చేరాక ఎంతోమంది బాధల్ని నా కెమెరా కళ్లలో ఇముడ్చుకుంటూ ఉన్నాను. బాధితుల్ని ఓదార్చాను. వారిలో బాల్య వివాహాలకు బలైన ఎంతోమంది అమ్మలు, బాల వితంతువులైన అక్కలు ఉన్నారు. ఎందరు మేనల్లుళ్లు మరెందరు మేనకోడళ్లు మేనరికపు మేలి ముసుగులో జీవితాల్ని బలిచేసు కున్నారో మరెంతమంది బ్రతుకుల్ని బలితీసుకున్నారో గణాంక వివరాలతో ప్రపంచానికి చూపించాము. వేల సంఖ్యలో ఉన్న మేన శిశువుల ఆరోగ్య సమస్యలు అంగ వైకల్యాల మీద అంతర్జాతీయ సెమినార్లు పెట్టించాము. అయితే అమ్మా... దురదృష్టవశాత్తు ఆంధ్రాలో ఈ మేనరికాపు సంబంధాలకు సంబంధించి ఆశించిన ప్రోగ్రెస్‌ను అందుకోలేక పోతున్నాము. రీజన్స్ పాతవే. చదువులేకపోవడం అమాయకత్వం సెంటిమెంట్లు రక్త సంబంధాలు - టాప్ ఆఫ్ ఇట్ ఆస్తులు చెదిరిపోగూడదని. ఈ మాటలన్నది మేము కాదు. వరల్డ్ హెల్త్ అర్గనైజేషన్ నివేదికలు చెబుతున్నాయి. అమ్మా నామాటలు నమ్ముతావా?’

‘ఎందుకు నమ్మూ. అంటే నేనన్నమాట కర్క్టేనన్న మాట... చాన్సాళ్ల నుండే కుట్ర జరుగుతోందన్న మాట. బాబూ.. మేనరికాలు చేసుకున్నవాళ్లంతా దుఃఖార్తులేనంటావా. మీ నాన్నాను చెప్పమనరా!’

‘నువ్వు రైటేనమ్మ. నాన్నా రైటే. నేను కలిసిన వారందరూ బాధితులు కారు. తల్లిపిల్లలు సంతోషంగా ఉన్నవాళ్ళూ ఉన్నారు. కాకపోతే వీరి శాతం ఘమారు నలభై లోపే. నేనూ నీ మేనకోడలు ఆ లెక్కలోకి జమయితే అదృష్టమేనేనా తల్లీ. ఒకవేళ పొరపాటున మిగతా బాధితుల లిస్టులోకి జారి పోయామనుకో’ కొడుకు వివరణ పూర్తి కాకముందే ఆ తల్లి గుండె జారిపోయింది. వాడి నోటిని తన అరచేతితో మూసేసింది. చిన్న పిల్లాణ్ణి చేసి గుండెలకేసి అదుముకుంది. మాతృత్వపు వాత్సల్యాన్నంతా రంగరించి పెదాలతో బిడ్డ నుదుట ముద్దాడింది.

ఆ సాయంత్రం మళ్లీ అడిగాను. ‘మరోమారు ఆలోచించగూడదటే నర్రూ!’ అని. ‘నువ్వు వస్తే సుజాత గారు హేపీ అవుతారే’ అని. ఎకస్ట్రా జబర్లస్ చూస్తూ టీవీ ముందు కూర్చుంది అప్పలనరసమ్మ.

‘వద్దు బావా! కొత్త అలవాట్లు ఎబ్బెట్టుగా ఉంటాయి’ అంటూ డెప్పి పొడిచింది. ‘ఈరోజు నుండే బిగ్‌బాస్ సీజన్ ఫోర్ చూస్తూ ఉంటాను. ఇంతలో బాబుగాడు వచ్చేస్తాడు. టూర్ క బుర్రు చెప్పించుకుంటూ టైమ్ పాస్ చేసేస్తాను. నువ్వు వెళ్ళొచ్చేయి. నన్ను నెగ్లెక్ట్ చేసినా ఏం కాదు. కరోనా

అలాకాదు. సర్వాంతర్యామి జాగ్రత్త' అంటూ నవ్వేసింది.

* * *

మహాత్మా గాంధీ రోడ్డుకు ఆసుకొని అడయార్ ఆనంద భవన్. ఎదురుగా అష్టలక్ష్మి అపార్ట్మెంట్స్. దాంట్లో మా స్వంత ఆఫీసు ఉంది. కరోనా కారణంగా మూసేసే ఉంటోంది. దాన్ని చూసుకొని శివగామీపురంలోని డిమిట్ రావు గారింటికి చేరుకున్నాను. ఆయన సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. సుజాత గారూ అడిగారు. నా భార్య గారిని తీసుకొని వచ్చుంటే బావుండేదని. ఆవిడకూ తెలుసు. మా ఆవిడ ఎక్కడకూ రాదని. కాకపోతే ఫార్మాలిటీ. సానిటైజర్ పెట్ బాటిల్ ఫేస్ షీల్డ్ మాస్క్ ను చేతికిచ్చారు. అందరికీ ఇచ్చినట్లున్నారు. అందరూ కరోనా జాగ్రత్తల్లో ఉన్నట్లున్నారు. మొహాల్ని మూసేసుకోవడంతో గుర్తు పట్టలేదు గాని ఆ మూల శివశ్రీ, డా.భానుమూర్తి, మహాలింగప్ప కబుర్లాడేసు కుంటున్నారు. లాక్ డౌన్ తర్వాత స్ట్రెష్ లో చూసుకుంటున్నాము గాని కలుసుకోడం ఇదే. ప్రతి రోజూ ఇలియట్స్ బీచ్ లో కలిసి నడిచేవాళ్ళం. వారంతాల్లో సాయంత్రాలు కలుసుకునేవాళ్ళం.

గెస్టులు, బంధువులు కలిపి ఓ ముష్టిమందికి మించి ఉండరు. కరోనా భయంతో కుటుంబ సభ్యుల సమీపంగా హాజరు కాలేదు. డిమిట్ రావు రెండో కూతురు పూర్ణిమ కూతురి పదహారేళ్ల వసంతోత్సవం. కరోనా కాకుంటే ఓ ఉత్సవంలా చేసుండేవాళ్ళు. కార్యక్రమాలన్నీ అయ్యాక మా నలుగురం ఓ మూలగా కూర్చున్నాము.

డిమిట్ రావు వస్తూ నాతో అన్నాడు 'పేపర్లో మీ ప్రకటన చాలా సిగ్నిఫికెంట్ గా, అట్రాక్టివ్ గా ఉందండీ'

'ఏం ప్రకటనరోయ్' శివశ్రీ ఆతృతగా అడిగాడు. వాల్లిడ్డరూ క్లాస్ మేట్లు.

'ఈనాడు పెళ్లిపందిరిలో రా'

'నాకు తెలుగు చదవను రాదు కదరా'

'పేపర్లన్నీ క్లినిక్ లో పడేస్తారు. రేపు చూడాల్సిందే. సూర్యనారాయణ గారూ ఏమిటి విషయం' డా. భానుమూర్తి ఆరా తీశాడు. మహాలింగప్ప మా నలుగుర్ని ఆసక్తిగా గమనిస్తున్నాడు.

'మా అబ్బాయి కోసం పెళ్లి ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టానండీ.'

'శుభం. పెళ్లికూతుర్ని వెదికి పల్లకిలో ఎత్తుకొచ్చేసి పెళ్లి చేసేసారన్న మాట'

'మీ నోటి చలవ' అంటూ థాంక్స్ చెప్పాను. 'తెలుగు రాష్ట్రాలు తమిళనాడు, కర్నాటక నుండి పబ్లిష్ అయ్యే తెలుగు పేపర్ల సిటీ ఎడిషన్లలో ఈరోజున పబ్లిష్ అయ్యేటట్లుగా బుక్ చేశాను. ఆదివారం అయితే చాలామంది తీరిగ్గా చూస్తారని. మీకు వాట్సాప్ లో ఫార్వార్డ్ చేస్తాను. మీ మీ సర్కిల్స్ లో పోస్ట్ చేయండి. ఏమో మీ ఫ్రెండ్స్ లో

గెస్టులు బంధువులు కలిపి ఓ ముష్టిమందికి మించి ఉండరు. కరోనా భయంతో కుటుంబ సభ్యుల సమీపంగా హాజరు కాలేదు. డిమిట్ రావు రెండో కూతురు పూర్ణిమ కూతురి పదహారేళ్ల వసంతోత్సవం. కరోనా కాకుంటే ఓ ఉత్సవంలా చేసుండేవాళ్ళు. కార్యక్రమాలన్నీ అయ్యాక మా నలుగురం ఓ మూలగా కూర్చున్నాము.

ఎవరైనా ముందుకు రావచ్చును'.

'సార్. మాక్కూడా అవసరాలు దగ్గర పడుతున్నాయి. మీ పద్ధతేదో తెలిస్తే పూర్వవర్తే మేమూ ఫాలో అవుతాము' అన్నాడు మహాలింగప్ప ఉర్రఫ్ అప్పాజీ. కన్నడ కంఠీరవుడు మితభాషి, మృదు స్వభావుడు.

'ఏం లేదండీ. బ్రీఫ్ గా కాకుండా వివరంగా ఇచ్చాను'.

'వివరాలన్నీ గుప్పిట్లో పెట్టుకొని చెప్పి చెప్పనట్లుగా విప్పి విప్పనట్లు గా చూపి చూపనట్లుగా కాకుండా'

'నువ్వూగరా. కన్ఫ్యూస్ చేయకు. మీరు చెప్పండి' క్లుప్తంగా సబ్జెక్ట్ చెప్పి మిగతా వివరాలకు ఫోన్ నంబర్లు ఇచ్చి కాంటాక్ట్ కమ్మని చెప్పడం ఆనవాయితీ.

'ముఖ్యంగా పెళ్లి సంబంధాల విషయంలో కనీసపు వివరాలను చెప్పకుండా యాడ్ ఇస్తాము. ఎవరో ఒకరు రాకపోరు. తీరా వచ్చాక మమ్మల్ని చూసి షాక్ తింటారు. నాదా వామనావతారం. 5.1 మా ఆవిడ 5.7 జమాజెట్టిగా ఉంటుంది. మా వాడు 6. గీతను బోధించే కృష్ణమూర్తి. ఆజానుబాహుడు. అబ్బాయి కళ్ళద్దాలు పెట్టుకుంటేనే చూపు అనుతుంది. తీసేస్తే ఎడమకంటిలో తెల్లటి పూత. కన్ను పువ్వేసింది అంటామే అది. వచ్చిన వారికి ఇలా ఎన్నో అనుమానాలు గోచరిస్తాయి. వాటిని నేనే క్లారిఫై చెయ్యాలి. వాళ్ళు నన్నే అడగాలి. అడగలేరు. విషయం సెన్సిటివ్ కదండీ. వచ్చినవాళ్ళు మంచివాళ్ళు అయి కూడా ఈ కారణాలవల్ల సబంధం చేజారిపోతుంది'.

'అందుకని అన్నీ రాసేశారా పేపర్లో? వేయి అబద్ధాలాడైనా ఒక పెళ్లి చెయ్యమన్నార కదండీ!'

'ఇవి సామెతలు పుట్టినప్పటి నత్తెకాలపు రోజులుకావు కదండీ. మధ్యపెట్టి మసిపూసి మాయజేసి కార్యక్రమాలు జరిపించేశాక భగంపడడం మాకు

సుతరామూ ఇష్టంలేదు. చుట్టరికాల్లో దాపరికాలు ఎన్నో రోజులు దాగవంటారు. అందుకే టూకీగా టచ్ చేశాను. అర్థం చేసుకున్న వాళ్లే సంప్రదిస్తారు. ఎవరి టైమూ వేస్ట్ కాకూడదన్నది నా అభిమతం. నిజాయితీగానే పెళ్లి చేయాలనేది నా ప్రయత్నం'.

'వెరీగుడ్. పూర్వవర్తే నో కాంట్రోవర్సీస్ నో మనస్తాపాలు. ఇరువక్షాలు ఇష్టపడ్డాకే పెళ్లి జరిపించేస్తే ఆపై అన్నీ గుడ్ డేసే అన్నీ గుడ్ నైట్స్. ఒకసారి ఆ యాడ్ ను చదవండి స్వామీ. విని ఎంజాయ్ చేద్దాం. ఏం అప్పాజీ. నచ్చితే ట్రాన్స్ లేట్ చేసిస్తాం. ఫాలో అవుదురు గాని. మాకు రాయల్టీ పే చేయాల్సి ఉంటుందండోయ్'

'ఒక్క నిమిషం. పేపర్ రూంలో ఉంది' అంటూ వెళ్లి తీసుకొచ్చాడు డిమిట్ రావు.

'ఇహ చదవండి స్వామీ. అప్పాజీ సరిగా వినండి. అండరీస్టాండ్ కాకపోతే ఆపేసి క్లారిఫై చెయ్యమనండి'

మహాలింగప్ప నవ్వేసి 'మీరు చదవండి సార్' అంటూ నావేపు చూశాడు. నేను చదవడం మొదలు పెట్టాను.

'Invitation to Brides hailing from the Cities in Telugu States Tamil Nadu and Karnataka' అని కేప్షన్ పెట్టాను. ఆహ్వానం అని తెలుగులో రాశాను. తెలుగు రాష్ట్రాలు కర్నాటక తమిళనాడు పట్టణాలకు చెందిన తెలుగు కుటుంబాల లోని ఆడపిల్లను మా ఇంటి కోడలిగా ఆహ్వానిస్తున్నాము. ఉత్తరాంధ్ర సంప్రదాయాలను జీవనశైలి అలవాట్లు కట్టుబాట్లను అర్థం చేసుకొనే అనుకూల వంతురాలైన అమ్మాయి కోసమే ఈ పరిధిని కోరుకుంటున్నామే గాని మరో కారణం లేదని మనవి. చదువు తప్ప కులమతాల ప్రసక్తి లేదు. కట్న కానుకలను ప్రోత్సహించము. మాది వెనుకబడిన ప్రాంతము. ఆర్థికంగా సామాజికంగా వెనుకబడిన వర్గము. నేను కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగం చేసి రిటైర్మెంట్ పెన్ననర్న. ఎత్తు 5.1, నా భార్య అప్పలనరసమ్మ ఎత్తు 5.7 గృహిణి, జగ్గునాయుడు మా ఏకైక సంతానం. ఎత్తు 6.1, వయసు 25 సంవత్సరాలు. ఎడమకంటికున్న చూపు ప్రోబ్లమ్ (రెటీనా బ్లాస్టోమా)ను అధిగమించడానికి కళ్ళద్దాలు పెట్టుకుంటాడు. మినహా సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతుడు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగి. సంవత్సర ఆదాయం పది లక్షలు. మా నేపథ్యం, అభిప్రాయాలను నచ్చుకున్న వారు సంప్రదించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. డా. సూర్యనారాయణ చెన్నై doctorofarts. keyesyen@gmail.com' చదవడం పూర్తయింది.

'సింప్లి సూపర్బ్. యు ఆరి ఆ రోల్ మోడల్. నాకిద్దరూ కొడుకులే. లేకుంటేనా' అంటూ శివశ్రీ నవ్వేశాడు.

'నా ఇద్దరు కూతుళ్ళకీ పెళ్లిళ్ళయిపోయాయి. మీకు

తెలుసు. వాళ్లు మినహా మరెక్కడా నాకు పిల్లలు లేరు' సీరియోస్ గా అన్నాడు డిమిట్ రావు. మహాలింగప్ప ప్రతి మాటకూ నవ్వుస్తుంటాడు.

'నా పరిస్థితి అంతే బాబూ' అనేసి డాక్టర్ భానుమూర్తి నిట్టూర్పులు విడిచాడు.

'సరేగాని మన పరిచయమైనప్పటినుండి ఏ విషయం అడగాలని అనుకుంటూ ఉంటాను. సభ్యతకదాని..'

'నాకూ ఒక సందేహముంది రా. నేనూ అడిగేనా'

'అప్పాజీ. మీకేమీ అడగాలని లేదా'

'నాకంటే మీరు సీనియర్ నుండి. మీకే ప్రయోగిస్తే.

నేను లాస్టు ఛాన్స్ తీసుకుంటాను'

'మీరడగదలచుకున్నది ఒకటే. నేను చెప్పదలచు కున్నది మూడు విషయాలు. మొదటిది - మాకూ మా అత్తగారికీ సరిపడా ఆస్తి పాస్టులున్నాయి. నా భార్య మా అమ్మ తమ్ముడి కూతురే. నా ఆహ్వానంలోనే హింట్ చేశాను. పెళ్లి నాటికి నాకు ఇరవై రెండు.

పెళ్లిళ్లు చేసేస్తే మేము ఎదుర్కొన్న సమస్యనే జంటలన్నీ ఎక్స్పీరియన్స్ అవుతాయని గెరంటీగా చెప్పలేను గాని చాన్సెస్ ఉంటాయి. ఇహ రెండోది-ఆడపిల్లల్లో కన్సేప్ కావడానికి డెలివరీ చెయ్యడానికి కావలసిన శారీరక లక్షణాలను మన డాక్టర్ గారే చెప్పాలి'.

'విషయంలోకి నన్ను లాగారా. చెప్తాను. ఈరోజుల్లో చదువుకున్న ఆడ మగకు తెలుసండీ ఏ వయసుకు పెళ్లి చేసుకోవాలి. ఏ వయసులో పిల్లల్ని కనాలి అని. వారికి ఇళ్లల్లో నానమ్మలు అమ్మమ్మలు లేకపోయినా గూగుల్ తాతలు గూగుల్ నానీలు మామీలు ఆ లోటు తీర్చేస్తున్నారండీ. అయినా మీరడిగారు గాబట్టి మీకు తెలిసిన విషయాన్నే టూకీగా చెబుతాను.

మన సంతానానికి సంక్రమించే మంచి చెడు లక్షణాలు జెనిటిక్ గాను దానికితోడు కాంజెనిటల్ గా అంటే వంశపారంపర్యంగానూ పుట్టుకతోనూ వచ్చేవాటి ప్రభావమే ఎక్కువ. ముఖ్యంగా

చేస్తుందన్న మాట' అంటూ అప్పాజీ కామెంట్ చేశాడు.

'నేనైతే ఆడైనా మగైనా మినిమమ్ ఇరవై ఒకటి ఇరవై రెండు ఉండాలంటానండీ. అడోలెసెంట్ మారేజెన్తో మెంటల్ మెచ్యూరిటీ రాదండీ బాబూ. కుటుంబాలను మేనేజ్ చేయలేరు. లౌక్యం తెలిసుండాలి కదా. కంబైండ్ ఫేమిలీ సిస్టమ్ బెస్టు. నానీలు మామీలు పెంపకంలో పిల్లలు కూడా మంచిగా ఎదుగుతారు'

'అప్పాజీ. చెప్పాచ్చేదేమిటంటే పెళ్లికి మాత్రమే ఇవన్నీ చూసుకోవాలి. వేరే విషయానికి అవసరం లేదంటాడు' అని శివశ్రీ అనగానే అందరూ గుంభసంగా నవ్వుకున్నారు.

'నోర్యూయ్యరా. ఎంతసేపు అదే యావ' అంటూ డిమిట్ రావు 'చెప్పండి సూర్యనారాయణ గారు' అన్నాడు.

'నేను చెప్పే మూడో పాయింట్ వెస్ట్రన్ ఇంపార్టెంట్. మా వాడికి పదేళ్లప్పుడు డాక్టర్ సమరం గారు చెప్పినట్టుగానే మా మేనరికపు దుష్ఫలితం బయట పడింది. ఎడమ కంటిలో తెల్లటి పూత ఫార్మ్ అయ్యింది. మనం పువ్వేసింది అంటామే అది. మన డాక్టరుగారే తన ఫ్రెండ్ ఐన్స్పెక్టిన్స్ డా. రవికుమార్ ను కలిపించారు. దాన్ని రెటీనా బ్లాస్టోమాగా తేల్చారు. అడయారు కేన్సర్ ఇన్ఫిల్ట్రేట్ మేడమ్ డాక్టర్ శాంతగారి సౌజన్యంతో డాక్టర్ చంద్రశేఖరరావు గారు ఆపరేషన్ చేశారు. వారి దయవల్ల వీడికి కేన్సర్ కణాలు లక్షణాలు అపశేషాలు పూర్తిగా అంతమై పోయాయి. మై ఫేమిలీ ఈస్ గ్రేట్ ఫుల్ టు దెమ్ ఫర్ ఎవర్.

'ఇహ పిల్లాడిని పెళ్లి పల్లకి ఎక్కించేస్తే ఈయన రాధా కృష్ణా అంటూ ఊరిమీద పడ్డొచ్చుంటారు'

'ఇప్పుటికే ఎప్పట్నుంచో ఈయన ఊళ్ల మీద పడి తిరుగుతునే ఉన్నాడు. సార్. ఇన్నీ చెప్పి దాన్వెండుకు దాచడం. ఆ విషయాల్నీ షేర్ చేసుకోండి. మీరూ హేపీ అవుతారు. మేమూ హేపీ అవుతాము' అన్నాడు డాక్టరు.

నిజమేలెండి. ఇన్నేళ్లూ మా ఆవిడ దగ్గర దాస్తూ దాస్తూ ఇబ్బంది వడ్డాము. ఒక విషయాన్ని దాచిపెట్టడానికి పది విషయాలు అల్లి చెప్పాల్సి వచ్చేది. ఇహ చెప్పేయొచ్చు. చెప్పేస్తే టెన్షన్ ఫ్రీ అవుతాను అన్నాను.

'ఆ ఆ ఆ అవునా. సెకెండ్ సెటప్పా. మెత్తటి కత్తులన్నమాట. మేమేమో బయటపడి వాగేస్తూ ఉంటాము'

'నిజం శివశ్రీ గారు. సెకండుకు మించిన సెటప్పు అనుకోండి. విషయమేమిటంటే...మన డాక్టరు గారు ఆతని మిత్రభృందం నాకు పరిచయమున్న మరెవరైనా మంది డాక్టర్లు నన్ను సపోర్ట్ చేస్తున్నారు. మా పనితీరు గమనించి చేతులు కలుపుతున్న వాలంటీర్లు ఉన్నారు.

రావు గారు. మాకు పెళ్లయి పదేళ్లు దాటినా పిల్లా పీచూ లేరు. విజయవాడ వెళ్లి డాక్టర్ సమరం గార్ని కలిశాము. వారు అడిగిన మొదటి ప్రశ్న మేనరికమా అని. పెళ్లి నాటి వయసు. వారు అభిప్రాయపడింది మా మేడమ్ విషయంలో ఫిజికల్ గాను బయోలాజికల్ గా అవయవ నిర్మాణం సరిపడా జరగలేదనీ జరగకుండానే పెళ్లి చేసేశారని నిర్ధారణ చేశారు. మేనరికపు ఫలితాలు ఏవిధంగా ఉంటాయో కూడా వివరంగా చెప్పారు. ఆయన సలహాలు సూచనలతోమన డాక్టరు గారే మాకు వైద్యం చేశారు. మావాడు పుట్టాడు. కృతజ్ఞతగా డాక్టర్ భానుమూర్తి గారి వంక చూశాను.

తనకు పదిహేను పదహారు లోపు. చూడచక్కని జంట అనేవాళ్ళు. నేను 5.1 ఆమె కూడా అంతే ఉండేది. పెళ్లయి రెండేళ్లు దాటినా కడుపు పండలేదంటూ ఇంట్లో గొడవ. మరో పక్క హైల్ లో నెమ్మదిగా తేడా బయటపడుతోంది. మరో ఏడాది, రెండేళ్లు పిల్లల విషయంలో స్టాబిలైజ్. రాను రాను నేను ఆమె ముందు వామనుడైనై పోతున్నాను. ఆమె 5.6 దాటేస్తోంది. నాతో బయటకు రావడానికి ససేమిరా అనేసేది. సూళ్లూరుపేటలోని నా ఫ్రెండ్ డాక్టర్ కె. శ్రీనివాసులు రెడ్డితో మాట్లాడాను. ఎదుగుదల ఆపడానికి మందులు లేవని నేను ఎదిగే వయసును దాటిపోయానని తేల్చేశాడు. అప్పటి నుండి మేమిద్దరం కలిసి మా ఊరు గాని మా అత్తవారి ఊరుగానీ వెళ్లలేదంటే నమ్మండి. ఇందులోనే మీ సందేహాలకు సమాధానాలు దొరికేనుంటాయి'.

'అద్దమయ్యింది బాస్'

'ఇందులో ఒక నీతి ఒక హెచ్చరిక ఉంది. మీకు తెలియని విషయాలేం కాదు. పదహారు నుండి పద్దెనిమిది ఇరవై వరకు పిల్లల్లో ఎదుగుదల ప్రక్రియ జరుగుతూ ఉంటుంది. ఈ లోపల పొడవు పొట్టి నిర్ణయించలేము. ఇది మా విషయంలో సైంటిఫిక్ గా ప్రూవ్ అయ్యింది. ఆ పాయింట్ ను గమనించకున్నా

కాన్సెంగ్వినిటీ కేసుల్లో మరీ ఎక్కువ. వాటిని సరిదిద్దడం బ్రహ్మ ప్రహసనం. మనం పిలుచు కుంటున్న దైవాంగులు అంటే గుడ్డి చెప్పడు మూగ అంగ వైకల్యం ఆటిజం వంటి వాటిని సరి చెయ్యాలంటే డాక్టర్ చిట్టా ఎస్ ఆంజనేయులో డాక్టర్ తిరుమలశెట్టి శ్రీనివాసరావు, డాక్టర్ ఆర్ కరుణానిధి డాక్టర్ అంగంపల్లి సుచరిత గారి వంటి ఉద్దండులు పూనుకుంటే తప్ప సాధ్యపడదు'

'రావు గారు. మాకు పెళ్లయి పదేళ్లు దాటినా పిల్లా పీచూ లేరు. విజయవాడ వెళ్లి డాక్టర్ సమరం గార్ని కలిశాము. వారు అడిగిన మొదటి ప్రశ్న మేనరికమా అని. పెళ్లి నాటి వయసు. వారు అభిప్రాయపడింది మా మేడమ్ విషయంలో ఫిజికల్ గాను బయోలాజికల్ గా అవయవ నిర్మాణం సరిపడా జరగలేదనీ జరగకుండానే పెళ్లి చేసేశారని నిర్ధారణ చేశారు. మేనరికపు ఫలితాలు ఏవిధంగా ఉంటాయో కూడా వివరంగా చెప్పారు'.

ఆయన సలహాలు సూచనలతోమన డాక్టరు గారే మాకు వైద్యం చేశారు. మావాడు పుట్టాడు. కృతజ్ఞతగా డాక్టర్ భానుమూర్తి గారి వంక చూశాను.

'సూపరండి డాక్టరుగారు. సంతానం కలగడానికి హోమియో వైద్యం ఇంత అప్పెక్టివ్ గా వర్క్

వీళ్లతో కలిసి నెలలో రెండు రోజులు తెలుగు రాష్ట్రాల్లోని వెనుకబడ్డ ప్రాంతాల్లో అవేర్ నెస్ ప్రోగ్రామ్స్ పెడుతూ ఉంటాము. మరి ముఖ్యంగా ఉత్తరాంధ్రలో.

‘అవునా. ఏ విషయం మీదో చెప్పండి బాబూ. ఇంకుడు గుంతల మీదా? సేఫ్ సెక్స్ మీదా? దేని మీద?’

‘అగరా. ఆత్రం కాకపోతేనూ. చెప్తున్నాడు కదా. చెప్పనీ’

‘అడోలాసెంట్ మేరెజెస్ మరి ముఖ్యంగా కంసాంగ్వినిటీ. మేనరికపు పెళ్లిళ్లు. వాటి దుష్పరిణామాలు’.

‘ఇదే మా మిషన్. నేనూ మా అబ్బాయి కరోనా ముందు వరకు మార్చి వెళ్లేవాళ్లం. బాధితులమే బోధకులం కాబట్టి జనాల్లో సమ్మతం కలిగి విషయాన్ని పట్టుకుంటున్నారు’.

‘పట్టుకుంటున్నారనే మాట వింటే ఓ మాట చెప్పాలనిపిస్తోంది. కాకినాడ కోటేశ్వరరావు గారో గరికపాటివారో సామవేదం షణ్ముఖశర్మగారి ద్వారానో మన ప్రభుత్వాలు మేనరికాల మీద బాల్య వివాహాల మీద నాలుగు మాటలు చెప్పిస్తేనే మన జనాలు పట్టుకుంటారనిపిస్తోంది’

‘నువ్వొకడివి. జరిగే మాటలు చెప్పరా’ అంటూ ‘మీది ఎన్ జి ఓ లాంటి ఆర్గనైజేషన్ అన్నమాట’

‘లాంటిదే గాని’ డొనేషన్స్ మాటలేదు. ఎవరి ఖర్చులు వారివే. వసతి భోజనాలు ఊరి పెద్దల ఉభయం?

‘చాలా చాలా చాలా సంతోషం. మమ్మల్ని మీ తీములో కలుపుకోండి మాస్టారు. ఏమంటావురా?’

‘సార్. నేను మిమ్మల్ని లాస్ట్ ఛాన్స్ ఇమ్మని అడిగాను’ అంటూ మహాలింగప్ప నావేపు చూసి అడిగాడు.

‘భలే వారండీ. అడగండి సార్. మీకు అడ్డేటి’

‘మీవాడు సత్యభామలో కదా విజువల్ కమ్యూనికేషన్ చేసింది. దూరదర్శన్లో చేరాడేమండీ’

‘ఆ తర్వాత న్యూజిలాండ్లో రెండేళ్లు పీజీ కూడా చేసాచ్చాడు. మీకు తెలియదేమో’ అన్నాడు శివశ్రీ.

‘మనమెప్పుడూ పర్సనల్ విషయాలు మాట్లాడుకున్నది లేదు కదండీ’ అన్నాడు అప్పాజీ.

దూరదర్శన్కు ఛాలెంజింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ డిజైన్ చేసి గుర్తింపు తెచ్చుకోవాలని వాడి కోరిక. దానికి ఓ పేరుంది కదా. దూరదర్శన్ అనగానే అది ప్రజలకు చాలా దూరంగా ఉంటుందని. ఆ పేరును పోగొట్టాలని వీడి పట్టుదల

‘వావ్. అలా అయితే సూన్ హి వుడ్ చైర్ ద చైర్ ఆఫ్ ద చైర్మన్’

అప్పాజీ మాటలు నాకు మంచిగా అనిపించాయి. థాంక్స్ చెప్పాను.

‘రెండోది. ఇది బాగా పర్సనల్. మీకిష్టమైతే సంతోషం. కాదనుకున్నా మన ఫ్రెండ్షిప్ కంటిన్యూ అవ్వాలి’ అంటూ ఆగాడు. ఫర్వాలేదు చెప్పండి స్వామీ అన్నట్లు అతనివేపు సవ్యతూ చూశాను.

‘మేం దూరంగా వెళ్లిపోతారేండి’ అంటూ శివశ్రీ లేవబోయాడు.

‘భలేవారే. సీక్రెట్స్ ఏం లేవు. కూర్చోండి కూర్చోండి. మీరూ వినాలి’ అనేసి మొదలుపెట్టాడు అప్పాజీ ‘మీకు గుర్తుందా. మనిద్దరం స్కూల్ దే స్కూల్ ఫీ దే రిపబ్లిక్ దే, ఇండిపెండెన్స్ దే, టీచర్స్ దే, పేరెంట్స్ దే అంటూ అడయారు సి.ఎల్.ఆర్.ఐ సెంట్రల్ స్కూల్లో కలిసే వాళ్లం. మా అమ్మాయి నైన్స్. మీ వాడు ప్లస్ టు. మీ అబ్బాయి నాకు గుర్తే. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే మంచి రోజు చూసుకొని మా అమ్మాయిని చూసుకోడానికి మా ఇంటికి ఆహ్వానిస్తున్నాను. తప్పకుండా రండి సార్ అన్నాడు.

మహాలింగప్ప మాటలకు ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యపోయాను. లేచి నిలబడి సంతోషంతో నమస్కారం చేశాను.

‘వా వా వా... వో పోడు’ అని శబ్దం రాకుండా అరుస్తూ ‘మేమే బోయాలం పెళ్లి పల్లకి మోయడానికి’ అంటూ వాళ్లు మా ఇద్దర్నీ అభినందించారు. ★

జాగృతి చందా
రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి
ప్రత్యేక తగ్గింపు

కరోనా కారణంగా ప్రత్యేక సౌకర్యం

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునే వారికి రూ.100/-
(రూ. 650/-లకు బదులుగా రూ. 550/-లు),

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ చేసుకునేవారికి రూ.200/-
(రూ.3000/-లకు బదులుగా రూ.2800/-లు)

తగ్గింపు కలదు.
రెన్యూవల్ చేయునప్పుడు పాత మొబైల్ నెంబర్తో పాటు
చందా కోడ్ను కూడా తప్పక రాయాలి.

1 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ.550 /-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8242>
లింక్ని ఉపయోగించండి

5 సం॥ చందా రెన్యూవల్ రూ. 2800 /-
కోసం పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా
<http://payit.cc/S8309>
లింక్ని ఉపయోగించండి

ఈ ఆవిశాశం 2021 మార్చి 31 వరకు మాత్రమే.

(2020 జనవరి 1 నుండి 2021 మార్చి 31 మధ్యకాలంలో చందా పూర్తవుతున్న వారికి మాత్రమే ఈ తగ్గింపు కలదు.)

కొత్తగా 1 సం. చందా కట్టేవారికి రూ. 650/-,
5 సం.ల చందా కట్టేవారికి రూ. 3000/- లు మాత్రమే.

మీ చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్ కోడ్ లేదా వాటి క్రింది లింక్లను ఉపయోగించండి.

1 సం. చందా రూ. 650/-
<http://payit.cc/S14814>

5 సం.ల చందా రూ. 3000/-
<http://payit.cc/S14813>

వివరాలకు : 040-27561453, 9959997013
పూర్తి వివరాలు 4వ పేజీలో..

జగత్తంతా చాతుర్వర్ణం

‘చకార’ ఈ జగత్తంతా చాతుర్వర్ణం అన్నారు. అంటే నాలుగు వర్ణాలుగా చెప్పటానికి యోగ్యత కలిగి ఉన్నది. నిలువుగా క్రమ పద్ధతిలో నడిచే మానవులం ఒక వర్ణం అయితే, అడ్డంగా నడిచే పశువులూ, పక్షులూ, క్రిమి కీటకాలు తిర్యక్ అనే ఒక వర్ణం. ప్రాణం ఉన్న లేకున్నా ఒక వర్ణ కదలక పడి ఉండేవి చెట్లు, రాళ్లు ఇవి ఒక వర్ణం.

ఇవన్నీ ఇలా పనిచేస్తున్నాయంటే వాటి వెనకే కొన్ని దివ్యమైన శక్తి విశేషాలు, మనిషి బుద్ధికి అందనివి ఎన్నో ఉన్నాయి. ప్రమిద తీసుకొని రాగలం. అందులో నెయ్యి పొయ్యిగలం. దూదితో వత్తు పెట్టగలం. అగ్నిపెట్టెతో అగ్ని పుల్లని గీసి దీపం వెలిగిస్తున్నాం. ఆ వచ్చే వేడి లేక కాంతి వీటన్నింటికన్నా విలక్షణమైన శక్తి విశేషం కలది. దాన్ని దివ్యం, దేవ, సుర అని ఒక వర్ణంగా చెబుతారు. సుర సర తిర్యక్ స్తావర జాతులనే చాతుర్వర్ణం అని అంటారు.

ఈ నాలుగు వర్ణాలను చేసిన వాడు. ‘వేద శబ్దేభ్య ఏవ’ వేద శబ్దంతో చేశాడని శాస్త్రం చెబుతుంది. అంటే ఈ సృష్టి అంతా వేద శబ్దంలో లయమై, కొత్త రూపం సంతరించు కొంటుంది. ఆ ‘వేద’ శబ్దంకు అంత శక్తి ఉందన్న మాట.

పండుగల్లో పరమాన్నాన్ని భగవంతునికి ఆరగింపు చేస్తాం. అందులో శ్రీకృష్ణ ప్రేమను నింపి దాన్ని తిరిగి ఆరగించటానికే ఆయనకు నివేదిస్తామని పెద్దల మాట.

మన పూర్వులు దానిలోని అంతర్యాన్ని గ్రహించే భగవంతునికి పరమాన్నం సమర్పించమని చెప్పారు. ఈ బియ్యపు కణాలే జీవుడు, దానికి ఉండే పొట్టే శరీరం. ఇది భగవంతుడు జీవుల్ని పండించాలి అని ప్రకృతి అనే క్షేత్రంలో నాటితే మనకీ శరీరం లభించింది. దాన్యానికి పైన ఎరువు రంగులో ఉండే పొర మన అనురాగానికి గుర్తు. ధాన్యాన్ని దంపి పైన ఉండే పొట్టుని తీసివేసినట్లే ఈ జీవుడు శరీరంతో సాగించే యాత్రలో సుఖాలు, దుఃఖాలు, కామాలు, క్రోధాలు, లాభాలు, అలాభాలు, జయాలు, అపజయాలు, ఐశ్వర్యాలు, అనైశ్వర్యాలు, జ్ఞానం, అజ్ఞానం ఇవన్నీ దంపి మనల్ని పొట్టు వీడేట్టు చేస్తాయి. ఇక అక్కడి నుండి వీడి యాత్ర సాగుతుంది.

ఇక ధాన్యాన్ని కడిగి వేయించి, ఉడికించినట్లే, జీవుడు ఆచరించిన శరణాగతి ఫలితంగా ముక్తి ఇలా లభిస్తుందని ఉపనిషత్తుల సారాంశం.

‘శ్రీషం ప్రపద్య ఆత్మవాన్ ప్రారభం పరి బుజ్య కర్మ శకలం ప్రక్షీణ కర్మాంతరః జ్ఞానా దేవ నిరంకుశేష్వర దయా నిర్భాణవ మాయాన్వయః హార్థా అనుగ్రహ లబ్ధం మధ్య దమని ద్వారాత్ బహిర్ నిగతః ముక్తః’

ఉపనిషత్తులు జీవుడు తన జీవనయాత్రను ఎలా కొనసాగిస్తాడో చెబుతున్నాయి. మనకు లభించిన కర్మ అనుభవం చేత తనలో ఫల, కర్మత్వాన్ని త్యాగం చేస్తూ, వాటి పట్ల పట్టు లేకుండా సాగించే జీవనయాత్రలో కర్మలు అన్నీ తొలగినట్లయితే ఈ హృదయంలో పరమాత్మ చూపిన మార్గంలోంచి బ్రహ్మరంధ్రం గుండా బయటికి ముక్కుడవుతాడు.

ఇలా పన్నెండు లోకాలను దాటుతూ విరజాస్వాతుడవుతాడు. జీవుడిపై ఉండే సూక్ష్మ శరీరం తొలగుతుంది. ధాన్యంపై ఉండే పొరను తీసినట్లుగానే విరజల్ జీవుడిని కడుగుతాడు. రజస్ సంపర్కం పూర్తిగా తొలగేట్టు చేస్తాడు పరమాత్మ. అప్పుడు జీవుడు పరమపదం చేరుతాడు. పరమాత్మ రూపం ధరిస్తాడు. దానివల్ల ఒకే సారూప్యం ఏర్పడుతుంది. అక్కడున్న ముక్త జీవులు ఇతన్ని పరమాత్మ వద్దకు తీసుకొని వెళతారు. భగవంతుని సాన్నిత్యం ఏర్పడుతుంది. అక్కడ పరమాత్మ-అమ్మ ఒడిలో వివిధ రకాల సేవలు అందిస్తూ, అనందం పొందుతాడు. అప్పుడు సాలోక్యం ఏర్పడుతుంది. ఇక చివరి స్థితి సాయుజ్యం. యుక్ అంటే కలసి ఉండేది. జీవుడికి జ్ఞానం, పరమాత్మకు కల్యాణ గుణాలు, వీటిలో ఇరువురూ కలిసి ఉండడమే సాయుజ్యం. దీన్నే మోక్షం అంటారు.

మొదట బియ్యాన్ని నేతిలో వేయించినట్లే అక్కడ స్నేహంతో వేయిస్తారు. భగవంతుడి కల్యాణగుణాలు పాలవంటివి, స్వచ్ఛమైనవి.

పాలు పశువుల నుండి వస్తాయి. ఉపనిషత్తులని పశువులని అనుకోవచ్చు. ఈ కల్యాణగుణాలనే పాలలో జీవుడు ఉడకాలి. భగవంతుని సేవ చేయాలనే రుచి ఇతనికి ఉండాలి. తన కల్యాణగుణాలను ఇవ్వాలని రుచి ఆయనకుండాలి.

ఈ రుచి అంతటా కలిసి ఉండాలి, తియ్యదనం వలె. ఇందులో జీవుడూ భగవంతుడూ కలిసి ఉన్నారా లేదా అన్నట్లుగా ఉంటారు. పరమపదాన్ని పోలిన ఈ పాయసమే పరమాన్నం. దానిలోని ధార్మిక మర్మం అందరికీ తెలియాలనే పరమాన్నంలోని ప్రధాన ఉద్దేశం.

మంచుమార్గం

ఉత్కృష్టమైన దారి

పసన పండును కోసే ముందు అరచేతులకు నూనె రాసుకోవాలి. లేకపోతే దాని పాలు బంకలా వేళ్లను పట్టుకుని వదలదు. అలాగే ముందు దైవ ప్రేమ అనే నూనెను అందించుకోవాలి. ఆ తరువాతనే ప్రాపంచిక ధర్మాలను చేపట్టాలని అప్పుడే దైవానుగ్రహం లభిస్తుందని పెద్దలు చెబుతుంటారు. అందుకు వ్యక్తిగతంగా, ప్రత్యేకంగా కొంత ఏకాంత సమయం కేటాయించాలి.

పాల నుంచి వెన్న దొరకదు. ముందు పాలను కాచి పెరుగుగా తోడుపెట్టుకోవాలి. తొందరపడి దాన్ని కదిపితే పెరుగు తోడుకోదు. పాలుగానే ఉండిపోతుంది. చిక్కని పెరుగును చిలకొట్టిన తరువాతే వెన్న లభిస్తుంది. ప్రపంచం నీళ్ల లాంటిది. మనసు పాల లాంటిది. పాలను నీళ్లలో పోస్తే అదంతా కలిసి ఏకమవుతుంది. వెన్నని నీళ్లలో వేస్తే అది తేలుతుంది. అలాగే, ఆధ్యాత్మిక శిక్షణకు ఏకాంత సాధన కావాలి. జ్ఞానమనే వెన్నను చిలికి తెచ్చుకోవాలి. ఒకసారి అది లభించాక ప్రపంచమనే నీటిలో ఉంచినా అది కలవదు.

ఈ స్థితికి చేరుకోగలిగే ఉత్కృష్ట మార్గం! ★

కరోనా కారణంగా మార్చి మాసంలో మూతపడిన థియేటర్లు కొన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో నవంబర్ మాసంలో తెరుచుకోగా తాజాగా తెలంగాణాలోని సినిమా హాల్లు డిసెంబర్ 4 నుండి చిత్ర ప్రదర్శనను ప్రారంభించాయి. చిత్రమేమంటే... గతంలో థియేటర్లలో ఓ కొత్త సినిమా వస్తోందంటే ఎంతో సందడి ఉండేది. అభిమానులు హంగామా చేసేవారు. మాస్ సినిమా కాకపోతే, కనీసం కొన్ని ఫీల్ గుడ్ మూవీస్ కారణంగా ఫ్యామిలీ ఆడియెన్స్ సందడి థియేటర్లలో కనిపించేది. కానీ ఇప్పుడు అదేమీలేదు. చాలా నిశ్శబ్దంగా, సదాసీదాగా థియేటర్లలో బొమ్మ పడింది!

నిశ్శబ్దంగా... బొమ్మ పడింది!

రామ్ గోపాల్ వర్మ చిత్రం

కరోనా
వైరస్

అనెలాక్ లో భాగంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాలకు అనుగుణంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ అనుకూలతను అనుసరించి థియేటర్లలో తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ సినిమాలను ప్రదర్శించవచ్చని తెలిపాయి. ఆంధ్రలో కాస్తంత ముందుగానే ఈ జీవో వచ్చింది, తెలంగాణాలో కేసీఆర్ ప్రభుత్వం ఆచితూచి వ్యవహరించి కాస్తంత ఆలస్యంగా జీవో విడుదల చేసింది. అయితే, యాభై శాతం ఆకృత్య పెన్సితో తమకు ఎలాంటి లాభం ఉండదని భావించిన సింగిల్ థియేటర్ల యజమానులు, లీజుదారులు మాత్రం థియేటర్లను తెరవడానికి ఆసక్తి చూపడం లేదు. అయితే, షాపింగ్ మాల్స్ కు అనుసంధానంగా ఉన్న మల్టీప్లెక్స్ థియేటర్ల యజమాన్యం సినిమాల ప్రదర్శనను ప్రారంభించింది. చిత్రం ఏమంటే... ఇలా థియేటర్లను ప్రారంభించిన కొద్దిపాటి ప్రదర్శన దారులకు ఇప్పుడు సినిమాలే కరువు అయ్యాయి. వీరంత హాల్స్ మూవీ 'టెనెట్'తో తమ ప్రదర్శన ప్రారంభించారు. కరోనా కాలంలోనే పలు దేశాలలో విడుదలై చక్కని స్పందన పొందింది 'టెనెట్' చిత్రం. ఇందులో భారతీయ నటి డింపుల్ కపాడియా ఓ కీలక పాత్ర పోషించడం విశేషం. ఈ సినిమా హిందీ, తెలుగు డబ్బింగ్ వర్షన్స్ ను కొన్ని సింగిల్ థియేటర్లలో ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఎంతో కొంత లాభానికి, ప్రేక్షకులకు

అలవాటు కావడానికి థియేటర్లు తెరిచినా, తెలుగు సినిమా నిర్మాతల నుండి మాత్రం వారికి సంపూర్ణ సహకారం అందలేదు. ఉదాహరణకు హైదరాబాద్ లోని మల్టీప్లెక్స్ థియేటర్లు 'టెనెట్' మూవీతో పాటు ఈ ఏడాది ప్రారంభంలో విడుదలై విజయం సాధించిన 'అల వైకుంఠపురములో', 'సరిలేరు నీకెవ్వరు', 'హిట్', 'భీష్మ' వంటి సినిమాలను ప్రదర్శించడానికి సిద్ధమయ్యారు. కానీ నిర్మాతలు, పంపిణీదారులు ముందుకు రాలేదు. బేరసారాల వ్యవహారం బెడిసికొట్టడంతో గత్యంతరం లేక తెరచిన మల్టీప్లెక్స్ లలో పాత హిందీ సినిమాలు, 'అర్జున్ రెడ్డి' లాంటి పాత చిత్రాలతో సర్దుకోవాల్సి వచ్చింది.

లాక్ డౌన్ టైమ్ లో థియేటర్లు మూసి ఉండటంతో దాదాపు పది పదిహేను డ్రయిట్ తెలుగు సినిమాలు ఓటీటీలలో విడుదల అయ్యాయి. వాటిని ఇప్పుడు థియేటర్లలో విడుదల చేస్తే బాగుంటుందని ఎగ్జిబిటర్స్ కోరుతున్నారు. ఓటీటీ ప్లాట్ ఫామ్స్ లో సభ్యులు కాని వారు ఆసక్తి ఉంటే థియేటర్లలో వీటిని చూస్తారన్నది వారి నమ్మకం. ఇక ఇప్పటికే విడుదలకు సిద్ధంగా ఉన్న కొన్ని సినిమాలు డిసెంబర్ 11 నుండి థియేటర్లలో సందడి చేయబోతున్నాయి. అలా రామ్ గోపాల్ వర్మ నిర్మించిన 'కరోనా వైరస్' అనే చిత్రం శుక్రవారం వస్తోంది. ఇక కరోనా కారణం విడుదల కాకుండా ఆగిపోయి, ఓటీటీలో స్క్రీనింగ్ జరుపుకున్న తమిళ డబ్బింగ్ సినిమా 'శక్తి' సైతం రిలీజ్ కాబోతోంది. సునీల్ కుమార్ రెడ్డి తెరకెక్కించిన 'వలస' చిత్రం సైతం అతి త్వరలోనే విడుదల కానుంది. ఈ చిత్రాలపై ప్రేక్షకులు ఏ స్థాయిలో ఆసక్తి చూపుతారనే ప్రశ్న అలా ఉండగా, సాయిధరమ్ తేజ్ నటించిన 'సోలో బ్రతుకే సో బెటర్'ను ఈ నెల 25 విడుదల చేస్తామని నిర్మాత బి.వి.ఎస్.ఎస్.

ప్రసాద్ తెలిపారు. ఈ సినిమాకు లభించే స్పందనపై ప్రతి ఒక్కరూ దృష్టి పెట్టారు. ప్రేక్షకులు కరోనా గురించి భయపడకుండా థియేటర్ కు వస్తే మాత్రం జనవరి నుండి మరిన్ని సినిమాలు విడుదలకు క్యూ కట్టడం ఖాయం. పైగా వివిధ దశల్లో ఉన్న సినిమా షూటింగ్స్ ను సైతం పూర్తిచేసే పని శరవేగంగా సాగుతోంది.

ఇదిలా ఉంటే... థియేటర్లు తెరచుకున్న నేపథ్యంలో తెలుగు నిర్మాతల మండలి తమ కోరికల చిట్టాను ఎగ్జిబిటర్స్, ప్రభుత్వాల ముందు విప్పింది. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనూ ఒకే విధానం కొనసాగా లని కోరుతోంది. టిక్కెట్ రేట్లను నిర్ణయించుకునే అధికారం నిర్మాతలకు ఉండాలని, ప్రైవేట్ టైమ్ లోని మూడు ప్రదర్శనలను చిన్న, ఫీల్ గుడ్ మూవీస్ కు కేటాయించాలని అడుగుతోంది. డ్రయిట్, డబ్బింగ్ తెలుగు సినిమాలను 60 శాతం, పరభాషా చిత్రాలను 40 శాతం ప్రదర్శించాలని, థియేటర్ ఆవరణలో సినిమాలకు వల్లసిన ఓడతంగా చేయాలని కోరుతోంది. సినిమాలను వర్సంటేజ్ సిస్టమ్ లో ప్రదర్శించాలని, నిర్మాతల నుండి నిర్వహణ ఖర్చులను డిమాండ్ చేయవద్దని చెబుతోంది. ఎగ్జిబిటర్స్ ఈ కోరికలపై ఎంతవరకూ సానుకూలంగా స్పందిస్తారనేది అనుమానవే. టిక్కెట్ రేట్లు పెంచుకునే వెసులుబాటును ఇప్పటికీ తెలంగాణ ప్రభుత్వం నిర్మాతలకు ఇచ్చింది. ఇది ఆంధ్రాలోనూ జరగాల్సి ఉంది.

ఏదేమైనా... ప్రేక్షకులను థియేటర్ కు ఎలా రప్పించాలి, వారిలో ఎలా భరోసా కల్పించాలి అనేది ఆలోచించకుండా ఇటు ఎగ్జిబిటర్స్, అటు ప్రొడ్యూసర్స్ తమ స్వప్రయోజనాలకే ప్రాధాన్యం ఇస్తే మాత్రం సినిమా బిండి ముందుకు సాగదు! ★

ఆయన కాషాయబట్టలు వేసుకోలేదు. ధరించినవైనా బిరిగిన బట్టలే. చీపురు పట్టి మురికిపాడలను శుభ్రం చేస్తూ (బాహ్యశుద్ధి), గోపాల, గోపాల దేవకి నందన గోపాల..’ వంటి భజనలను ఆలపిస్తూ (అంతఃశుద్ధి) రోజల్లా శ్రమించేవారు. అనంతరమే భిక్ష అడిగేవారు. ఏ చెట్టుక్రిందనో నిద్రపోయే వారు. విద్య ద్వారానే పేద, దళితుల ఉన్నతి సాధ్యమన్న సంస్కరణా పథంలో జీవిత మంతా, 51 ఏళ్ల పాటు సాగారు. పాఠశాలలు, వసతి గృహాలు, గోశాల, ధర్మ సత్రాలు- మొత్తం 60 నెలకొల్పారు. ఆయనే - సంత గాడ్గేబాబా. స్వచ్ఛతా ఉద్యమాన్ని విజయవంతంగా చేపట్టిన మొదటి వ్యక్తి.

23 ఫిబ్రవరి, 1876న మహారాష్ట్రలోని షేణగావ్ గ్రామంలో గాడ్గేబాబా జన్మించారు. తల్లిదండ్రులు సక్కుబాయి, ఝింగరాజ్ పెట్టినపేరు ‘దేబాజీ’. వారిది రజక కుటుంబం. ఆనాడు మూఢనమ్మకాలు, జంతుబలి, తాగుడు ఎక్కువ. తండ్రి తాగుడుకు లోనయ్యాడు. వస్తువులన్నీ అమ్మి తాగేవాడు. భార్యను కొట్టేవాడు. అంత్యదశలో ఆయన తప్పు తెలుసుకున్నాడు. కొడుకును తాగుడుకు దూరంగా పెంచమని భార్యకు చెప్పి మరణించాడు.

తల్లి నుండి లభించిన సంస్కారం

తండ్రి మరణానంతరం దేబా తన తల్లితో మేనమామ హంభీరరావు ఇంటికి చేరారు. ఆయన పెద్ద రైత. అక్కడ ఆ ఇద్దరు రోజంతా పొలం పనులు చేయాల్సి వచ్చేది. తల్లి వేకువనే 4గంటలకే లేచి పశువులకు మేతవేస్తూ, శ్రావ్యంగా పాటలు పాడేది. అదే దేబాను ప్రభావితం చేసింది. పశువులను మేపటానికి తీసుకు వెళ్లి, తల్లి పాడిన పాటలను పాడుతూ ఉండేవాడు. దేబాలో దయాభావం ఎక్కువ. ఒకసారి భిక్షాటన చేస్తూ కొందరు అంధులు వచ్చారు. మిత్రులతో కలిసి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న అంధులందరికీ అన్నదాన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించాడు. అలాగే అంటరాని వారితో స్నేహంగా ఉండేవారు. దీనిపై గ్రామంలో పెద్దగాడవే జరిగింది. ‘నీ కొడుకు అంటరానివారితో కలిసి మెలిసి తిరుగుతున్నాడని’ గ్రామస్థులు గొడవచేశారు. దేబా జంకలేదు. ‘అంధులు మనుషులు కాదా?’ అని ప్రశ్నించాడు. లోకజ్ఞానం వస్తున్నకొద్దీ చుట్టుప్రక్కల దళితవాడల ప్రజల సమస్యలు అర్థం కాసాగాయి. మిత్రులతో కలిసి ఒక బృందాన్ని ఏర్పాటుచేసి చుట్టప్రక్కల గ్రామాల్లో భజనలు నిర్వహిస్తూ ఉండేవాడు. పగలు పశువులను కాయడం, రాత్రి భజనలు- దినచర్యగా మారింది.

కాలానికి పట్టిన ము

కొండంత దైర్యం

‘కుంతా’ అనే బాలికతో దేబా వివాహం 1892లో అయింది. దేబా మామ చంద్రభాను ఒక షావుకారు దగ్గర రూ.1700 అప్పు తీసుకున్నారు. షావుకారు చక్రవర్తిపై చక్రవర్తి వేసేవారు. చంద్రభాను ఇంటికి వచ్చి అప్పు చెల్లించమని దుర్భాషలాడాడు. ఈలోగా చంద్రభాను మరణించాడు. అప్పు తీర్చాల్సిన బాధ్యత దేబామీద పడింది. మరింత కష్టం చేస్తూ కొంత అప్పుగా తీర్చాడు. దేబా రఠీదు అడిగితే షావుకారు వింతగా చూశాడు. ఆ అలవాటు అతడికి లేదు. ఆపైన చేసులో ఉన్న పంటను ఎత్తుకపోవటానికి షావుకారు గూండాలతో వచ్చాడు. అతడికి గుణపాఠం చెప్పాలని దేబా నిశ్చయించు కున్నాడు. శారీరకంగా షావుకారును ఎదిరించడంతో షావుకారు పలాయనం చిత్తగించాడు. స్థానిక పేద ప్రజలలో దేబా నాయకత్వంపట్ల విశ్వాసం ఏర్పడింది.

గృహత్యాగం

దేబా నివసిస్తున్న గ్రామం ప్రక్కనే రుణమోచన్ అనే పుణ్యక్షేత్రం పూర్ణానది ఒడ్డున ఉండేది. ప్రతి ఆదివారం ఉదయమే నదిలో స్నానంచేసి అక్కడగల ముద్గలేశ్వరునికి అభిషేకం చేసేవాడు. ఆలయ ప్రాంగణంలో దేబాజీకి ఎన్నో ఆలోచనలు రేకెత్తేవి. ఈ సృష్టి రహస్యం ఏమిటి? దేవుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు? ఈ దురాచారాలేమిటి? అనుకోకుండా రెండవ కొడుకు ముద్గలే చనిపోయాడు. అదే సమయంలో పూర్ణానది ఒడ్డున ఒక సాధువు తారసపడ్డాడు. ఆ ఇద్దరూ అక్కడ పాదుపడిన శివాలయంలో చాలా విషయాలు మాట్లాడుకున్నారు. ఆ సంఘటన దేబా జీవితంలో పెద్ద మార్పు తీసుకువచ్చింది.

సంత నామ్దేవ్, చోకామేశా వంటి నిర్గుణ భక్తుల ఆలోచనల ప్రభావం దేబాపై పడింది. భజనల సందర్భంగా దళితవాడలలో తిరుగుతున్నప్పుడు అంటరానితనం, ఆకలి, రోగాలు, మురికి, అవిద్య, మూఢాచారాలు దేబా దృష్టికి వచ్చాయి. ఈ సమస్యల నుండి పేదలను విముక్తం చేయాలనీ, అందుకే జీవించాలనీ నిశ్చయించుకున్నాడు. అప్పటికే దేబాకు ఇద్దరు కుమార్తెలు, ఒక కొడుకు - ఆలోకా, కళావతి, తల్లి గర్భంలోఉన్న గోవిందుడు. 1905 ఫిబ్రవరి 5న, తన 29వ ఏట కుటుంబాన్ని వదిలి పేదల ఉన్నతికోసం వచ్చేసాడు.

పదినూత్రాలు

దేబా రుణమోచనలో తొలి కీర్తన పాడాడు. ఆ గుడి మెట్లను శుభ్రం చేశాడు. పూర్ణానదిలో స్నానాల

కోసం శాశ్వత ఘాట్ ను భక్తుల శ్రమ, సేవతో నిర్మించాడు. తన తొలి సంకీర్తనల్లో ఆయన 10 సూత్రాలను చెప్పారు. **1) అప్పు చేసి తీర్చయాత్రలకు వెళ్లవద్దు. 2) అవులను, ఎద్దులను ప్రేమగా చూసుకోండి. 3) మీ పిల్లలను తప్పనిసరిగా చదివించండి. 4) దేవుడిపేరుతో మేకలను, కోళ్లను బలివ్వడం మానండి. 5) తల్లిదండ్రులను సేవించండి. 6) కట్నాలకు దూరంగా ఉండండి. 7) ఆకలిగొన్నవారికి అన్నం పెట్టండి. 8) అంటరానితనాన్ని పాటించకండి. 9) మద్యం సేవించకండి. 10) దైవాన్ని కీర్తించటం మర్చిపోకండి.** ఇవి ఆయన బోధనలు.

గ్రామ, గ్రామాన పర్యటన, బోధనలు

మొదట్లో బిరిగిన వస్త్రాలతో ఉన్న దేబాను చూసి కుక్కలు మొరిగేవి, కరిచేవి. పిల్లలు రాళ్లు వేసేవారు. పెద్దలు దొంగ అనుకుని తరిమేవారు. దళితవాడలలో వీధులు శుభ్రం చేసేవారాయన. ‘ఈ మురికివల్లనే అనారోగ్యాలు వస్తున్నాయి. మీరు ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే మీ వీధులను మీ ఇంటి చుట్టుప్రక్కల పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి’ అంటూ పాటలతో ప్రజలకు నచ్చచెప్పేవాడు. కొన్నిచోట్ల మొక్కలను నాటేవాడు. ఇలా గ్రామగ్రామం తిరిగేవాడు. చూస్తుండగానే దేబాను ‘గాడ్గేబాబా’గా ప్రజలు అప్యాయంగా పిలవటం ప్రారంభించారు.

అంటరానివారికి తొలి ధర్మశాల

మహారాష్ట్రలోని పండరీపూర్, ఆనంది, నాసిక్ వంటి తీర్థక్షేత్రాలకు దళితులు కూడా పెద్ద సంఖ్యలో వెళుతుండేవారు. అంటరాని వారు కనుక ఏ సత్రంలోను ప్రవేశం ఉండేదికాదు. ఈ స్థితి చూసి సంత గాడ్గేబాబా పండరీపురంలో దళితుల కోసం సత్రం నిర్మాణం చేపట్టారు. దళిత వాడల్లో బావులు తవ్వించారు. దళితులను విద్యావంతులను చేయటానికి పాఠశాల భవనాలు, వసతి గృహాల నిర్మాణం చేపట్టారు. కొందరు ఇతర కులాలవారు సైతం వీటికి స్థలాలను ఇచ్చేవారు. కొన్ని చోట్ల ‘గో-శాలలు’ ప్రారంభమయ్యాయి. తరువాత కాలంలో కుష్ఠరోగులకు ఆశ్రమాలు, చిన్నచిన్న ఆస్పత్రులు కూడా ప్రారంభమయ్యాయి. వారు స్వయంగా ఉదయం నుండి రాత్రివరకు కూలి పని చేసేవారు. దళిత యువకుల్లో ప్రేరణ కలిగేది. అడ, మగ అందరూ శ్రమదానం చేసేవారు.

పండరీపురం తరువాత నాసిక్, అలంది, దేహూ, అకుల్ వంటిచోట గాడ్గేబాబా ధర్మశాలలను కట్టించారు. ముంబయిలోని పార్వీ బ్రహ్మ కట్టించిన

రికిని కడిగినవాడు...

జేజే హాస్పటల్‌కు వచ్చేపోయే పేదరోగులు వారి బంధువులు ఎండలో, వానలో, చలిలో పడుతున్న బాధలుచూసి ఆసుపత్రి పక్కనే ఉన్న ఖాళీస్థలంలో ధర్మశాల కడితే బాగుంటుందని బాబా ఆలోచించారు. దీనికి అప్పటి ముఖ్యమంత్రి బి.జీ. ఖేర్ అండగా నిలిచారు. విరాళాలు సమకూరాయి. మూడంతస్తుల ధర్మశాల భవనం నిర్మాణమైంది.

చదువు ద్వారానే నిమ్మకులాల ప్రగతి

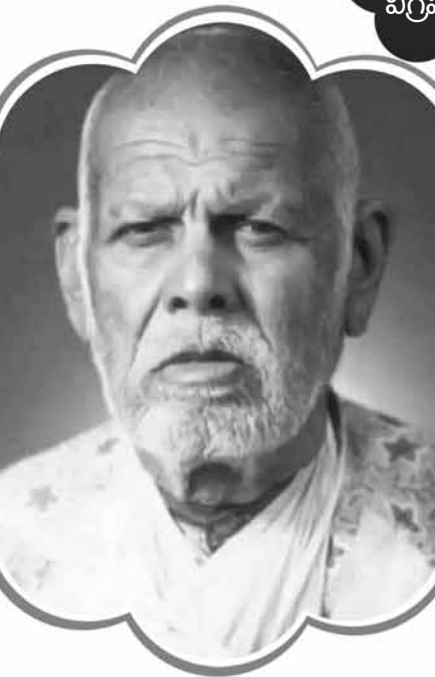
సంత్ గాడ్గేబాబా దళిత కుటుంబంలో జన్మించక పోయినా వారి హృదయంలో గొప్ప స్థానం సంపాదించుకున్నాడు. 1923 నాటికి డా॥ అంబేద్కర్ దళితుల ఉన్నతి కోసం ఉద్యమించకముందే సంత్ గాడ్గేబాబా వండరిపూర్‌లోని గోపాల్‌పురా రోడ్డులో ఛోకామేళా సత్రం నిర్మించి దళితులకు అప్పజెప్పారు. ఈ సత్రం నిర్మాణానికి రూ.11లక్షలు ఖర్చయింది. అంతపెద్ద మొత్తం ఆ రోజుల్లో వసూలు చేయటం ఊహకు అందదు.

ప్రవచనాలు చెప్పటమే కాదు. గాడ్గేబాబా న్వయంగా 31 విద్యా సంస్థలను, 15 వసతిగృహాలను, బాలికల పాఠశాలను, ఒక కళాశాలను, ఒక విశ్వ విద్యాలయాన్ని ప్రారంభించారు. ఈ సంస్థలన్నీ ఇప్పటికీ చక్కగా నడుస్తున్నాయి. ఇతరులు నడుపుతున్న అనేక విద్యా సంస్థలకు రైయత్ విద్యాసంస్థలు (కర్మవీర భావురావు పాటిల్ నిర్వహిస్తున్న) పీపుల్స్ ఎడ్యుకేషన్ సొసైటీ (డా॥ అంబేద్కర్ ప్రారంభించిన), డా॥ పంజాబ్‌రావ్ నడుపుతున్న విద్యాసంస్థలకు భూరి విరాళాలను అందజేశారు. 1952, ఫిబ్రవరి 8న, గాడ్గే మిషన్ బ్రస్టును ఏర్పాటుచేసి, ఆయన నడుపుతున్న 60కి పైగా విద్యాసంస్థలను ఒక గొడుగు కిందకి తీసుకువచ్చారు. వీటిలో తన కుటుంబ సభ్యులెవరికీ స్థానం కల్పించలేదు.

అస్పృశ్యులతో మమేకమై

సంత్ గాడ్గేబాబాను ఎవరైనా 'మీ కులం ఏమిటి?' అని అడిగితే 'మహర్', అనో, 'మాతంగ' అనో లేదా 'చర్మకారుడనో' చెప్పుతుండేవారు. దాంతో ఇతర కులాలవారు అవమానిస్తుండేవారు. కొట్టిన సందర్భాలు అనేకం. అయినప్పటికీ కేవలం సమస్యారంతో ప్రత్యుత్తరమిచ్చేవారు. మహారాష్ట్ర అంతా గ్రామ గ్రామానా వారికి వేలాదిమంది అనుచరులు వచ్చారు. వారు ఏమి చదువుకోలేదు.

'జ్ఞానం', 'చదువు' ప్రాముఖ్యతను సామాన్య ప్రజలకు, పేద ప్రజలకు అర్థమయ్యేభాషలో నచ్చచెప్పేవారు. 'మీ పిల్లలను చదివించండి. కొత్తబట్టలు కొనుక్కోవద్దు, పాతవీ, చిరిగినవీ ధరించినా ఫరవాలేదు. కంచాలను అమ్మండి. దోసిట్లోనే అన్నం తినండి. డబ్బుని ఆదాచేయండి. పిల్లలను

చదివించండి,' ఇలా సాగేవి బోధనలు.

అంధవిశ్వాసాలకు వ్యతిరేకంగా

దేబాకు సంతానం కలిగింది. ఆ సందర్భంగా మేకలను బలి ఇవ్వాలని, ఇది కులాచారమని బంధువులు ఒత్తిడి తెచ్చారు. 'మీకు మేక మాంసం పెట్టాలి, తాగించాలి. ఇదేమి ఆచారం? నేను నా తండ్రికి మాట ఇచ్చాను. ఇలాంటి అవచారం చేయను. ఒక శిశువు జన్మించిందన్న ఆనందంతో మరొక జంతువును బలి ఇవ్వడం ఏమి న్యాయం, ధర్మం?' అని గాడ్గేబాబా మొదట్లోనే ఎదురు తిరిగాడు. బంధువులకు శాకాహారమే పెట్టాడు. జంతుబలిని గాడ్గేబాబా తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. ఎక్కడ జంతువును బలి ఇస్తున్నా వెళ్లి నచ్చచెప్పేవారు. కొందరు మానేవారు కాదు. కొందరు వినేవారు. బలి కోసం ప్రజలు పెద్ద గొయ్యి తీసి తయారవుతుంటే, గాడ్గేబాబా తానే మొదట గోతిలోకి దిగి,

'ముందు నన్ను బలి ఇవ్వండి. జంతువులకంటే మనిషి ఉన్నాడు. జంతువులను బలి ఇవ్వడంకంటే మనిషిని బలిస్తే ఇంకా ఎక్కువగా కోరికలు నెరవేరుతాయి కదా!' అనేవారు. అలా ఎన్నోచోట్ల మాన్పించారు.

భారతీయ వ్యవసాయానికి ఆధారం గోవు. వ్యవసాయంలో ఎద్దులను హింసించడాన్ని వారు గాడ్గేబాబా అంగీకరించేవారు కాదు. ముసలి ఎద్దులను, ఆవులను కబేళాలకు పంపితే నిరసించేవారు. వాటిని రైతులు మేపలేకపోతే గోరక్షణ కేంద్రాలను ఏర్పరచాలని గాడ్గేబాబా చెప్పేవారు. ఇందుకోసం మూర్తి జాఫూర్‌లో ఒక భూస్వామి 56 ఎకరాల స్థలాన్ని ఇవ్వడానికి ముందుకు వచ్చాడు. ఆ స్థలం సాత్పూరా పర్వత శ్రేణుల్లో నాగర్‌వాడి గ్రామంలో ఉంది. అది ఎడారివంటి ప్రాంతం. ఉన్న ఒక్క బావిలో నీళ్లు విష పూరితమే. దానితో గాడ్గేబాబా స్వయంగా బావిలోకి దిగి, నీటి అడుగున ఉన్న విషపు మొక్కలను తొలగించి శుభ్రంచేశారు. నీరు మొత్తం తోడేసారు. తిరిగి మంచినీళ్లు వచ్చాయి. అవి మంచివేసని నిరూపించేందుకు బాబా తాను తాగి చూపించారు. దాంతో అక్కడ పెద్ద గోశాల ప్రారంభమైంది.

రుచి ఎరుగని రుషి

మాంసాహారి అయిన బాబా సాధువుగా మారినప్పటి నుండి కేవలం ఉల్లిపాయ ముక్క, చెట్టీలతో కూడిన రెండు జొన్నరొట్టెలే తినేవారు. అది మహారాష్ట్రలో అత్యంత పేదవారి ఆహారం- 'ఝంకాభంకర్'. దీనిని తప్ప జీవితాంతం ఏ రకమైన ఆహారం తినలేదు. పేదవారి కోసం అనేక అన్నదాన కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. ధనవంతులను ప్రోత్సహించి మిత్రులు తెప్పించే వారు. ఆయన మాత్రం తినేవారు కాదు. వారికి వడ్డించినా ఇతరుల చేత తినిపించేవారు. గాడ్గేబాబా సేవ, వినమ్రత చూసి సమకాలీన నాయకులు, మహాపురుషులు ఆయనకు సాగిలబడేవారు.

పండిత మాలవ్యాతో సంబంధం

గాడ్గేబాబా సంకీర్తన కోసం కాశీ వెళ్లారు. వారి రాకను తెలుసుకుని పండిత మదనమోహన మాలవ్య స్వయంగా వచ్చి గాడ్గేబాబాను కలిసి తాను ప్రారంభించిన హిందూ విశ్వవిద్యాలయానికి ఆహ్వానించారు. ఆ విశ్వవిద్యాలయాన్ని చూసి గాడ్గేబాబా ఎంతో ఆనందించారు. ఆరోజు సాయంత్రం గంగానది ఒడ్డున సంకీర్తన ఏర్పాటయ్యింది. సంకీర్తనలో 'కాశీ వచ్చిన మీరంతా విశ్వనాథునితో పాటు మాలవ్యా స్థాపించిన

విశ్వవిద్యాలయాన్ని కూడా చూడాలి. నిజమైన విశ్వనాథుడు ఈయనే. దేశం నలుమూలలనుండి వేలాదిమంది విద్యార్థులు ఇక్కడ చదువుకుంటున్నారు' అని మాలవ్య పట్ల బాబా గౌరవాన్ని ప్రదర్శించారు.

కుష్ఠరోగుల సేవలో

మహారాష్ట్రలో కుష్ఠరోగుల సంఖ్య ఎక్కువే. ఆ రోగం వచ్చినవారిని దగ్గర బంధువులు సైతం దూరంగా పెడతారు. వారిని చూసి గాడ్గేబాబా చలించిపోయారు. రోడ్డు ప్రక్కన కనబడిన అనేక మంది కుష్ఠరోగులను గుర్తించి, స్వయంగా స్నానం చేయించి, ఆహారంపెట్టి తనకు తెలిసిన ఆశ్రమంలో చేర్చించేవారు. ఈ సేవలో మెహర్బాబాతో కలిసి గాడ్గేబాబా పనిచేశారు.

1954 నవంబరులో పండరీపూర్‌లో విరలుని ఉత్సవాలు జరుగుతున్నాయి. మెహర్బాబా, గాడ్గేబాబా ఒకే సమయంలో పండరీపూర్ వచ్చారు. సంకీర్తన కోసం గాడ్గేబాబా వేదిక ఏర్పాటు చేసి, మెహర్బాబాను కూర్చోబెట్టారు. గాడ్గేబాబా ఆనందంతో సంకీర్తన చేస్తూ 'మెహర్బాబా అందరి మధ్య ఉండడం సంతోషంగా ఉంది. మీరందరూ ఆయనను దర్శించుకోండి. ఆయన జగద్గురువు. మీరింతవరకు విగ్రహరూపంలో ఉన్న విరలున్ని చూశారు. నేడు మానవరూపంలో ఉన్న పాండు రంగడిని చూస్తున్నారు. ఆయన ఆశీర్వాదం తీసుకోండి' అన్నారు.

గాంధీజీతో..

గాడ్గేబాబాను కలవాలని గాంధీజీ ప్రయత్నించారు. 30 నవంబరు, 1935లో గాడ్గేబాబా కీర్తనకోసం వార్ధా వెళ్లారు. అక్కడి నుండి సేవాగ్రామకు వెళ్లారు. గాంధీజీ, గాడ్గేబాబా అనేక విషయాలు మాట్లాడుకున్నారు. బాబా చీపురు తీసుకుని ఆశ్రమాన్ని శుభ్రంచేశారు. ఆశ్రమవాసులు మంచి ఆహారాన్ని పెట్టినా బాబా తీసుకోలేదు. పేదవారి ఆహారాన్నే స్వీకరించారు. ఆ ఆశ్రమంలో ఒక సంకీర్తన నిర్వహించారు. ఆ పాటలు విని గాంధీజీ ఆశ్చర్యపోయారు, ఆనందించారు. గాడ్గేబాబాను దుర్బ్వసనాల నిర్మూలన ప్రచార కర్తగా మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఖేర్ నియమించారు. ఒక వాహనాన్ని కేటాయించారు. తాగుడుతో పేదలు మరింత పేదరికాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. బాబా ప్రచారం, సంకీర్తనలవల్ల వేలాదిమంది తాగుడు మానేశారు.

కుటుంబ సభ్యులకు దూరంగా

తన కుటుంబాన్ని ఎప్పుడూ బాబా ఆడుకోలేదు. భార్యాపిల్లలు తమ కాయకష్టం మీదే జీవించేటట్లు చూశారు. తన అనుయాయులు ఎంతో అభిమానంతో తన కుటుంబ సభ్యులకు ఏమైనా వస్తువులను బహుమానంగా ఇచ్చినా వాటిని తిరిగి ఇతరులకు ఇచ్చివేసేవారు. వారి కుటుంబం కష్టాలమధ్య జీవించింది. చేతులు ఉన్నవి చేతిలోన రేఖలను

చూసుకోవటం కాదు, కష్టించి పనిచేయటం కోసం, ఇతరులకు సహాయం చేయటంకోసం అని వారు పదే పదే బోధిస్తుండేవారు.

గాడ్గేబాబాతో డా॥ అంబేద్కర్

డా॥ అంబేద్కర్‌కు సాధుసంతులపట్ల పెద్దగా శ్రద్ధలేదు. కాని గాడ్గేబాబా కీర్తనలను అనేక సందర్భాలలో శ్రోతలలో ఉండి విన్నారు. డా॥ అంబేద్కర్ న్యాయశాఖ మంత్రిగా ఉన్న సమయంలో మహారాష్ట్ర పర్యటనకు వచ్చారు. గాడ్గేబాబా ఆ సమయంలో అనారోగ్యంగా ఉన్నారు. సాయంత్రం డా॥ అంబేద్కర్ ఢిల్లీ వెళ్లవలసి ఉంది. అనారోగ్యంగా ఉన్న గాడ్గేబాబాను చూడటంకోసం డా॥ అంబేద్కర్ వచ్చారు. డా॥ అంబేద్కర్‌ను చూసి గాడ్గేబాబా లేచి కూర్చున్నారు. 'మీరు ఎందుకు వచ్చారు? మీ ప్రతి నిమిషం ఎంతో విలువైనది. మీరెంతో పెద్ద అధికారులు. నేను

సామాన్య ఫకీరుని,' అన్నారు. దానికి అంబేద్కర్, 'నా అధికారం రెండురోజులుంటుంది. అధికారం పోతే పట్టించుకునేవారే ఉండరు. మీకున్న అధికారం అమరమైనది' అన్నారు. ఆరోజు 14 జులై, 1949. బాబా ఆరోగ్యం బాగులేకపోయినా వారు ఓపిక తెచ్చుకుని డాక్యుమెంటును తెప్పించారు. పండరీపూర్‌లో తాను నిర్వహిస్తున్న చొక్కమేళా ధర్మశాలను పెద్దయ్యల్లు కులాల విద్యార్థులకు వసతిగృహంగా డా॥ అంబేద్కర్‌కు అందజేశారు. బాబా మాట్లాడుతూ 'బాబా సాహెబ్, కబీర్ ఏమిచెప్పాడో తెలుసుగా.... జీవితం క్షణికం. ఇవ్వాల్లినని రేపటికి వాయిదా వేయవద్దు. ధర్మశాలను మీకు అప్పచెప్పాలనే ఎప్పుటి నుంచో మనసులో ఉంది. ఇన్నాళ్లకి ఇది నెరవేరింది. కూతురికి పెళ్లిచేసి అత్తవారింటికి సాగనంపి తండ్రి ఉపశమనం పొందినట్లుగా ఉంది.' అని గాడ్గేబాబా అన్నారు.

1956లో గాడ్గేబాబా బొంబాయి జె.జె. ఆసుపత్రి, ధర్మశాల నిర్మాణంలో తలమునకలై ఉన్నారు. అంబేద్కర్ కలవడానికి రానున్నారని తెలిసి తానే కొలాబా వెళ్లారు. డా॥ అంబేద్కర్ మాట్లాడుతూ 'హిందూసమాజంలో అంటరానితనం అనాదిగా

వస్తున్నది. ఇది పోయేలాలేదు. నేను హిందువుగా పుట్టినా హిందువుగా చావను, ఏ మతంలో సమానత్వం ఉంటుందో ఆ మతాన్ని స్వీకరిస్తానని నేను 1935లో ప్రకటించాను. నేను మతం మారాలి. ఏ మతంలోకి వెళితే బాగుంటుందో సలహా ఇవ్వండి' అన్నారు.సంత గాడ్గేబాబా స్పందిస్తూ, 'అంబేద్కర్‌జీ నేను చదువులేనివాడిని. నాకు ఈ మతాల గురించి ఏం తెలుస్తుంది? అయితే ఒకమాట. మొత్తం నిమ్మకులాల జనమంతా మీ ఒక్కరి వెనుక ఉన్నారు. మీరు ఏది చెప్పితే అది చేస్తారు. కాబట్టి వారిని సరియైన మార్గంలో నడిపించండి. మీ చర్య దేశానికి, సంస్కృతికి నష్టం కల్గించరాదు' అని సలహా ఇచ్చారు.

1956 విజయదశమి రోజున డా॥ అంబేద్కర్ బౌద్ధధర్మాన్ని స్వీకరించారు. 'నేను గాడ్గేబాబాకు ఇచ్చిన మాటను నిలబెట్టుకున్నాను. ఈ గడ్డలో జన్మించిన బౌద్ధ ధర్మాన్ని స్వీకరించారు, విదేశీ మతాన్ని స్వీకరించలేదు' అని వివరించారు.

ఆఖరి కీర్తన

1956 నవంబరు నాటికి బాబా అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్నారు. బాంధ్రా పోలీసు లైన్సులో తాము చేస్తున్న సత్యనారాయణ పూజలో కీర్తన పాడవలసిందిగా పదేపదే ప్రాధేయపడటంతో వెళ్లారు. బాంధ్రా నుంచే కాక చుట్టుప్రక్కలనుండి వేలాదిగా జనం వచ్చారు. అనారోగ్యం వల్ల మౌనంగా ఉండా మనుకున్నా ఆ జనాలను చూసి గాడ్గేబాబా కీర్తన అందుకున్నారు.

గోపాల, గోపాల దేవకీ నందన గోపాల

తుకారం మహరాజ్ కీర్తనలతో ప్రారంభించి కీర్తనలు చాలాసేపు బాబా పాడారు. 'మీ అందరి సమక్షంలో భజన చేసినందుకు సంతోషంగా ఉంది. ఇవాళ మీరంతా నన్ను కలిసారు, చూశారు, మాట్లాడారు, ఇదే ఆఖరు కావచ్చు. నాకు ఆఖరి పిలుపు వినిపిస్తున్నది. మరణం నా ముందే ఉంది. మీ అందరి దర్శనంతో చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఇదే నా ఆఖరి కీర్తన. అందరికీ నా ధన్యవాదాలు' అంటూ ముగించారు.

చివరిరోజుల్లో గోరక్షణ కేంద్రమున్న నాగర్‌వాడీకి తీసుకువెళ్లమని గాడ్గేబాబా కోరారు. ఆయనను చూడడానికి రైల్వేసేషనులో పెద్దవత్తున జనం పోగయ్యారు. 'గోపాల, గోపాల..' నినాదాలు మిన్ను ముట్టాయి. అక్కడినుండి అమరావతికి చేరుకున్నారు. అమరావతి నుండి నాగర్‌వాడీకి వ్యాసులో ప్రయాణిస్తుండగానే మార్గమధ్యంలో 20 డిసెంబరు, 1956లో సంత గాడ్గేబాబా తనువు చాలించారు.

వారి అమర సందేశం ఇంకా అసంపూర్ణంగానే ఉంది.

భగవంతుడు విగ్రహాలలోనో, తీర్థ స్థలాలలోనో లేడు. దరిద్రనారాయణ రూపంలో నీముందే ఉన్నాడు. ప్రేమతో అతనికి సేవ చేయి. ★

భారత స్ట్రైకర్ విరాట్ కోహ్లా మరో ప్రపంచ రికార్డును నెలకొల్పాడు. సచిన్ టెండూల్కర్ పేరుతో గత పదిహేడు సంవత్సరాలుగా ఉన్న పన్నెండు వేల వన్డే క్రికెట్ పరుగుల రికార్డును అధిగమించాడు. కరోనాతో మసకబారిన 2020 వన్డే క్రికెట్ సీజన్ ను విరాట్ మిశ్రమ ఫలితాలతో ముగించాడు. వన్డే క్రికెట్లో విరాట్ పరుగుల జోరు, రికార్డుల హోరు కొనసాగుతోందనే చెప్పాలి. కరోనాతో కకావికలమైన 2020 వన్డే క్రికెట్ సీజన్ ను సైతం కోహ్లా ఓ అరుదైన ప్రపంచ రికార్డుతో ముగించాడు.

విరాట్ ఖాతాలో మరో రికార్డు

కాన్బెరాలోని మనూకా ఓవల్ వేదికగా ఆస్ట్రేలియాతో ముగిసిన ఆఖరి వన్డేలో విరాట్ ప్రపంచ రికార్డును సొంతం చేసుకొన్నాడు. వన్డే క్రికెట్లో అత్యంత వేగంగా, అతితక్కువ ఇన్నింగ్స్ లో 12 వేల పరుగుల మైలురాయిని చేరిన తొలి క్రికెటర్ గా నిలిచాడు. అంతేకాదు, అత్యంత వేగంగా 10 వేలు; 11 వేల పరుగుల రికార్డులను సైతం నెలకొల్పిన ఆటగాడిగా రికార్డుల్లో చేరాడు.

సచిన్ మొత్తం 309 వన్డేలు, 300 ఇన్నింగ్స్ ఆడి 12 వేల పరుగుల రికార్డు సాధిస్తే, కోహ్లా కేవలం 251 మ్యాచ్ లోనే 242వ ఇన్నింగ్స్ లో 12వేల పరుగుల శిఖరాన్ని అధిరోహించగలిగాడు.

12 వేల వన్డే పరుగుల మైలురాయిని గతంలోనే చేరిన క్రికెట్ దిగ్గజాలలో ఆస్ట్రేలియా మాజీ కెప్టెన్

రికీ పాంటింగ్ (323 మ్యాచ్ లు - 314 ఇన్నింగ్స్), శ్రీలంక మాజీ కెప్టెన్ కుమార సంగక్కర (359 మ్యాచ్ లు, 336 ఇన్నింగ్స్), సనత్ జయసూర్య (390 మ్యాచ్ లు, 379 ఇన్నింగ్స్), మహేల జయవర్ధనే ఉన్నారు.

ఈసారి సెంచరీ లేదు !

శతకాలకు మరో పేరైన విరాట్ కోహ్లా 2020 వన్డే సీజన్లో మాత్రం కనీసం ఒక్క సెంచరీ సాధించలేకపోయాడు. కరోనా దెబ్బతో 9 వన్డే మ్యాచ్ లు మాత్రమే ఆడిన విరాట్ మూడంకెల స్కోరును అందుకోలేకపోయాడు. 2008 సీజన్లో వన్డే అరంగేట్రం చేసిన కోహ్లా 2009 డిసెంబరులో ఈడెన్ గార్డెన్స్ మైదానంలో శ్రీలంకతో జరిగిన మ్యాచ్ లో తొలి సెంచరీని నమోదు చేశాడు. ఆ తర్వాత ప్రతి

క్రిడా కృష్ణ, 84668 64969

ఏడాది కనీసం ఒక్క శతకమైనా నమోదు చేస్తూ వచ్చాడు. 2008 సీజన్ మొత్తంలో కేవలం ఒక్క అర్ధశతకమే సాధించిన విరాట్ ఆ తర్వాత వరుసగా 11 ఏళ్ల పాటు కనీసం ఒక్క సెంచరీ అయినా చేస్తూ వచ్చాడు. 2017, 2018 సీజన్లలో ఆరేసి సెంచరీలు చేయడం విశేషం.

32 ఏళ్లకే 43 వన్డే శతకాలు బాదిన విరాట్.. సచిన్ పేరుతో ఉన్న అత్యధిక వన్డే సెంచరీల ప్రపంచ రికార్డును సైతం అధిగమించే అవకాశం లేకపోలేదు. ఆస్ట్రేలియా ప్రత్యర్థిగా అత్యధికంగా 9 శతకాలు బాదిన భారత క్రికెటర్ గా నిలిచిన సచిన్ రికార్డును సైతం కోహ్లా అధిగమించాల్సి ఉంది.

భారత క్రికెట్ కు 22 సంవత్సరాలపాటు పరుగులు, పలు ప్రపంచ రికార్డులతో అసాధారణ సేవలు అందించిన మాస్టర్ సచిన్ వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తున్న విరాట్ కోహ్లా తనదైన శైలిలో మరిన్ని ప్రపంచ రికార్డులు నెలకొల్పాలని కోరకుండా!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రోహిత్ టాప్

వైట్ బాల్ క్రికెట్లో భారత వైస్ కెప్టెన్ కమ్ డాషింగ్ ఓపెనర్ రోహిత్ శర్మ వరుసగా ఎనిమిదో ఏడాది సైతం తన ప్రత్యేకతను నిలుపుకోలిగాడు. వన్డేల్లో వరుసగా ఎనిమిదో సీజన్లో భారత్ తరపున అత్యధిక వ్యక్తిగత స్కోరు సాధించిన బ్యాట్స్ మన్ గా రికార్డుల్లో చేరాడు. వ్యక్తిగత కారణాలతో ఈ సీజన్ ఆఖరి వన్డే సిరీస్ కు దూరమైన రోహిత్ 2020లోనూ అత్యధిక వ్యక్తిగత స్కోరు చేసిన భారత క్రికెటర్ గా గుర్తింపు తెచ్చుకొన్నాడు.

2020 జనవరి 19న ఆస్ట్రేలియాతో ఆడిన వన్డే మ్యాచ్ లో రోహిత్ 119 పరుగులు సాధించిన విషయం తెలిసిందే. 2020లో భారత్ తరపున ఓ ఆటగాడు సాధించిన అత్యధిక స్కోరు ఇదే.

డిసెంబర్ మాసంలో ప్రవేశించింది ప్రపంచం. అంటే భూగోళానికి కరోనా పరిచయమై సరిగ్గా ఒక సంవత్సరం పూర్తయింది. ఎంత ఉత్సాహం! ఎంత విలయం. కానీ అదేమీ కంటికి కనిపించలేదు. ప్రతి తొమ్మిది సెకన్లకు ఒకరి వంతున బలి తీసుకుంది కొవిడ్ 19. ఒక వారంలో సగటు కరోనా మరణాలు ఇవి. రెండు లేదా మూడోదశను భరించిన గడచిన రెండు మాసాలలోనే ఐదు లక్షల మంది కరోనా కాటుకు గురై మరణించారు. గడచిన వారం చూస్తే సగటున నిత్యం 10,000 మరణాలు నమోదైనాయి. మరి మొత్తం మరణాలు! పదిహేను లక్షలు. ఈ ప్రపంచం మొత్తం మీద ఆరు కోట్ల యాభయే లక్షల మందికి కరోనా సోకింది. ఇందులో అగ్రస్థానం అగ్రరాజ్యం అమెరికాదే. అమెరికాకు ఇంకా కరోనా బెడద వదలిపోలేదని, వచ్చే రెండు మాసాలలో దాని ప్రభావం తీవ్రంగానే ఉంటుందని ఆ దేశానికే చెందిన సెంటర్స్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్ అండ్ ప్రీవెన్షన్ సంస్థల అధిపతి రాబర్ట్ రెడ్ఫీల్డ్ ఇటీవలనే హెచ్చరించారు. ఈ వైరస్ దాడి అమెరికా ఆరోగ్య చరిత్రలోనే అత్యంత దారుణమైనదిగా చెప్పాలని కూడా అన్నారాయన. అక్కడ ఒక్కవోటే 2,77,691 మరణాలు (డిసెంబర్ 2 వరకు) సంభవించాయి. మొత్తం కేసులు 1,41,50,813. అక్కడ ఇప్పుడు కరోనా మూడోదశ ప్రతాపం కనిపిస్తున్నది. కొన్ని దేశాలలో రెండోదశ కొనసాగుతున్నది. తొలిదశ విజృంభణ కంటే రెండు, మూడు దశలే ఆయా దేశాలను దారుణంగా కుంగబీస్తున్నాయి. కరోనా మరణాలు చాలా రికార్డులను బద్దలు కొట్టాయి. 2019 నాటి క్షయ మరణాల కంటే కరోనా మరణాలు ఎక్కువ. మలేలియా చావుల కంటే నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. ఇవి ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ చెప్పిన గణాంకాలు. భారత్ లో కరోనా కేసులు 95,34,964. మరణాలు 1,38,648 (డిసెంబర్ 3 నాటికి).

భారత్ లో కేసుల సంఖ్య కోటికి, మరణాల సంఖ్య లక్షన్నరకీ చేరుతున్న సమయంలో కరోనా వ్యాక్సిన్ వస్తున్న శుభవార్త తెలిసింది. వ్యాక్సిన్ కోసం ఇంకొన్ని వారాలు ఆగితే చాలునని మన ప్రధాని మోదీ కూడా చెప్పారు. డిసెంబర్ 4న ఆయన వ్యాక్సిన్ గురించి అఖిలపక్ష సమావేశం కూడా నిర్వహించారు. ధర, వ్యాక్సిన్ అందించడంలో పాటించే క్రమం వంటి అంశాలన్నీ ఆయన వివరించారు. డిసెంబర్ 2వ వారం నుంచి ఇది అందుబాటులోకి వస్తున్నది. కరోనా నిరోధక టీకా తయారీకి పోటాపోటీగా సాగుతున్న ప్రయోగాలు ఇప్పుడు ఖరీదైనవిగా మారిపోయాయి. అయితే వ్యాక్సిన్ వెనువెంటనే అందరికీ అందుబాటులోకి రాకపోవచ్చు. కానీ వచ్చే వేసవికి మాత్రం పది రకాల వ్యాక్సిన్లు అందుబాటులోకి రావడం ఖాయమని తేలింది. అమెరికాకు చెందిన విఖ్యాత ఔషధ తయారీ పైజర్, జర్మనీ వారి బయో ఎన్ టెక్ సంస్థ రూపొందించిన టీకా అత్యవసర వినియోగానికి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలియజేసింది. ప్రజలందరికీ కూడా టీకా అందించడానికి జరుగుతున్న పోటీలో ఈ విధంగా ఇంగ్లండ్ ప్రథమ స్థానంలో నిలబడింది. ఇంగ్లండ్ ఔషధ నియంత్రణ సంస్థ ఎంహెచ్ఆర్ఏ పైజర్ వినియోగానికి ఆమోదం తెలియజేయడంతో ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకుంది. జరిగిన అధ్యయనాలను బట్టి ఈ టీకా 95 శాతం ప్రభావశీలత కలిగి ఉన్నట్లు తేలిందని ఇంగ్లండ్ ఆరోగ్య శాఖ కార్యదర్శి హంకాక్ చెప్పారు. కరోనా మీద జరుగుతున్న పోరాటంలో ఇది పెద్ద అడుగు అని టీకా పంపిణీ మంత్రి వ్యాఖ్యానించారు. ఒక్క ఇంగ్లండ్ లోనే కాదు, టీకా లేదా వ్యాక్సిన్ రాక తొలిదశలో ఉత్పత్తి కొంత తక్కువగా ఉంటుంది కాబట్టి, ఏ దేశమైనా ప్రాధాన్యాలను నిర్దేశించుకోక తప్పదు. ఇంగ్లండ్

ప్రభుత్వం నాలుగు కోట్ల మోతాదులకు ఆర్డర్ ఇచ్చింది. 21 రోజుల వ్యవధిలో రెండు పర్యాయాలు ఈ టీకా తీసుకోవాలి. అమెరికా కూడా డిసెంబర్ మధ్యలో ఈ టీకాకు అనుమతించే అవకాశం ఉంది. వచ్చే రెండు మూడు సంవత్సరాల వ్యవధిలో తన

జనాభాలో 60 శాతానికి వ్యాక్సిన్ ఇవ్వవలసి ఉంటుందని ఆఫ్రికా తేల్చింది. 1.3 బిలియన్ జనాభా ఉన్న ఆఫ్రికా ఖండంలో దాదాపు 22 లక్షల మందికి (రాయ్టర్స్ వార్తా సంస్థ నివేదిక) వైరస్ సోకింది. 130 కోట్లకు మించి జనాభా కలిగిన భారత్ లో ఈ

వ్యాక్సిన్ అందచేయడం పెద్ద సవాలుని అంచనా వేస్తున్నారు. ఇక్కడే ఒక వాస్తవం గమనించాలి. డిసెంబర్ మాసాంతానికి ఐదు కోట్ల మోతాదులు ఉత్పత్తి చేస్తామని ఫైజర్ చెప్పింది. అందులో ఒప్పందం మేరకు సగం అమెరికాకు చెందుతాయి. మిగిలి రెండు మోతాదులు అవసరం కనుక, అమెరికా, బ్రిటన్లకు రెండున్నర కోట్ల మోతాదులు వెళ్లిపోతాయి. నిజానికి అమెరికా మొత్తం పది కోట్ల మోతాదులకు, యూరోపియన్ యూనియన్ 20 కోట్ల మోతాదులకు ఎప్పుడో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. కాబట్టి, ఫైజర్ ఉత్పత్తినే ఎంచుకుంటే మూడో ప్రపంచ దేశాలు కొద్దికాలం ఆగక తప్పదన్నది నిజం. కానీ ప్రపంచంలో అన్నిచోట్ల ఏకకాలంలో వ్యాక్సిన్ అందుబాటులోకి రావలసిన అవసరం ఉందని మాత్రం చెప్పాలి. ఒకచోట ఆలస్యంగా వ్యాక్సిన్ అందితే, సమస్య పరిష్కారం కూడా ఆలస్యం కాకతప్పదు.

దేశంలో వేయబోయే వ్యాక్సిన్ తొలి ప్రాధాన్యం కరోనా యోధులకు- వైద్య సిబ్బందికి, పోలీసులకు ఇస్తామని ప్రధాని మోదీ కొద్దిమాసాల క్రితమే ప్రకటించారు. మొదట పెద్దతరం వారికి, తరువాత తక్కువ ప్రమాదం పొంచి ఉన్న వయసు వారికి, చిన్నారులకు వ్యాక్సిన్ ఇస్తారు. దేశంలో వ్యాక్సిన్ పరిశోధన పురోగతి గురించి డిసెంబర్ 1వ తేదీన ప్రధాని స్వయంగా తెలుసుకోవడానికి అహ్మదాబాద్, పుణే, హైదరాబాద్ నగరాలలోని ఔషధ పరిశోధనాల యాలను సందర్శించారు కూడా. భారత్లో వ్యాక్సిన్ ఇవ్వవలసిన జనాభా 130 కోట్లు. అవసరమయ్యే మోతాదులు 260 కోట్లు. ఏటా టీకాలు ఇచ్చే నవజాత శిశువులే 2.67 కోట్లు ఉంటారు. నిజానికి ప్రపంచంలో ప్రజలందరికీ టీకా అనే కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించే దేశం మనదే. ఇందుకు పటిష్టమైన వ్యవస్థ కూడా ఉంది. వ్యాక్సినేషన్ కార్యక్రమం నిర్వహించే నర్సులు 40 లక్షలు ఉన్నారు. మనకు 27,000 శీతల గిడ్డంగుల చైన్లు ఉన్నాయి. కానీ కరోనా వ్యాక్సిన్కు ఇవి కూడా చాలవని అనుమానం ఉంది. వీటి సామర్థ్యం కూడా ఆ వ్యాక్సిన్కు చాలదని చెబుతున్నారు. మన దేశంలో ఏ వ్యాక్సిన్ అయినా 2 నుంచి 8 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ దగ్గర నిల్వ ఉంచుతారు. ఇక, ఆక్స్ఫర్డ్ యూనివర్సిటీ, దేశీయంగా తయారు చేసుకునే భారత్ బయోటెక్ వ్యాక్సిన్లను సాధారణ రిఫ్రిజరేటర్లలో ఉంచితే చాలు. కానీ, మోడెర్నా వ్యాక్సిన్ను 20 డిగ్రీల సెంటీగ్రేడ్ వద్ద నిల్వ చేయాలి. ఫైజర్ వ్యాక్సిన్ను 70 డిగ్రీల వద్ద నిల్వ ఉంచుతారు. భారత ప్రభుత్వం ఈ చివరి రెండు వ్యాక్సిన్ల మీద దృష్టి పెట్టింది. ఫైజర్, ఆక్స్ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం వారి ఆస్ట్రాజెనికా, మోడెర్నా వ్యాక్సిన్లకు పూర్తి స్థాయి సామర్థ్యం ఉందని తేలినట్లుతే భారత్ కూడా తన 130 జనాభాకు

పొరుగువారికి జీవించే హక్కు ఉండాలి!

బహిరంగ ప్రదేశాలలో మాస్కులు ధరించకపోతే ఇతరుల ప్రాథమిక హక్కు- జీవించే హక్కును, ఆరోగ్య హక్కును హరించినట్టేనని తేల్చి చెప్పింది భారత అత్యున్నత న్యాయస్థానం. ఈ విషయంలో కేంద్రం ఎప్పుడో విధివిధానాలు రూపొందించింది. ఇప్పుడు ఇలాంటి ఆదేశాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏం వచ్చింది? బహిరంగ ప్రదేశాలలో మాస్కులు ధరించనందుకు పట్టుబడ్డవారు కొవిడ్ కేరీ కేంద్రాలలో పని చేయాలని గుజరాత్ హైకోర్టు ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఈ ఉత్తర్వులు రద్దు చేయాలని ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోర్టుకెక్కింది. గుజరాత్ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు కొట్టివేసినా, మాస్కులు ధరించకపోతే అవతలి వారి హక్కులకు భంగం వాటిల్ల చేసినట్టేనని మాత్రం అత్యున్నత న్యాయస్థానం తేల్చి చెప్పింది. గుజరాత్ హైకోర్టు తీర్పును ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సవాలు చేయవలసి వచ్చింది. హైకోర్టు వారి ఆశయం మంచిదే అయినా, సాధారణ ప్రజలని, అంటే నిపుణులు కాని వారిని కొవిడ్ కేంద్రాలలో సేవల కోసం పంపిస్తే కేసులు మరిన్ని పెరుగుతాయని సాలిసిటర్ జనరల్ తుషార్ మెహతా వాదించారు. దీనికి సుప్రీం కోర్టు ఆమోదించి, హైకోర్టు ఆదేశాలు కొట్టి వేసింది. అయినా దేశంలో కరోనా అంతమైపోయినట్టు, ఇక ముక్కు గుడ్డకు వీడ్కోలు చెప్పవచ్చునన్నట్టు దేశంలో చాలామంది వ్యవహరించడం సరైనదే కాదు. ఒకరోజు వ్యాక్సిన్ ఇచ్చే తగ్గినా ఇంకొక రోజు కేసులు పెరిగిపోతున్నాయి. మరణాల సంఖ్యలో పెద్ద బృహత్తర పథకం మార్పు లేదు. డిసెంబర్ 3 నాటికి దేశంలో 95 లక్షల కేసులు పైగా గురించి ఆలోచించ నమోదైనాయి. కోటి సంఖ్యకు చేరుకోవడానికి పెద్దగా సమయం వలసి ఉంటుంది. కరోనా పట్టుదు. ఇలాంటి సమయంలో కేంద్రం ఇచ్చిన సామాజిక దూరం, మాస్కు ధరించడం వంటి ఆదేశాలను పాటించక తప్పదు. దీనిని సుప్రీంకోర్టు గుర్తు చేయవలసి రావడమే వింత. ★

వ్యాక్సిన్ ఇచ్చే తగ్గినా ఇంకొక రోజు కేసులు పెరిగిపోతున్నాయి. మరణాల సంఖ్యలో పెద్ద బృహత్తర పథకం మార్పు లేదు. డిసెంబర్ 3 నాటికి దేశంలో 95 లక్షల కేసులు పైగా గురించి ఆలోచించ నమోదైనాయి. కోటి సంఖ్యకు చేరుకోవడానికి పెద్దగా సమయం వలసి ఉంటుంది. కరోనా పట్టుదు. ఇలాంటి సమయంలో కేంద్రం ఇచ్చిన సామాజిక దూరం, మాస్కు ధరించడం వంటి ఆదేశాలను పాటించక తప్పదు. దీనిని సుప్రీంకోర్టు గుర్తు చేయవలసి రావడమే వింత. ★

దేశంలో వేయబోయే వ్యాక్సిన్ తొలి ప్రాధాన్యం కరోనా యోధులకు- వైద్య సిబ్బందికి, పోలీసులకు ఇస్తామని ప్రధాని మోదీ కొద్దిమాసాల క్రితమే ప్రకటించారు. మొదట పెద్దతరం వారికి, తరువాత తక్కువ ప్రమాదం పొంచి ఉన్న వయసు వారికి, చిన్నారులకు వ్యాక్సిన్ ఇస్తారు.

వ్యాక్సిన్ను ప్రజలకు ఇవ్వవలసిందని అధ్యక్షుడు వాదిమర్ పుత్రన్ ఆదేశాలు కూడా ఇచ్చారు. స్పృత్తిక్ వి డిసెంబర్ నుంచే వాణిజ్య స్థాయిలో ఉత్పత్తి కానుంది కూడా. ప్రస్తుతానికి 20 లక్షల మోతాదులు అక్కర్లే సిద్ధమయ్యాయి. నిజానికి ఇదే ప్రపంచంలో తొలి కరోనా వ్యాక్సిన్. దీనిని లక్షమందికి ఇచ్చినట్టు కూడా రష్యా ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి వెల్లడించారు.

ఫైజర్ సంస్థ వ్యాక్సిన్ వలెనే, అమెరికాకు చెందిన మోడెర్నా కంపెనీ వ్యాక్సిన్ కూడా 95 శాతం సురక్షితమని తేలింది. అమెరికాదే ఇనోవియో ఫార్మాస్యూటికల్ సంస్థ వ్యాక్సిన్ కూడా ఆశించిన ఫలితాలను ఇస్తున్నదని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. ఆక్స్ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయం వారిదే ఆస్ట్రాజెనికా వ్యాక్సిన్ వృద్ధులకు బాగా పనిచేస్తున్నదని నివేదికలు చెబుతున్నాయి. భారత్ బయోటెక్, ఐసీఎంఆర్ కోవాగ్డ్ మూడోదశ ప్రయోగాల్లో ఉంది. అయినా వచ్చే ఏడాది ఆరంభంలో ఇది కూడా అందుబాటు లోకి వస్తుందని అంచనా. ★

తెలుసుకుందాం

వేయి స్తంభాల గుడి

ఈ చారిత్రక ఆలయం తెలంగాణ రాష్ట్రం వరంగల్ జిల్లాలో ఉంది. దీనిని 11వ శతాబ్దంలో కాకతీయ వంశానికి చెందిన రుద్రదేవుడు నిర్మించాడు. ఆలయ నిర్మాణం కాకతీయ సామ్రాజ్య కళాపిపాసకు మచ్చుతునకగా, భావితరాలకు వారసత్వంగా నిలిచింది. వరంగల్ జిల్లా కేంద్రం నుండి 5 కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉంటుంది. ఈ త్రికూటాలయంలో నక్షత్రాకార పీఠంపై రుద్రేశ్వరుడు లింగరూపంలో భక్తులకు దర్శనమిస్తాడు. నల్లరాతితో చెక్కిన ఇక్కడి నందీశ్వరుని విగ్రహం అమితంగా ఆకట్టుకుంటుంది. ప్రతి ఒక్కరూ దర్శించవలసిన ఆలయం.

కథ

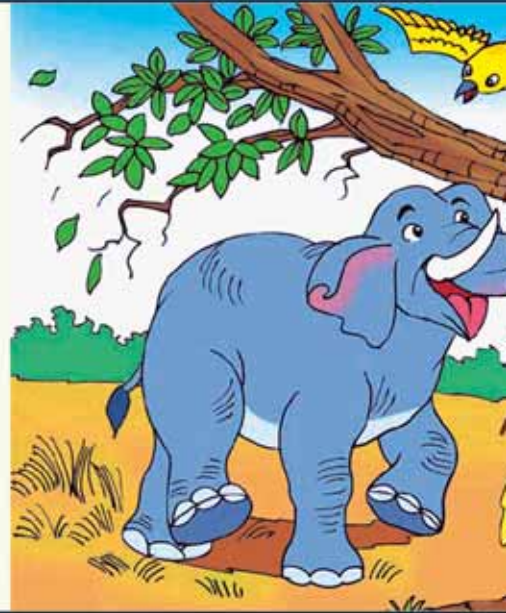
కోపం పనికిరాదు..

దండకారణ్యంలో ఒక ఏనుగు ఉండేది. అది చాలా కోపిష్టి. మాటి మాటికి చిరాకు పడేది. కోపంలో, ఆవేశంలో ఆలోచించకుండా ప్రవర్తించేది.

ఎండాకాలం వచ్చింది. అడవిలోని జంతువులన్నీ ఎండకు తట్టుకోలేక పోతున్నాయి. ఏనుగు నీళ్ల కోసం వెతుకుతూ ఒక చెట్టు కింద ఆగింది. ఎండకు తట్టుకోలేక చిరాకుగా ఆవేశంతో ఒక చెట్టుకొమ్మను తన తొండంతో విరిచింది. దురదృష్టవశాత్తు అదే కొమ్మ మీద ఒక పిచ్చుకల జంట కట్టిన గూడు,

అందులో ఆడ పిచ్చుక పెట్టిన గుడ్లు ఉన్నాయి.

కోపిష్టి ఏనుగు అగ్రహానికి బలై ఆ గుడ్లు కిందపడి పగిలిపోయాయి. పిచ్చుకల జంట చాలా బాధ పడింది. అదే చెట్టు మీద నివసించే వద్రంగి పిట్ట వద్దకు వెళ్లాయి. 'నువ్వు మా మంచి మిత్రునివి, ఆ ఏనుగుకు గుణపాఠం చెప్పేందుకు నువ్వు మాకు సహాయం చేయాలి' అని వేడుకున్నాయి. వద్రంగి పిట్ట ఒప్పుకుంది. 'నా నేస్తం ఈగ కూడా మనకు సహాయం చేస్తుంది. మనందరం కలిసి ఆ ఏనుగుకు తన తప్పు తెలియచెబుదాం' అన్నది.

పద్యం

**తల్లిదండ్రీ మీద దయలేని పుత్రుడు
పుట్టనేమి వాడు గిట్టనేమి
పుట్టలేని చెదలు పుట్టవా గిట్టవా?
విశ్వదాభిరామ! వినుర వేమ!**

భావం : ఓ వేమనా! తల్లిదండ్రులపై ప్రేమలేని కుమారుడు పుట్టిననూ, చచ్చిననూ ఒక్కటే. పుట్టలలో పుట్టి ఎవరికీ ఉపయోగం లేక ఆ పుట్టలోనే చచ్చేడు చెదవురుగుల వలె తల్లిదండ్రులపై ప్రేమ లేని కుమారుని జన్మము వ్యర్థం కదా!

శ్లోకం

**వృద్ధానాం వచనం శ్రుత్వా యో.
భూత్యానాం ప్రయోజయేత్ |
ఉత్తానస్య ఫలం సమ్యక్ తదా
న లభతే. చిరాత్ ||**

భావం : వయస్సులో, జ్ఞానంలో వృద్ధులైన వారి మాట విని ఎవరూ వనిచేస్తారో వారికి మంచిఫలితం, తక్కువ నమయంలోనే కల్గుతుంది.

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

ప్రాజెక్ట్	నది
శ్రీరాంసాగర్	కృష్ణ
ప్రకాశం	తుంగభద్ర
సుంకేసుల	పెన్నా
సోమశిల	గోదావరి

డ్రాఫ్ట్ - ఇల్లూస్ట్రేషన్

చిత్రరంగ - ఇల్లూస్ట్రేషన్ : డిజైన్ - ఇల్లూస్ట్రేషన్

ఓర్వల్ - ఇల్లూస్ట్రేషన్ : డిజైన్ - ఇల్లూస్ట్రేషన్

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మ

జాతీయోద్యమ కవి, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు, రచయిత. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పిప్పర గ్రామంలో 1892లో జన్మించాడు. గాంధీజీ బోధనలకు ప్రభావితమై సత్యాగ్రహోద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. కారాగార శిక్షను కూడా అనుభవించాడు. ఈయన రచనల్లో భీష్ముని చరిత్ర, కోయిలపాట, స్వామిదయానంద సరస్వతి జీవితము, గోదావరి ప్రసిద్ధి పొందాయి. సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో తన ప్రసంగాలతో దేశ ప్రజల్ని చైతన్యపరిచాడు. 1946 జనవరి 16న మరణించాడు.

జనరల్ నైట్స్

1. ఇటీవలి జిహెచ్ఎంసి ఎన్నికల్లో బీజేపీ గెలుపొందిన సీట్లు?
2. భారత విదేశాంగ మంత్రి?
3. ప్రముఖ గాయనీ ఎంఎస్ సుబ్బులక్ష్మి జయంతి?

91 గ్రాండ్స్

సంఖ్యలు : 1. 48; 2. జయశంకర్; 3.

మెడడుసు మేత

అరచేతిలో అరవై
నక్షత్రాలు?

సరైన సమాధానం : 22

మంచిమాట

అవకాశం కోసం
ఎదురుచూడటం కంటే,
అవకాశాన్ని
కల్పించుకోవడం
ఉత్తమం...

పిచ్చుకలు, వడ్రంగి పిట్ట, ఈగ కలసి ఒక ఆలోచన చేశాయి. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం ఈగ ఏనుగు దగ్గరకి వెళ్లి దాని కళ్ల ముందు ఎగరసాగింది. ఏనుగు చిరాకుగా కళ్లు మూసుకుంది. ఇంతలో వడ్రంగి పిట్ట ఏనుగును పొడిచింది. అలాగే చాలాసార్లు చేయసాగింది. ఏనుగు నొప్పితో బాధపడింది. అప్పుడు ఆ పిచ్చుకలు ఏనుగు దగ్గరకి వెళ్లి 'ఇంత చిన్న నొప్పినే భరించలేక బాధపడిపోతున్నావు, మరి నువ్వు ఆవేశంగా చెట్టుకొమ్మను విరవడం ద్వారా మా గుడ్డన్నీ పగిలిపోయాయి. ఆ బాధ ఎలా ఉంటుందో నీకు తెలుసా? కోపంగా, ఆవేశంగా ఏ పని చేసినా చివరకు అనార్థమే జరుగుతుందని తెలుసుకో.' అని చెప్పాయి. ఏనుగుకు తాను చేసిన తప్పు అర్థమయింది. పిచ్చుకలకు క్షమాపణ చెప్పింది. అప్పటినుండి తన కోపాన్ని తగ్గించుకుంది. ★

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీ గ్రంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీదేవి

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్లో
సరికొత్త రుచులతో

వారఫలాలు

2020 డిసెంబర్ 14 నుంచి 20 వరకు

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

మేషం : అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

అనుకున్న కార్యక్రమాలను చక్కదిద్దుతారు. ఆత్మీయులతో ఉత్సాహంగా గడుపుతారు. స్థిరాస్తి ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. పరిస్థితులు అనుకూలమవుతాయి. ఆదాయం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు సమస్యల నుంచి విముక్తి. పారిశ్రామికవేత్తలు, రచయితలు, కళాకారులకు విశేష ఆదరణ. 15,16 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. స్నేహితులతో వివాదాలు. సుబ్రహ్మణ్యస్థావరం పరిచందం.

వృషభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

కొన్ని ముఖ్య నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు. కుటుంబంలో సమస్యలు తీరుతాయి. శారీరక రుగ్మతల నుంచి ఉపశమనం లభిస్తుంది. కొత్త కాంట్రాక్టులు దక్కుతాయి. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కార దశకు చేరుకుంటాయి. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు అవాంతరాలు తొలగుతాయి. రాజకీయ వేత్తలు, కళాకారులు, క్రీడాకారులకు గుర్తింపు లభిస్తుంది. 16,17వ తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. ఆదిత్య హృదయం పరిచందం.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

కొత్త కార్యక్రమాలు పూర్తి. భూములు, వాహనాల కొనుగోలు. వివాదాలు అత్యంత నేర్పుగా పరిష్కరించుకుంటారు. ఇంట్లో శుభకార్యాలు. విద్యార్థులకు ఉన్నత విద్యావకాశాలు. వ్యాపారులకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. ఉద్యోగులకు పరిస్థితులు చక్కబడతాయి. పారిశ్రామిక, రాజకీయవేత్తలకు అనూహ్యమైన అవకాశాలు. రచయితలు, క్రీడాకారులకు అనుకూలం. 17,18 తేదీల్లో అనారోగ్యం. దూరప్రయాణాలు. గణేశ స్తోత్రాలు పరిచందం.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులతో పరిచయాలు. ఆలోచనలకు కార్యరూపం ఇస్తారు. కష్టం ఫలిస్తుంది. వాహనాలు, భూములు కొనుగోలు యత్నాల్లో పురోగతి. విచిత్రమైన సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు సకాలంలో సమకూరతాయి. ఉద్యోగాల్లో సమస్యలు, చికాకులు తొలగుతాయి. క్రీడాకారులు, వైద్యులకు ఆహ్వానాలు అందుతాయి. 15,16 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. స్వల్ప అనారోగ్యం. కాలభైరవాష్టకం పరిచందం.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

ఆదాయం క్రమేపీ వృద్ధి. అనుకున్న కార్యక్రమాలు పూర్తి. సమాజంలో ప్రత్యేక ఆదరణ. ఇంటిలో సమస్యలు తీరుతాయి. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలు చేపడతారు. వ్యాపారస్తులకు భాగస్వాముల నుంచి చేయూత. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు తగ్గుతాయి. పారిశ్రామికవేత్తలు, కళాకారులకు కొత్త అవకాశాలు. క్రీడాకారులకు విశేష గుర్తింపు. 14,15 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. లక్ష్మీనృసింహస్తోత్రాలు పరిచందం.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

ముఖ్యమైన కార్యక్రమాల్లో విజయం. ఇంటిలో విభేదాలు తొలగుతాయి. ఆవుల నలహాలు, సూచనలతో ముందుకు సాగుతారు. ఆభరణాలు, గృహోపకరణాల కొనుగోలు. గృహ నిర్మాణాల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. ఉద్యోగయోగం. వ్యాపారులకు భాగస్వాములతో అగ్రిమెంట్లు. రచయితలు లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. 16,17 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. అంజనేయ దండకం పరిచందం.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆదాయం నిరాశ పరుస్తుంది. అప్పుల కోసం అన్వేషణ చేయాల్సి వస్తుంది. విధేయులు వ్యతిరేకులవుతారు. విద్యావకాశాలు నిరుత్సాహపరుస్తాయి. శారీరక రుగ్మతలు. కష్టానికి ఫలితం కనిపించదు. స్థిరాస్థుల విషయంలో అగ్రిమెంట్లు వాయిదా. వ్యాపారస్తులు ఆచితూచి వ్యవహరించాలి. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు. 17,18 తేదీల్లో శుభవర్త మానాలు. ఆకస్మిక ధనలబ్ధి. అంగారక స్తోత్రాలు పరిచందం.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

అంతటా అనుకూలం. సమాజంలో గౌరవ ప్రతిష్ఠలు పెరుగుతాయి. ఇంటి నిర్మాణాలు చేపడతారు. మీలోని నేర్పు, సహనం ఇప్పుడు ప్రదర్శించే సమయం. రాబడి సంతృప్తినిస్తుంది. రుణబాధలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. రాజకీయ వేత్తలు, కళాకారులకు ప్రోత్సాహకరం. 19,20 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. ఆరోగ్యసమస్యలు. విష్ణుసహస్ర నామ పారాయణ చేయండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

ఆదాయం పెరుగుతుంది. అనుకున్నవి పూర్తి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం అవసరాలకు తగినంతగా సమకూరుతుంది. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు సాఫీగా సాగుతాయి. ధార్మిక కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. స్థిరాస్తి వివాదాలు పరిష్కారం. నూతన వస్తులాభాలు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతపోస్టులు రావచ్చు. పారిశ్రామిక వేత్తలకు శుభవార్తలు. రచయితలు, పరిశోధకులకు నూతనోత్సాహం. 18,19 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. శివాష్టకం పరిచందం.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

కష్టానికి తగ్గ ఫలితం. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు అనుకూలం. ఆస్తుల కొనుగోలు యత్నాల్లో కదలికలు. రాబడి పెరుగుతుంది. ప్రయాణాల్లో కొత్త పరిచయాలు. సేవాకార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రోత్సాహకరం. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులకు అవకాశాలు. క్రీడాకారులకు అనుకూలం. 16,17 తేదీల్లో బంధువుల నుంచి ఒత్తిళ్లు. శ్రీకృష్ణాష్టకం పరిచందం.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

ఆదాయం తగినంతగా లభిస్తుంది. కొత్త కాంట్రాక్టులు దక్కుతాయి. ఇళ్లు, వాహనాల కొనుగోలు. సమాజంలో గౌరవం పెరుగుతుంది. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. నూతన ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. రాజకీయ, పారిశ్రామికవేత్తలకు సంతోషకరమైన వార్తలు. రచయితలు, క్రీడాకారులు అవకాశాలు సద్వినియోగం చేసుకుంటారు. 19,20 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. మనశ్శాంతి లోపిస్తుంది. దుర్గాస్తోత్రాలు పరిచందం.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. సంధ్రము, నీటి కుప్ప (3)
3. భక్తునిలోని ఆత్మకు ప్రతీకగా చెప్పబడేది. గుడిలో కళ్ళకడ్డుకునేది (3)
5. సత్తిరాజు లక్ష్మీనారాయణ గొప్ప చిత్రకారునిగా, సినీ దర్శకునిగా ఇలా ప్రసిద్ధులు (2)
6. ఓర్పు (2)
8. నక్క కూత (2)
10. తలుపు (3)
11. దీని గురించి చర్చ జరగాలని ఆర్ఎస్ఎస్ సహస్ర కార్యవాహ భాగయ్య అన్నారు (4)
14. చెమ్మ, ఆర్ద్రత (2)
16. అమర జీవి పొట్టి..... (4)
19. నేటి ఓరుగల్లు (4)
21. స్త్రీ (3)
24. వర్షం, వాన (2)
25. ముక్కుని మధ్యలో పట్టుకోక వదిలేయండి (2)
28. దొంతర (2)
29. దీపపు జ్వాల (3)
30. లయ కారుడు (3)

నిలువు

1. మాట (2)
2. నేరానికి ఇది ఎప్పటికీయినా తప్పుడు (2)
4. అయిదూ అడ్డం మహనీయునితో బాటు స్ఫురించే మనీషి (3)
5. ఇది బ్రహ్మవాక్కు అంటారు (4)
7. అభిమానం, మమకారం (3)
8. ధాన్యాలపై పొట్టు, పొల్లు (2)
9. హిందీ ముత్యం (2)
11. మిన్నెటా, గంగ (3)
12. కురుక్షేత్రంలో కృష్ణుడు అర్జునునికి చెప్పింది (2)
13. ప్రతము వంటిదే (2)
15. ఉక్కు మనిషి అనిపించుకన్న స్వాతంత్ర్యోద్యమ నేత (3)
17. కృష్ణునితో బాటు ప్రేమకు సంకేతం ఈమె (2)
18. దీనికి ఏ వృత్తి సాటిరాదన్నాడు గువ్వల చెన్నుడు (4)
19. దేవుడు ఇచ్చినా పూజారి ఇవ్వనిదట (3)
20. ఓ పుణ్యక్షేత్రం (2)
22. చూపు దోషము (2)
23. సూర్యకాంతం ఈ పాత్రలకు ప్రసిద్ధం (3)
26. చీకటి (2)
27. ప్రభువు, రాజు (2)

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి డిసెంబర్ 28 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందజేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

మా చిరునామా :

పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక,

3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-299

1	2			3	4		5	
		6	7			8		
	9					10		
11						12		
				13		14		15
		16	17					
	18					19		20
21		22		23				
	24					25	26	27
28			29				30	

పదరసం - 299

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

పదరసం - 295 సమాధానాలు

1	స	ర	సి	జ	రా	మా	ల	యం
7	నె	మ	య	త	త	త	త	త
8	త	క	స్తూ	లి	బా	త	త	త
14	క	వా	తు	త	త	త	త	త
17	సి	క	త	త	త	త	త	త
21	స	మ	య	త	త	త	త	త
23	ర	థం	జ	నా	ర	త	నె	ల
27	స్త	తో	త	త	త	త	త	త
29	తి	ల	క	ము	స	హ	న	ము

విజేతలు : టి. ఉదయశ్రీ, టి. తులశమ్మ, ఎ.వి.యస్. శాస్త్రి, అక్షింతల నాగశతాక్-హైదరాబాద్, బి. ఇందుశేఖర్ - సికింద్రాబాద్, వి.రామలింగాచారి- యాదాద్రి, టి.వెంకాయమ్మ, టి.రామలింగయ్య, ఇంకొల్లు బ్రహ్మాంధ్ర స్వామి, కె. తిరుమలా చార్యులు - ఒంగోలు, పి. సీతామహాలక్ష్మి - తిరుపతి, టి. సుబ్రహ్మణ్యం, గట్టుపల్లి భారతి - నెల్లూరు, యస్.రాజు - కర్నూలు, ఎన్.వి.యస్. శర్మ - తూర్పుగోదావరి, కరణం శివానందరావు - బెంగళూరు,

బహుమతి పొందిన విజేత :

టి. ఉదయ శ్రీ - హైదరాబాద్

Congratulations

ప్రశ్నించే గాంతుకు పట్టంగట్టిన
నాగోల్ ప్రజలు

జిహెచ్ఎంసి ఎన్నికల్లో
నాగోల్ డివిజన్ కార్పొరేటర్గా ఘన విజయం సాధించిన
చింతల అరుణా సురేందర్ యాదవ్ గారికి
హార్దిక శుభాకాంక్షలు..

GHMC ఎన్నికల్లో భాజపా తరపున
(150) మోండా మార్కెట్ డివిజన్ నుండి

పోటీ చేసిన నాకు

ఓటు వేసి గెలిపించిన డివిజన్ ప్రజలకు,

శ్రమించి పనిచేసి నా విజయానికి

తోడ్పడిన రాష్ట్ర నాయకులకు,

డివిజన్ నాయకులకు

నా హృదయ పూర్వక

కృతజ్ఞతలతో...

మీ కొంతం టిపిక నరేష్ కుమార్

(150) మోండా మార్కెట్ డివిజన్ కార్పొరేటర్

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 14.12.2020

Date of Posting Every Friday : 11.12.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 06

अपना आज नशे में न उड़ाएँ,
अपना कल सुरक्षित बनाएँ।

- ठान लें -

जीवन को कहें **हाँ**
नशे को कहें **ना**

हम और आप मिलकर बदल सकते हैं तस्वीर
और ला सकते हैं सबके जीवन में
खुशहाली और सुख - समृद्धि।

**आईए प्रण लें, न नशा करेंगे
और न ही करने देंगे।**

जयराम ठाकुर

मुख्यमंत्री, हिमाचल प्रदेश

सूचना एवं जन सम्पर्क विभाग, हिमाचल प्रदेश सरकार